

skandia:
bank & försäkring

Skandia Årsredovisning 2012

Skandia är en ledande nordisk leverantör av lösningar för ekonomisk trygghet, pension och långsiktigt sparande. Koncernen har 2,4 miljoner kunder i Sverige, Norge och Danmark, ett förvaltad kapital på drygt 440 miljarder kronor och drygt 2 300 medarbetare.

I Skandia ingår moderbolaget Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia Liv), Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), Skandia Fonder AB samt Skandiabanken Aktiebolag (publ) (Skandiabanken) med filial i Norge. Utöver nämnda verksamheter ingår också en dansk verksamhet och Skandia Liv Fastigheter AB som äger Diligentia AB med flera fastighetsägande dotterbolag.

VILL DU FÅ MER INFORMATION ELLER KOMMA I KONTAKT MED SKANDIA?

- gå in på skandia.se eller ring: Skandia kundservice 0771-55 55 00
- du kan också skriva till oss:
Skandia
106 55 Stockholm

Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
Org nr 502019-6365

Innehåll

Årets siffror i korthet	2	Finansiella rapporter	24
Året i sammandrag	3	RESULTATANALYS	25
Vd har ordet	4	RESULTATRÄKNING	27
Vårt erbjudande	5	RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT	29
Vår omvärld	6	BALANSRÄKNING	30
Skandia – kortsiktighetens fiende	7	RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL	32
150 år av socialt ansvarstagande	8	KASSAFLÖDESANALYS	34
Förvaltningsberättelse	11	NOTER	36
FEMÅRSÖVERSIKT, KONCERNEN	21	Bolagsstyrningsrapport	93
FEMÅRSÖVERSIKT, MODERBOLAGET	22	STYRELSE	98
FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION	23	LEDNING	100
		Underskrifter	103
		Revisionsberättelse	104

Årets siffror i korthet

Totalavkastning 7,3 %

Skandia Livs totalavkastning uppgick till 7,3 (3,2) procent.

Kollektiv konsolideringsgrad 108 %

Skandia Livs konsolideringsgrad uppgick till 108 (104) procent vid årets slut.

Förvaltad kapital 302 miljarder kronor

Skandia Livs förvaltade kapital uppgick till 302 (297) miljarder kronor.

Återbäringsränta 3 %

Skandia Livs återbäringsränta gäller sedan 1 juli 2012.

Solvensgrad 150 %

Skandia Livs solvensgrad uppgick vid utgången av 2012 till 150 (146) procent.

Året i sammandrag

År 2012 bjöd på en positiv start för Skandia. Trots ett turbulent år på världens marknader har Skandia visat en ökad försäljning, ökade marknadsandelar på den svenska marknaden och en god avkastning.

- Den 21 mars slutförde Skandia Liv förvärvet av Skandia AB. I förvärvet ingick de nordiska försäkrings- och bankverksamheterna. Inom försäkringssegmentet är den huvudsakliga verksamheten fondförsäkring som bedrivs i Skandia AB och dess dotterbolag i Danmark. I bankverksamheten finns Skandiabanken med filial i Norge.
- Så snart det är möjligt ska Skandia Liv ombildas till ett renodlat ömsidigt bolag, det vill säga ett bolag som är ägt av sina kunder.
- Arbetet med att integrera verksamheterna och realisera synergier i Skandia Liv och Skandia AB har gått enligt plan och Skandia blickar in i 2013 som en enad och stabil koncern med nya möjligheter att skapa värde för sina kunder.
- Intresset för Skandias traditionella livförvaltning och våra kunders ökade banksparande gav en mycket stark försäljningsutveckling under året. Nyförsäljningen av liv- och fondförsäkring i Sverige har under 2012 ökat med 15 procent jämfört med föregående år.
- Skandia har tagit marknadsandelar på en annars vikande marknad och vid årets slut uppgick marknadsandelarna till 16,5 procent för nyteckning, vilket befäster Skandias position som Sveriges största livförsäkringsbolag.
- Trots oron kring utsikterna för den globala konjunkturen i allmänhet och för Europa i synnerhet, genererade Skandia Liv en positiv avkastning under året. Den bidragande faktorn har framförallt varit aktieplaceringar som hade en avkastning på 13,5 procent under 2012.
- Skandia AB, inklusive Skandiabanken, har under året uppvisat en mycket stabil och god lönsamhet. Värdet på verksamheten bedöms ha ökat med 8,7 procent från förvärvet den 21 mars och bidrar, tillsammans med övriga affärsstrategiska tillgångar, med 0,57 procent till livportföljens avkastning.
- Skandia Livs nyckeltal är fortsatt stabila. Solvensgraden uppgick per den sista december 2012 till 150 (146) procent och den kollektiva konsolideringsgraden uppgick vid samma datum till 108 (104) procent.
- Skandia har under året fått flera utmärkelser, bland annat har Skandiabanken i Sverige utsetts till "Sveriges bästa Mobilbank" (Tidningen Mobil), samt "Årets internetbank 2012" (Simulo) och på Insurance Awards utsågs Skandia Liv till "Årets livförsäkringsbolag 2012". Även i Norge har Skandia prisats med tre fina utmärkelser där Skandiabanken har blivit utnämnd till banken med bäst anseende, bästa kundservice och de mest nöjda kunderna.

Vd har ordet

2012 utmärker sig på ett alldeles särskilt sätt i Skandias 150-åriga historia. 2012 är året då vi tog steget att bilda ett självständigt bolag på den svenska marknaden, det är historiskt och ger mersmak!

Att forma ett nytt bolag är en krävande och rolig uppgift. Sedan i januari har vi inte bara hunnit klippa banden med förra ägaren Old Mutual plc, utan också verkställt en ny strategi och implementerat en ny organisation. Dessutom har försäljning och resultat överträffat våra förväntningar.

Framför oss ligger en viktig uppgift – att skörda frukterna av nedlagt arbete, med det yttersta målet att skapa värde för våra kunder. Visserligen är vi redan Sveriges största livbolag, med ett väletablerat fondförsäkringserbjudande och en prisbelönt bank. Därutöver är vi marknadsledande inom privatvård, hälsa, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Ändå återstår en viktig uppgift – att bygga ihop dessa beståndsdelar så att fler kunder uppfattar det som en helhet.

Att leda Skandias omstöpning och samtidigt manövrera bolaget rätt i den tidvis skakiga omvärld vi lever i är utmanande. Räntenivåerna är historiskt låga och det är rimligt att justera förväntan om framtida avkastning. Vi är på inget sätt opåverkade, men trots allt väl rustade. Starka finansiella nyckeltal gör att vi även fortsatt kan sprida våra risker när vi väljer vilka tillgångar vi ska placera våra kunders livförsäkringskapital i. Det ger inte alltid poäng i det korta perspektivet, men en uthållighet på sikt.

Även som bolag står vi för balans i oförutsägbara ekonomiska tider. I tider när många kunder efterfrågar trygghet har vi sparformer med olika typer av garantier. När aptiten på aktier är större och börsen utvecklas positivt, ökar intresset för sparformer med större personligt risktagande, till exempel våra fondförsäkringslösningar. För många kunder är det just mixen av våra alternativ som lockar med Skandia.

Att få bidra med ett längre perspektiv i en värld av kortsiktighet, ger en särskild tillfredsställelse. Vår ägarform tillåter oss att bortse från kvartalsresultat, för att istället väga varje enskilt beslut mot de långsiktiga effekterna. Ett exempel är vårt samhällsengagemang, Idéer för Livet, som under 2012 fyllde 25 år. Under åren har vi bland annat delat ut stipendier till mer än 3 000 organisationer och Eldsjälar som stöttar

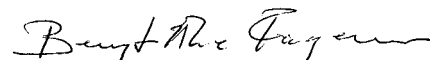
barn och unga. Ett annat exempel från 2012, som på många sätt är en symbol för hur Skandia arbetar, är vår investering i Skandionkliniken. Som enda aktör i Sverige, beviljade vi ett långsiktigt lån om 700 miljoner kronor till etablerandet av en högspecialiserad cancerklinik. Det är en investering på affärsmässiga grunder, där vi samtidigt erbjuder samhället ett mervärde.

Ovanstående exempel är bevis på vår devis "Tänk Längre", vårt sätt att säga att vi jobbar både långsiktigt och tänker utanför ramarna. Genom omfattande varumärkeskampanjer på detta tema vill vi positionera oss som det affärsmässiga bolag vi är, som dessutom erbjuder en rad högre värden. Var tionde sparkrona i Sverige idag förvaltas genom Skandia och det är hög tid för oss att sätta oss på kartan för en bredare allmänhet.

Under året har vi även lanserat Sveriges första smartbank, som hjälper våra kunder att ta ett grepp om sin vardagsekonomi. I Almedalen lyfte vi hur Skandia kan komplettera samhällets erbjudande vad gäller både sparande och försäkring. Vårt arbete har också uppmärksammats och under året fick vi utmärkelsen "Årets Livförsäkringsbolag 2012" och pris för "Sveriges bästa mobilbank".

Slutligen vill jag påminna om att vi fortsatt är på en resa. Vid årsskiftet 2013/14 ska Skandia Liv ombildas till ett rent ömsesidigt bolag, det vill säga vi kommer att ägas och styras av våra kunder. Arbetet pågår för fullt och vi ser fram emot att få återkomma med en modell för kundinflytande som är både modern och särskiljande på marknaden.

Hälsningar

Bengt-Åke Fagerman
Koncernchef Skandia och vd Skandia Liv

Vårt erbjudande

Skandia erbjuder försäkringar med traditionell förvaltning och fondförvaltning, gruppförsäkringar, olika riskförsäkringar till exempel vid sjukdom och dödsfall, privatvårdsförsäkringar samt en rad olika banktjänster. Vi har produkter som har en stor betydelse för individers och familjers ekonomiska trygghet, idag och i framtiden. Enkelhet och tillgänglighet är därför viktigt, vid sidan av bra produkter, tydlig information och god rådgivning.

TRADITIONELL FÖRVALTNING

Livförsäkringar kan göra verklig skillnad i människors liv. Att spara i traditionell förvaltning ska därför vara tryggt och enkelt. Skandia Liv placerar pengarna och ger en garanti för kundens framtida utbetalningar. Det är en förvaltningsform med låga kostnader, som samtidigt ger möjlighet till god avkastning. Traditionell förvaltning innebär att kunden är garanterad ett visst belopp när försäkringen förfaller till utbetalning och det är garantin som skiljer traditionell livförvaltning från många andra sparformer. Tryggheten ligger i att kunden inte får mindre än det som garanterats. Eftersom Skandia Liv dessutom drivs enligt ömsesidiga principer så fördelas hela överskottet till våra kunder vilket kan ge en ännu bättre avkastning.

FONDFÖRVALTNING

Fond- och depåförvaltning finns hos Skandiabanken och inom försäkringslösningar hos Skandia ABs fondförsäkringsverksamhet. Skandias fondförvaltning bygger på att det ska vara enkelt att placera i fonder av god kvalitet på en global marknad. Via Skandiabankens fondtorg finns cirka 800 fonder tillgängliga i Sverige och 470 i Norge. Efter analys och kvalitetssäkring finns ett hundratal av dessa som alternativ för fondförsäkringssparande på Skandias svenska och danska plattform. Det innebär att Skandia väljer först, sedan väljer kunden.

BANKTJÄNSTER

Skandiabanken bedriver bankverksamhet riktad till privatmarknaden och erbjuder olika typer av utlåning och inlåning. Förutom ut- och inlåningsverksamhet erbjuds även tjänster för aktiehandel och fondhandel (se även under Fondförvaltning).

Skandias prisbelönta internetbank erbjuder en rad olika verktyg som ger stöd i att ta kontroll över och planera privatekonomin.

FÖRSÄKRINGAR I SVÅRA LIVSSITUATIONER

Skandia erbjuder också ekonomisk trygghet vid olycka eller sjukdom, genom sjuk- och olycksfallsförsäkringar samt privatvårdsförsäkringar. Försäkringarna täcker både de omedelbara ekonomiska behoven i samband med att en person drabbas och de skapar också en ekonomisk trygghet på längre sikt. Skandias sjukförsäkring utmärker sig genom att vara en sjuk- och vårdförsäkring i ett.

Ett dödsfall betyder ofta stora förändringar och kostnader för de efterlevande. Då kan en livförsäkring ge de efterlevande möjlighet att klara en förändrad ekonomisk verklighet som att till exempel ensam stå för boendekostnaden.

Vår omvärld

2012 präglades i huvudsak av två saker – skuldskris och återkommande krishantering i Europa samtidigt som världskonjunkturen tappade fart. Trots problem med allt för hög skuldbörda hos många stater och banker och sämre tillväxt i de flesta länder har klimatet på de finansiella marknaderna ändå varit relativt gott.

Den enskilt viktigaste förklaringen till att många riskfyllda tillgångar, som normalt sett är konjunkturkänsliga, har gått bra det senaste året är att världens centralbanker fortsatt att föra en mycket expansiv penningpolitik. Eftersom styrräntorna i de flesta länder redan är mycket nära noll, sedan flera år, har mer penningpolitisk stimulans inneburit okonventionella åtgärder i form av lån till banksektorn och köp av obligationer. Centralbankernas åtgärder har ökat likviditeten i banksektorn och därmed fungerat som ett smörjemedel för den finansiella sektorn. Det har bidragit till att reducera recessionsrisken och stabilisera världskonjunkturen.

I USA fortsätter husmarknaden att återhämta sig. Det är en välkommen förbättring för den amerikanska ekonomin och bidrar till att hålla konsumenternas förtroende stabilt trots att arbetslösheten fortfarande är relativt hög. I euroområdet är utvecklingen fortfarande som helhet mycket svag, men det råder stor tudelning mellan de olika länderna. De krisdrabbade länderna i syd fortsätter att befinna sig i recession, medan det nordligare blocket ser stabilare ut.

Inbromsningen i den globala konjunkturen under 2012 drabbade även svensk ekonomi hårt, med en kraftig inbromsning inom främst tillverkningsindustrin, vilket också lett till en uppgång i arbetslösheten. Samtidigt har Sveriges goda statsfinanser och i grunden välskötta ekonomi, särskilt i jämförelse med många andra länder, gjort att kronan i högre grad än tidigare setts som en säker hamn när osäkerheten i omvärlden varit stor. Den relativt starka utvecklingen av kronan har därmed inte varit någon draghjälp för den svenska industrin. Den konjunkturedgång som sågs under slutet av 2012 var dock mer att likna med en normal lågkonjunktur än den tvärnit som drabbade Sverige i samband med den finansiella krisen 2008. Konjunkturen beräknas botten till sommaren 2013 för att sedan gradvis förstärkas igen.

Trots att en hel del utmaningar för världsekonomin kvarstår, i form av skuldsanering, ser det ut som att konjunkturen är på väg att stabiliseras för att kunna återhämta sig igen under 2013. Återhämtningen kommer inte att gå helt i takt för alla ekonomier. I USA och Kina är förutsättningarna för starkare tillväxt bättre än i Europa som fortsätter att tyngas av budgetåtstramningar och hög arbetslöshet. Att minska skuldborgen kommer att ta lång tid, men den inslagna vägen mot gradvis starkare integration mellan medlemsländerna och steg mot en fullskalig finanspolitisk och ekonomisk union väntas fortsätta under 2013.

Det finns således anledning att vara mer optimistisk till konjunkturen framöver. Samtidigt kommer den politiska osäkerheten att bestå och det går inte att utesluta nya politiska bakslag. Huvudscenariot är dock att politiker i både euroområdet och USA fortsätter att leverera pragmatiska lösningar, vilket gör att akuta kriser kan undvikas i det kortsiktiga perspektivet.

2012 års stormiga omvärld gick inte Skandia spårlöst förbi utan märktes bland annat i en stark efterfrågan på traditionellt livsparande. Det traditionella livsparandets säkra placeringsalternativ och dess stabila och långsiktiga avkastning tilltalade våra kunder under 2012. Skandias fondsparare upplevde en skiftande utveckling under året med kraftiga upp- och nedgångar på världens börser och generella nedgångar på räntemarknaderna. Trots detta ökade fondspararnas tillgångar under 2012.

I Skandiabanken märktes en stor efterfrågan på säkra placeringar som exempelvis våra spar- och fasträntekonton samt det nylanserade Skandiakontot. Sammanfattningsvis karaktäriserades 2012 av en god tillväxt inom samtliga områden, marknaderna till trots, och att Skandia har ett konkurrenskraftigt erbjudande till våra kunder oavsett marknadsklimat.

Skandia – kortsiktighetens fiende

Skandia har en lång historia. Bolaget grundades i mars 1855 som Sveriges första försäkringsaktiebolag för att möta de växande behoven av att kunna sprida risker under den svenska industrialiseringen. På den tiden var bland annat de stora stadsbränderna en av samhällets främsta utmaningar och de kostade enormt mycket i både mänskligt lidande och pengar. Det gav oss tidigt två val: att höja kundernas premier rejält eller komma på något helt nytt. Vi valde alternativ två. Lösningen blev att jobba förebyggande, att själva anställa brandingenjörer och bidra till mer brandsäkra fastigheter för att minska problemen och riskerna. 75 år senare blev bilarna och trafikolyckorna fler. Samma dilemma. Då stöttade vi forskning kring trafiksäkerhet och startade trafikskolor som gjorde våra kunder till bättre bilförare.

Att förebygga och förutse istället för att bara invänta och hantera problemen när de uppstår har sedan starten varit ledstjärnan för oss på Skandia, när vi utvecklar lösningar, tjänster och produkter.

Mycket har hänt sedan vi grundades. Bakom oss ligger över ett och ett halvt sekel av dramatiska händelser – världskrig och katastrofer, uppgångar och fall – och tiotusentals vardagar som sakta men säkert förändrat samhället i grunden. Vi har lämnat en bondekultur med rötter i medeltiden och via industrialiseringens slamrande fabriksvärld nått ett trådlöst kunskapssamhälle. Vi har gått från gåspenna till laptop, från muskler till maskiner, från segelfartyg och hästkärror till kommunikationssatelliter och internationella datornät. I denna utveckling har Skandia varit med och murat det nya samhället sten för sten – från den första livförsäkringen till dagens moderna bank-service via internet, och vi har gjort det utifrån samma principer som när vi startade – att jobba förebyggande och långsiktigt.

Idag arbetar vi bland annat med att förebygga människors utanförskap. Det är ett växande problem som påverkar hela samhället och frågan är vad vi gör åt det. Vår modell är tidiga insatser bland barn och unga som bidrar till att fler inkluderas i samhället.

Inga snabba klipp direkt, men det är helt i sin ordning. För vi vet att det är lönsamare att tänka långsiktigt – att riktiga värden skapas över tid och inte över natt. Det finns i vår 150-åriga historia och i vårt DNA: att kämpa mot kortsiktiga lösningar. Vårt uppdrag är att tänka förebyggande och utanför lådan. Det gynnar både oss och våra kunder.

Det kan vara allt från innovativa banktjänster som hjälper dig att hitta sparpengar till förebyggande hälsoprogram som gör företagen friskare. Det kan vara att erbjuda nyblivna föräldrar en barnförsäkring som sträcker sig lite längre än konkurrenternas, eller att bidra till ett tryggare samhälle genom att jobba förebyggande med unga som riskerar att hamna i utanförskap.

Genom åren har vi fått många bevis på att vårt sätt att jobba är rätt. Vi har sedan länge tillhört ett av de bästa bolagen inom finanssektorn när det gäller att leverera hög avkastning till våra kunder. Vi har också fått mängder av utmärkelser för vårt arbete.

Under 2012 har vi även re-lanserat vårt varumärke under konceptet "Tänk Längre". Vi vill visa att Skandia inte är som andra bolag. Att vår röda tråd är innovation och förebyggande. Att vi är företaget som tänker längre och att vi finns för att skapa ett rikare liv för människor. Vi är nämligen övertygade om att det är samma förutsättning som får pengar och människor att växa. Ett långsiktigt engagemang, viljan att tänka utanför ramarna och en förståelse för människors liv. Vi vet att kortsiktighet är mindre lönsamt än långsiktighet, både för våra kunder och för samhället. Därför är vi kortsiktighetens fiende. För långsiktighet skapar ett rikare liv för människor – och det är därför Skandia finns.

150 år av socialt ansvarstagande

I mer än 150 år har vi gett människor ekonomisk trygghet. Som försäkringsbolag och bank har vi bred förankring i samhället, med omfattande och långsiktiga åtaganden gentemot individer, företag och offentlig sektor. Att verka i det här fältet, på ett sätt som vi kan stå för, ställer höga krav på oss. Vi måste hålla vad vi lovar och förtjäna våra kunder och vår plats i samhället. Det handlar för oss om att skapa ett rikare liv för människor som vill mer och som de flesta vet handlar ett rikt liv om långt mer än bara ekonomi. Det handlar i högsta grad även om hälsa, mänskliga relationer och möjligheten att växa och utvecklas i ett gott samhälle.

Samhällsengagemang har länge spelat stor roll för oss. Vi lägger mycket kraft på ansvarsfrågor och på att bidra till de samhällen som vi verkar i. Arbetet har till stor del pågått i det tysta. Samtidigt inser vi att en del i vårt ansvar är att vara tydliga med vad vi gör och vilka utmaningar vi har kvar att hantera. Vi publicerade vår första egna redovisning inom Corporate Responsibility ("CR") våren 2012, vilket var ett steg mot att bli mer öppna och tydliga med hur vi jobbar med ansvarsfrågor. Det arbetet har fortsatt under 2012 och CR-redovisningen innehåller nu även en beskrivning av årets aktiviteter och relevanta nyckeltal.

BIDRA TILL ATT UTVECKLA SAMHÄLLET

I den globala finanskrisens spår undrar många om vår tids företag har förmåga att lyfta blicken och se längre än till jakten på kortsiktiga vinster. Det ställs frågor om näringslivet har drivkrafter som också ser värden som långsiktighet och ansvarstagande. Vi ser även att det efterfrågas mer av en samhällsbärande företagsamhet, som med sin idé och verksamhet också har ambitionen att bidra till samhällsutvecklingen. Det gör vårt arbete med CR som en del i hur vi verkar på marknaden och i samhället än mer angeläget. Som försäkringsbolag och bank är det särskilt betydelsefullt eftersom vi är en del av trygghetssystemen. Då krävs att vi tänker längre – vi ska finnas till för våra

kunder både idag och på många års sikt. Det vi gör nu ska bära frukt också om tio eller tjugo år.

Förvärvet av Skandia AB och den kommande ombildningen av Skandia Liv är på många sätt en nystart och så även i vår ambition att bli en aktiv samhällsbärande och en konstruktiv kraft i samhällsutvecklingen. Som ett kundägt bolag kommer vi att få än större anledning att engagera oss i och driva samhälls- och välfärdsfrågor där det ännu saknas fullgoda lösningar. Det hela bottnar i att vi är väl medvetna om vikten av att agera förebyggande och långsiktigt. Det bästa och mest effektiva sättet att lösa problem är att se till att de inte växer sig stora eller inte ens uppstår. Genom att ta fram metoder och verktyg för att implementera ett förebyggande förhållningssätt skapar vi både mänskliga och ekonomiska vinster.

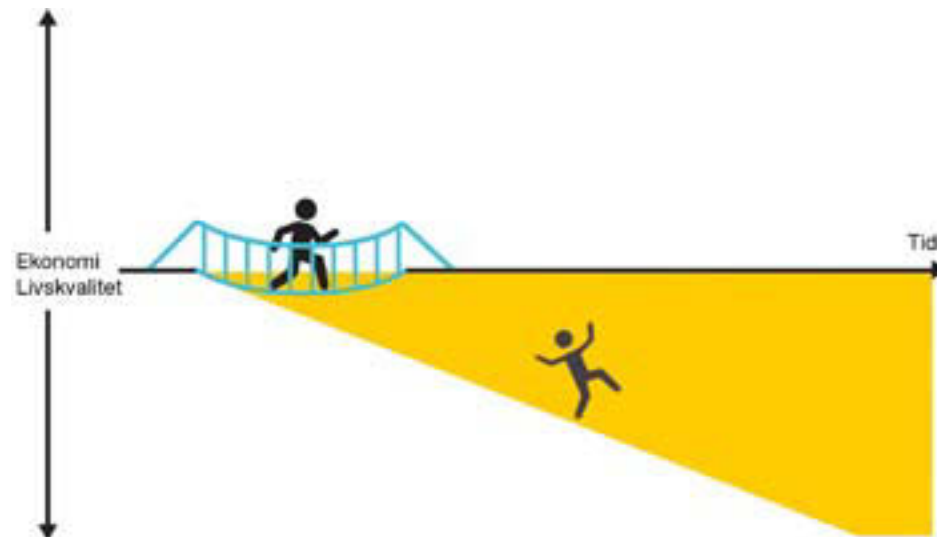
SKANDIAMODELLEN

Att förutse och förebygga svåra livskeden kräver långsiktighet och tidiga insatser där man reagerar på de första varningssignalerna om ohälsa eller att något är fel. Samtidigt är vinsterna med att människor inte faller utanför samhället enorma i både mänskliga och ekonomiska termer. Därför arbetar vi både inom bolagshälsa och inom vår stiftelse Idéer för Livet med att ta fram metoder som främjar tidiga insatser innan människor hamnar i långtidssjukskrivning eller andra former av utanförskap.

För våra företagskunder tar vi ett helhetsgrepp när det gäller medarbetarnas hälsa. I vårt koncept Hälsokedjan ingår sjukförsäkring, sjukvård, förebyggande vård och friskvård. Vår metodik bygger på mångårig forskning inom socialmedicin och på samarbeten med specialister. Vi tror på att jobba med alla fyra hälsofaser, helst med fokus på hälsofrämjande och långt innan problematiken gått så långt att medarbetare uteblir från arbetet. Väl utförda hälsoinsatser översätts både i mänskliga och ekonomiska vinster. Först och främst handlar det om hälsan och välbefinnandet hos våra

kunders medarbetare. Det leder i sin tur till minskade kostnader för våra företagskunder. Hälsokedjan är ett sätt att förebygga ohälsa, minska antalet sjukskrivningar och få en sundare arbetsplats med engagerade medarbetare.

SKANDIA STRÄVAR EFTER ETT PROAKTIVT AGERANDE FÖR ATT FÖREBYGGA UTANFÖRSKAP

Skandiamodellen - att förutse och förebygga skapar mänskliga och ekonomiska vinster

Proaktivt agerande kan motverka utanförskap och ge vinst i både mänskliga och ekonomiska termer.

Passivitet eller reaktivt agerande kan resultera i utanförskap och stora förluster i både livskvalitet och samhällsekonomi.

IDÉER FÖR LIVET

Idéer för Livet är en del av Skandias sätt att ligga steget före och tänka längre. Vi ser verksamheten som ett sätt att ta ett bredare ansvar genom att identifiera samhällsbehov där det saknas fullgoda lösningar. Vi vill med stiftelsen skapa ett tryggt och kärleksfullt samhälle genom att stärka barn och ungas sociala utveckling och självkänsla samt fånga upp barn i riskzonen. Det gör vi genom tidiga och förebyggande insatser för barn och unga.

Metodik, verktyg och forskningsresultat framtaget av stiftelsen används idag av barnvårdscentraler, skolor, fritids, föreningar och kommuner. Exempelvis använder ett sextiotal kommuner den modell som Idéer för Livet har tagit fram tillsammans med två nationalekonomer för att främja förebyggande folkhälsoarbete och tidiga insatser i syfte att motverka ett framtida utanförskap. Våra rapporter och verktyg finns att ladda ner på www.utanforskapetspris.se.

Stiftelsen stödjer även Eldsjälar som driver projekt för att barn och unga på ett lekfullt sätt ska upptäcka sina egna förmågor och på så vis stärka självkänslan. Genom åren har vi stöttat mer än 3 000 Eldsjälar och projekt med bland annat stipendier, nätverk, utveckling och mentorskap.

INDIVIDENS KRAFT

Vi vet att det finns en enorm kraft i individens engagemang och genom Idéer för Livet skapar vi samverkan mellan näringsliv, civilsamhället och offentlig sektor. Samtliga Skandias medarbetare har även möjlighet att lägga två timmar per månad av sin arbetstid för att arbeta med någon av Idéer för Livets Eldsjälar som ambassadörer. Bland annat innebär det att sitta i Bris telefonjour, hjälpa kolloverksamhet i socialt utsatta områden, läxläsning för flyktingbarn eller vara mentor åt unga i behov av vuxet stöd. Du kan läsa mer om vårt arbete på www.ideerforlivet.se.

ENGAGERADE MEDARBETARE

Vår verksamhet har alltid byggt på engagemang för den samtid och det sammanhang som vi verkar i. Här trivs personer som vill kombinera sin sakkunskap med ett stort mått kundfokus och engagemang. Intresse för våra produkter är en självklarhet,

och även förståelse för vad produkterna innebär för kund och samhälle, det kan till exempel handla om kopplingen till framtidens pensionssystem, möjligheter för bolag att investera i hälsa och hur vi kan bidra till att göra privatekonomi lättillgängligt och roligt. Skandia strävar efter att utveckla medarbetarna och öka deras engagemang både i den egna karriären och i Skandias affär. En gedigen process för målsättning, uppföljning och utveckling är ett viktigt led i att göra alla medarbetare delaktiga i Skandias framgång. Hur vi förhåller oss till varandra, till kunderna och till andra utanför Skandia är lika viktigt som våra arbetsuppgifter i sig.

För att föra medarbetarnas och Skandias kompetens framåt satsar vi på såväl interna som externa utbildningar, både när det gäller kompetens som är lagstadgad, men också inom områden som vi själva prioriterat att vidareutveckla oss inom. Internt använder vi en kombination av vår e-plattform och lärarledda utbildningar. E-plattformen gör kompetensutveckling smidig och lättillgänglig, samtidigt som lärarledda inslag gör det möjligt att bota i och resonera om mer komplexa frågor.

SKAPA HÅLLBARA VÄRDEN

På Skandia jobbar vi hårt för att du ska få bästa möjliga avkastning på ditt sparkapital och för att avkastningen ska genereras på ett ansvarsfullt sätt. En del i vårt ansvarstagande handlar om hur vi tar etisk och miljömässig hänsyn i våra investeringar. Det innebär att vi aktivt försöker påverka innehaven i bolag som inte lever upp till förväntningarna om korrekt hantering av frågor som mänskliga rättigheter, miljö och korrup-tion. Tobaksbolag undviker vi dessutom helt att investera i. En viktig utgångspunkt i vårt arbete med CR är att följa FN:s standard "Global Compact" för ansvarsfullt företagande.

Under 2012 antog Skandia Liv en ny ägarpolicy. Syftet med ägarstyrning är att främja god avkastning åt våra kunder. I de svenska bolagen, där Skandia Liv vanligtvis är en stor ägare, har vi ett etablerat arbetssätt för ägarstyrning. I andra tillgångsslag, utländska bolag och bolag där vi är mindre eller indirekta ägare är våra förutsättningar att påverka mer begränsade. Trots det har vi som ambition att verka för ett hållbart värdeskapande i alla våra investeringar. Vi verkar för att bolagen där vi är delägare ska kunna hantera riskerna och möjligheterna med ett hållbart värdeskapande för att långsiktigt vara konkurrenskraftiga. Bolagens styrelser ska arbeta aktivt med

relevanta miljö- och etikfrågor, och de ska på ett godtagbart sätt följa internationella konventioner såsom FN:s för mänskliga rättigheter. Vår utgångspunkt är att resultatet ska gynna våra kunder i ett långsiktigt värdeskapande. Här samverkar vi även med andra bolag i finansbranschen för att gemensamt skapa medvetenhet bland svenska börsbolag om vikten av ett ansvarsfullt företagande.

VÅRT MILJÖANSVAR

Respekt för miljön är ett självklart led i vårt samhällsengagemang. På Skandia strävar vi efter att öka medvetenheten om vår miljöpåverkan och göra vad vi kan för att påverka i rätt riktning. Fokus ligger på att minska den direkta miljöbelastningen från Skandias dagliga verksamhet, framförallt våra kontor och resor. Utöver det försöker vi att reducera vår indirekta miljöpåverkan genom att ta miljöhänsyn vid val av leverantörer och vid inköp av varor samt tjänster och vid investeringsbeslut. Tack vare innovativa IT-lösningar kan Skandia erbjuda kundpassade tjänster och minska miljö-påverkan bland annat genom att erbjuda e-fakturor, utskick till digital brevlåda och elektroniska kundhandlingar.

Förvaltningsberättelse

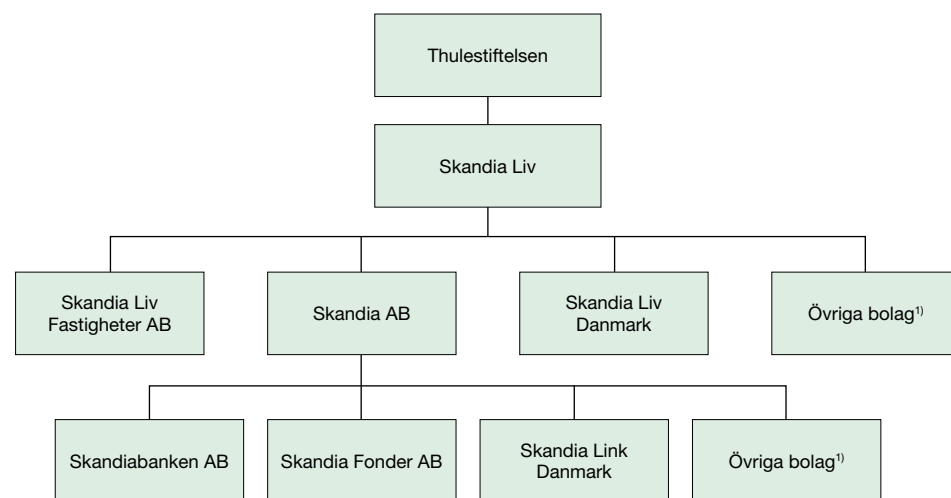
INLEDNING

Styrelsen och verkställande direktören för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia Liv) organisationsnummer 502019-6365, avger härmed årsredovisning för 2012, bolagets 140:e verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

ORGANISATION OCH VERKSAMHET

Skandia Liv är ett helägt dotterbolag till Thulestiftelsen. Verksamheten bedrivs enligt ömsesidiga principer vilket innebär att ingen vinst delas ut till ägaren.

I Skandia ingår moderbolaget Skandia Liv, Skandia AB med fondförsäkring- och risksverksamhet, ett fondbolag (Skandia Fonder AB) samt en bank med verksamhet i både Sverige och Norge (Skandiabanken). I Skandia ingår också en dansk verksamhet som erbjuder både liv- och fondförsäkring. Kombinationen ger Skandia unika förutsättningar att skapa relevanta och prisvärda erbjudanden kring trygghet, sparande

¹) Se not 51

och hälsa. Utöver nämnda verksamheter ingår också Skandia Liv Fastigheter AB som äger Diligentia AB med flera fastighetsägande dotterbolag. Samtliga dotterbolag i Skandia är helägda och får dela ut vinst.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

SKANDIA LIV FÖRVÄRVAR SKANDIA AB

KÖPET

Skandia Livs oberoende styrelseledamöter tog hösten 2011 initiativ till ett förvärv av Skandia Livs moderbolag Skandia AB med tillhörande dotterbolag. Förvärvet genomfördes den 21 mars 2012 genom att den nybildade Thulestiftelsen förvärvade Skandia Liv från Skandia AB. Därefter förvärvade Skandia Liv Skandia AB från Old Mutual plc (Old Mutual). I förvärvet ingick de nordiska försäkrings- och bankverksamheterna.

Bakgrunden till affären var framförallt att frigöra effektivitetsvinster och synergier. Genom förvärvet av Skandia AB kan den nya Skandiakoncernen uppnå betydande synergieffekter. På intäktssidan uppnås detta genom bland annat effektivare produktutveckling och korsförsäljningsmöjligheter men även genom strukturella och strategiska förändringar i produktförvaltning och marknadspositionering. Kostnadssynergier uppstår genom att overheadkostnader från Old Mutual faller bort samt på grund av effektiviseringar i personalstyrka och processer. Ur kundperspektivet förbättras möjligheterna att erbjuda bättre och ännu mer prisvärda produkter.

De båda bolagen, Skandia Liv och Skandia AB, har även i den gamla strukturen arbetat sida vid sida men med olika förutsättningar. Skandia AB har genererat vinst till sin ägare, Old Mutual, medan Skandia Liv har fördelat vinsterna till kunderna, det vill säga försäkringstagarna. Det har fungerat men inte varit tillräckligt effektivt, då resurskrävande kontrollfunktioner behövts för att bevaka vinstutdelningsförbudet mellan de båda bolagen.

Köpeskillingen om 22 592 MSEK erlades kontant och finansierades genom avyttring av andra placeringstillgångar. Skandia AB kom inledningsvis att utgöra cirka

8 procent av Skandia Livs totala placeringstillgångar. Mer information om den förvärdade balansräkningen finns i not 56.

VÄRDERING

I Skandia Livs balansräkning redovisas Skandia AB till sitt anskaffningsvärde. Detta värde prövas årligen för nedskrivning eller om det finns indikationer på att detta värde är för högt. Om så är fallet skrivs värdet ner och effekten redovisas över resultatet. För mer information om modell för nedskrivningsprövning se not 20. För andra ändamål såsom beräkning av styrtal har Skandia Liv valt att värdera innehavet till bästa skattning av marknadsvärde. Skandia Liv väljer att definiera detta värde som justerat eget kapital plus övervärden i fondförsäkringsrörelsen. Beräkningen av övervärden, både för befintlig affär och skattning av framtida nyförsäljning, följer "the European Insurance CFO Forum Market Consistent Embedded Value Principles". Värderingen är i linje med de antaganden som gjordes i samband med förvärvet. Bästa skattning av marknadsvärdet per den 31 december uppgick till 24 116 MSEK.

EFFEKT PÅ NYCKELTAL

Totalavkastning, konsolideringsgrad och solvensgrad är tre viktiga styrtal för Skandia Liv. Samtliga påverkas av storleken på de totala placeringstillgångarna i vilka nu Skandia AB ingår med sitt skattade marknadsvärde beräknat enligt ovan. Då innehavet i Skandia AB är strategiskt och inte heller möjligt att avyttra på kort sikt har beräkningar gjorts för att se hur till exempel fallande fondvärden, ökade kostnader, lägre nyförsäljning och ökad utflytt påverkar värdet på Skandia AB och därmed dessa styrtal. Känslighetsanalyserna visar att förvärvet endast marginellt förändrar dessa nyckeltal. Se tabell nedan.

	Förändring		
	Solvensgrad	Kollektiv konsolideringsgrad	Totalavkastning
Vid värderingsbas (24 116 MSEK)	149,8 %	107,8 %	7,25 %
Aktiefall -25 %	-1,6 %	-1,1 %	-1,05 %
10 % högre driftskostnader	-0,3 %	-0,2 %	-0,20 %
50 % lägre nyförsäljning	-0,9 %	-0,6 %	-0,57 %
10 % högre flytt/återköp	-0,4 %	-0,3 %	-0,28 %

THULESTIFTELSEN

Till styrelseledamöter i stiftelsen har Bo Eklöf (ordförande), Leif Victorin och Kajsa Lindståhl utsetts. Stiftelsens övergripande ändamål, under ombildningsprocessen, är att se till försäkringstagarnas intressen men även att vara ägare till Skandia Liv.

Skandia Liv och Thulestiftelsen har under 2012 gemensamt arbetat med att ta fram underlag för ansökan om verksamhetstillstånd hos Finansinspektionen för bildandet av ett nytt ömsesidigt bolag. Bolaget kommer att bildas efter att verksamhetstillstånd har erhållits vilket beräknas ske under våren 2013. Det nya bolaget kommer inledningsvis att vara tomt och konstituerande stämma, styrelse och vd kommer att vara av interimistisk karaktär.

Stiftelsen har arbetat fram en bolagsordning för det nya bolaget. Dessutom har stiftelsen arbetat med en modell för företagsstyrning samt principer för försäkringstagarnas (och de försäkrades) röstning i det nya bolaget.

Skandia Liv driver ett projekt för det praktiska genomförandet där stiftelsen och Skandia Liv samråder och man arbetar även med att utveckla formerna för dialogen med kunderna. Målsättningen är att verksamheten i Skandia Liv förs över till det nybildade företaget genom fusion eller beståndsöverlåtelse så att verksamheten sedan kan bedrivas i det nybildade bolaget år 2014. Val till fullmäktige beräknas ske första gången våren 2014.

INTEGRATION OCH SEPARATION

Att slutföra förvärvet av Skandia AB var högsta prioritet under årets första hälft. De formella kraven, som till exempel tillståndsgivning från berörda myndigheter, tog mycket tid i anspråk. Därutöver skulle Old Mutuals aktieägare godkänna affären, vilket skedde vid en i princip enig stämma den 14 mars 2012. En vecka senare stängdes affären och i samband med det offentliggjorde också vd Bengt-Åke Fagerman sin nya ledningsgrupp. Fokus skiftade då snabbt till att integrera de båda organisationerna Skandia AB och Skandia Liv, men kraft lades också på separationen mellan Skandiabolagen och Old Mutual.

Inom ramen för integrationsarbetet har Skandia uppnått sina mål även om en del arbete kring finansiell styrmodell kvarstår till första kvartalet 2013. De legala strukturförändringarna, som också är en konsekvens av förvärvet, slutfördes 1/1 2013 då majoriteten av de anställda i Skandia AB fördes över till Skandia Liv.

Separationsarbetet löper vidare in i 2013 och har som främsta uppgift att säkerställa en professionell hantering av de frågor som aktualiserades när Skandia AB skulle frigöras från de tidigare ägarna Old Mutual.

En översyn har gjorts av Skandias strategi. Sedan tidigare fanns ett antal satsningsområden identifierade och det konstaterades att Skandia nu hade ännu bättre förutsättningar att leverera på dessa högt satta mål. Vissa justeringar har gjorts och styrelsen ställde sig bakom den nya strategiska inriktningen.

Idag är de båda bolagen i praktiken integrerade med en gemensam strategi där kostnadsbesparingsplanen som aviserades i december 2011 realiserats. Fokus för 2013 och framåt är att ta vara på de ökade affärsmöjligheterna som förvärvet medför.

OMSTRUKTURERING INOM KONCERNEN

Under året har Skandia Liv köpt Skandia Telemarketing AB och Skandia Försäljning AB av Skandia AB. Vidare har Skandia AB köpt Skandia Fonder AB av Skandia-banken.

ÅTERBÄRINGSRÄNTAN

Från och med den 1 juli 2012 sänkte Skandia Liv återbäringsräntan från 4 procent till 3 procent. Justeringen har gjorts i ett läge där finansmarknaderna varit påtagligt ostadiga. Bolagets stabila finansiella ställning och solvensgrad ger dock fortsatt frihet att investera i tillgångar med god avkastningspotential även i framtiden.

VALCENTRAL FÖR FTP

Från och med den 1 januari 2012 tog Skandia Livs dotterbolag Skandikon över efter Fora som valcentral för FTP.

KÖNSNEUTRALA PREMIER

År 2012 genomförde Skandia ett arbete kring livslängdsantaganden för att anpassa beräkningarna till en ändring i diskrimineringslagen. Lagändringen trädde ikraft den 21 december 2012 och innebär att alla nya privata försäkringsavtal från detta datum ska beräknas könsneutralt. I samband med införandet av könsneutrala beräkningar såg Skandia även över livslängdsantagandena generellt.

EKONOMISK ÖVERSIKT

Det blev ett bra år för Skandia försäljningsmässigt där liv- och fondförsäkring totalt ökade med 7 procent på den nordiska marknaden och med 15 procent på den svenska marknaden under året jämfört med föregående år.

Koncernens resultat efter skatt uppgick per den 31 december 2012 till 14 068 (-26 611) MSEK. Det ökade resultatet beror på en ökad kapitalavkastning vilket bidragit med 20 374 (9 468) MSEK. Denna kommenteras under avsnittet Kapitalförvaltning. En annan post är förändringen i försäkringstekniska avsättningar -4 954 (-32 390) MSEK. Liksom föregående år beror den negativa effekten på fallande marknadsräntor. 2012 var dock fallet betydligt mindre än 2011 och effekten blev -5 308 MSEK jämfört med -31 996 MSEK.

Årets resultat inkluderar redovisat resultat i förvärvade Skandia AB-koncernen för perioden 22 mars till 31 december. Den förvärvade koncernen har bidragit med 1 374 MSEK före avskrivningar av de förvärvade immateriella tillgångarna. Avskrivningarna, som återfinns under posten övriga kostnader, uppgår till -1 433 MSEK vilket därmed ger ett negativt bidrag från Skandia AB-koncernen, -58 MSEK före skatt. Det negativa bidraget beror på en aggressivare avskrivningsplan i början av avskrivningsperioden för de förvärvade immateriella tillgångarna.

Balansomslutningen i koncernen har sedan årsskiftet ökat från 342 188 MSEK till 558 079 MSEK vilket främst beror på förvärvet av Skandia AB.

För mer information om hur förvärvet av Skandia AB har påverkat koncernens resultat- och balansräkning redovisningsmässigt, se not 1 och 56.

Nedan följer en mer detaljerad ekonomisk översikt för de större verksamheterna i Skandia. Informationen nedan avser hela rapporteringsperioden, det vill säga 1 januari till 31 december 2012, även för de bolag som i koncernens resultat- och balansräkning ingår från och med 22 mars.

SKANDIA LIV

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2012 till 15 801 (-28 806) MSEK. Resultatet har framförallt påverkats av en positiv kapitalavkastning, vilket bidragit med 22 405 (6 221) MSEK samt en förändring av andra försäkringstekniska avsättningar -4 783 (-32 396) MSEK. Kapitalavkastningen inkluderar en utdelning från

Diligentia om 3 500 MSEK. Ytterligare kommentarer finns under avsnittet Kapitalförvaltning. Förstärkningen av de försäkringstekniska avsättningarna förklaras främst av sjunkande marknadsräntor.

Premieinkomsten netto uppgick till 13 851 (13 264) MSEK där ökningen framförallt beror på en ökad premievolymer för tjänstepensionsförsäkringar. Försäkringsrörelsens driftskostnader uppgick till 1 626 (1 552) MSEK. Ökningen avser till stor del omstrukturerings- och integrationskostnader på grund av förvärvet av Skandia AB, kostnader för projekt som anpassning till det nya solvensregelverket Solvens 2 samt något högre marknadsföringskostnader.

I balansräkningen uppgick värdet av placeringstillgångarna till 309 651 (300 621) MSEK per den 31 december 2012. Tillgångarna kommenteras i avsnittet Kapitalförvaltning. Den största posten på skuldsidan är de försäkringstekniska avsättningarna som uppgick till 205 066 (201 027) MSEK per den 31 december 2012. Ökningen i jämförelse med föregående år beror till största delen på att marknadsräntorna har sjunkit.

SKANDIA AB

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2012 till 1 071 (1 596) MSEK.

Det tekniska resultatet har ökat jämfört med föregående år och uppgick per den 31 december 2012 till 1 239 (1 124) MSEK. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat har ökat med 72 MSEK vilket beror på en ökad premieintäkt och lägre driftskostnader. Ökningen av premieintäkten är hänförlig till premiehöjningar under året och de lägre driftskostnaderna förklaras främst av lägre omstruktureringskostnader.

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat har ökat med 43 MSEK. Förändringen förklaras främst av lägre driftskostnader.

Det försämrade resultatet totalt sett för räkenskapsåret 2012 förklaras till stor del av ett lägre icke-tekniskt resultat jämfört med 2011 som då innehöll ett antal engångseffekter.

Balansomslutningen uppgick per den 31 december 2012 till 126 516 (118 353) MSEK. Ökningen beror främst på ett högre fondvärde jämfört med föregående år, där

placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk 111 450 (103 627) MSEK har ökat med 7 823 MSEK, vilket är hänförligt till positiv utveckling på fondmarknaden. Detta påverkar även försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk (före avgiven återförsäkring), 111 492 (103 647) MSEK.

SKANDIABANKEN

Resultatet efter skatt uppgick per den 31 december 2012 till 307 (117) MSEK. Rörelseresultat uppgick till 325 (145) MSEK och har varit drivet av ett förbättrat räntenetto. Det förbättrade räntenettet kommer ur ett högre ränteläge i Sverige under första delen av 2012 i kombination med ökade ut- och inlåningsvolymerna i både Sverige och Norge. Vid årsskiftet uppgick utlåningen till allmänheten till 58 401 (52 413) MSEK där den största delen av ökningen är kopplad till bolån.

Inlåningsvolymerna från allmänheten uppgick till 77 365 (71 302) MSEK och ökningen beror framförallt på ökad efterfrågan på säkrare placeringar i finansiellt turbulenta tider.

Under 2012 har Skandiabanken fortsatt sitt arbete med att diversifiera sina finansieringskällor genom emittering av både certifikat och obligationer. Under 2012 har Skandiabanken emitterat värdepapper till ett värde av 1 826 MSEK. Skandiabanken har sedan 2011 ett långfristigt och kortfristigt kreditbetyg på A3 samt P-2 med stabila utsikter från kreditvärderingsinstitutet Moody's.

SKANDIA FONDER

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 26 638 (29 320) TSEK. Fondernas nettoflöden för året uppgick till -10 335 (7 597) MSEK. I perioder med stigande börskurser får fondbolaget normalt stora utflöden från räntefonder. Fondernas totala bruttoförmögenhet uppgick per den sista december till 52 003 (58 583) MSEK. Interna innehav i bolagets egna fonder, där Skandia Selected tillsammans med Skalafonderna står för en övervägande del av innehaven, uppgick till 2 199 (1 499) MSEK vilket ger en nettoförmögenhet på 49 804 Mkr (57 085) MSEK.

SKANDIA DANMARK

Resultat efter skatt för den traditionella livförsäkringsverksamheten i Danmark uppgick per den 31 december 2012 till -34 (-220) MSEK. Det förbättrade resultatet förklaras dels av ett förbättrat ränteresultat som följd av en ny diskonteringsränta och dels av en ökad kapitalavkastning. Det är framförallt de räntebärande tillgångarna som har bidragit till ökningen av kapitalavkastningen.

Resultat efter skatt för fondförsäkringsverksamheten i Danmark uppgick per den 31 december till 25 (-50) MSEK. Den positiva resultatutvecklingen beror till stor del på en förbättring av ränteresultatet som en följd av ändrade principer för beräkning av försäkringsersättning. Beräkningen har ändrats från att använda nettoprisindex till att istället använda de gällande realräntnivåerna i kombination med värdeutvecklingen på försäkringstillgångarna. Dessutom ökade intäkterna som en följd av en ökning i fondförsäkringstillgångarna.

Resultat efter skatt för kapitalförvaltningsbolaget uppgick per den 31 december 2012 till 15 (62) MSEK. Minskningen förklaras av en ändring av intäktsfördelningen där kapitalförvaltningen får behålla en mindre del av intjäningen.

FASTIGHETSKONCERNEN

Resultatet efter skatt uppgick under 2012 till 1 998 (2 269) MSEK. Hyresintäkter uppgick till 2 099 (2 196) MSEK, driftsnetto till 1 269 (1 269) MSEK och värdeförändringar fastigheter till 876 (2 392) MSEK. Under året har 3 (-) fastigheter köpts och 16 (15) fastigheter sålts. Värdeförändringarna är lägre jämfört med 2011 på grund av sämre värdeutveckling på fastighetsmarknaden.

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSGRAD OCH SOLVENS

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSGRAD

Skandia Livs kollektiva konsolideringsgrad per den 31 december 2012 uppgick till 108 (104) procent. Den kollektiva konsolideringsgraden visar, för försäkringar med inslag av sparande, värdet av tillgångar i förhållande till värdet av garanterade åtaganden och preliminärt fördelat överskott på försäkringsavtalen. Genom att anpassa återbäringsräntan, som fördelar eventuellt överskott till kunderna, är målsättningen för Skandia Liv att hålla den kollektiva konsolideringsgraden inom intervallet 95-115 pro-

cent. Hur denna anpassning går till regleras i bolagets konsolideringspolicy, som finns tillgänglig på skandia.se.

SOLVENSGRAD

Solvensgraden är ett mått på värdet av tillgångarna i förhållande till de garanterade åtagandena till försäkringstagarna. Skandia Livs solvensgrad uppgick till 150 (146) procent per den 31 december 2012. Solvenskvoten visar hur stort solvenskapitalet är i förhållande till försäkringsrörelselagens lägsta tillåtna marginal, den så kallade solvensmarginalen. Solvenskvoten uppgick till 11 (10), vilket innebär att solvenskapitalet är 11 gånger så stort som det minimikapital lagen kräver.

KAPITALFÖRVALTNING SKANDIA LIV

Målet för kapitalförvaltningen är att, inom ramen för styrelsens riktlinjer, åstadkomma högsta möjliga avkastning under förutsättningen att spararnas garanterade ränta med stor säkerhet infrias. Målet ska gälla för den genomsnittliga avkastningen över en längre period. Under perioden 2003-2012 har Skandia Livs genomsnittliga totalavkastning varit 6,5 procent per år och per den 31 december 2012 uppgick totalavkastningen på placeringstillgångarna till 7,3 (3,2) procent. God avkastning från svenska, såväl som utländska aktier har bidragit till den positiva avkastningen. Fallande obligationsräntor har skapat positiv avkastning i de räntebärande tillgångarna. Skandia Livs investeringar i alternativa tillgångar och fastigheter har under 2012, med undantag för råvaror, också bidragit positivt till utvecklingen.

Vid utgången av 2012 uppgick Skandia Livs förvaltade kapital, enligt totalavkastningstabellen, till ett värde av 308 511 (292 672) MSEK och den långsiktiga tillgångsfördelningen kommer att vara avgörande för den framtida avkastningen. Skandia Liv har under en följd av år arbetat med att skapa en bättre balans i den strategiska tillgångsallokeringen. Ledstjärnan är att skapa en robust portfölj där syftet är att få en bättre riskspridning och på det sättet minska risken i portföljen, men också att på sikt höja avkastningen. Målsättningen är att försöka minska beroendet av aktier i Sverige, Europa och Nordamerika. Tanken är vidare att tillföra portföljen kompletterande risktillgångar som har en avvikande avkastningsprofil. Arbeta avseende detta har fortsatt under 2012 och kapitalförvaltningen har bland annat gjort förändringar i

tillgångsportföljen i samband med förvärvet av Skandia AB. Syftet med dessa förändringar var att hålla den totala risken i tillgångarna på samma nivå som vid utgången av 2011. Skandia Liv placerar en stor del av tillgångsportföljen i obligationer, anledningen till detta är att Skandia Liv utfärdar garantier till spararna. Då dessa garantier är i svenska kronor är vårt mål att i möjligaste utsträckning hålla svenska obligationer i tillgångsportföljen. Renodlingen av obligationsportföljen har i och med detta fortsatt under 2012 och samtliga europeiska obligationer har sålts, till förmån för svenska obligationer. Placeringarnas känslighet för ränteförändringar är i stort oförändrad sedan utgången av 2011. Skandia Liv har valt en valutastrategi där utländska tillgångar inte automatiskt valutasäkras för att på så sätt öka riskspridningen. Den svenska kronan är, enligt Skandia Livs syn, rimligt värderad jämfört med flertalet utländska valutor.

TOTALAVKASTNING, SKANDIA LIV

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
9,1 %	8,8 %	13,7 %	9,1 %	4,4 %	-13,4 %	16,4 %	9,4 %	3,2 %	7,3 %

TOTALAVKASTNINGSTABELL, MODERBOLAGET¹⁾

	Marknadsvärde (MSEK)		Andelar (%)		Totalavkastning (%)	
	2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Nominella obligationer	85 053	110 308	27,6	37,7	4,5	8,2
Svenska realobligationer	5 350	6 111	1,7	2,1	1,2	11,3
Svenska aktier	26 968	23 973	8,7	8,2	18,3	-15,9
Utländska aktier	62 821	59 000	20,4	20,2	11,6	-9,2
Fastigheter	29 715	30 155	9,6	10,3	7,6	12,6
Onoterade bolag	22 222	18 229	7,2	6,2	7,0	11,5
Alternativa investeringar	19 586	20 712	6,3	7,1	1,7	-2,0
Affärsstrategiska tillgångar ²⁾	25 397	—	8,2	—	7,0	—
Övrigt	31 399	24 184	10,3	8,2	—	—
Totalt	308 511	292 672	100 %	100 %	7,3	3,2

¹⁾ Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk försäkrings rekommendationer. Se vidare Svensk försäkrings "Totalavkastningstabell - Rekommendation för årlig rapportering av totalavkastning".

²⁾ Avser Skandia Livs dotterbolag till verkligt värde exklusive Skandia Liv Fastigheter AB.

RISKER OCH RISKHANTERING

Skandias verksamhet inom bank och livförsäkring bygger på ett aktivt risktagande och ger upphov till ett brett spektrum av risker. Inom Skandia Liv, Skandia AB och Skandia Danmark är marknadsrisker och försäkringsrisker de främsta riskerna medan kreditrisk är den främsta risken för Skandiabanken.

Efter Skandia Livs förvärv av Skandia AB har riskbilden förändrats. Den totala risknivån är dock i stort sett oförändrad och i linje med Skandia Livs riskaptit. Förvärvet har medfört förändringar i Skandia Livs hantering av solvensrisk, det vill säga risken för att Skandia Liv inte kan infria sina åtaganden till försäkringstagarna. Solvensrisken styrs och hanteras numera primärt utifrån ett koncernperspektiv och Skandia Livs interna kapitalmodell för styrning av solvensrisk har anpassats så att den speglar den nya koncernens risker.

Under perioden har styrelseutskotten i Skandia Liv anpassats till att Skandia Liv nu är moderbolaget i Skandiakoncernen. Revisions- och riskutskottet har i och med detta blivit två olika utskott. Därutöver har det skett ändringar i de av VD inrättade kommittéerna. En ny kommitté har inrättats med uppgift att samordna och bereda affärs- och kapitalplan. Riskkommittén har fått utökat ansvarsområde och ska bland annat bistå vd och koncernens Chief Risk Officer i att erhålla en samlad bild av Skandias samtliga risker och hur dessa hanteras. Vidare har ALM-kommittén fått beslutanderätt avseende fördelning av riskmandat på kort sikt mellan Skandia Liv och dotterbolagen.

En del av Skandias vision är att genom ett affärsmässigt och kontrollerat risktagande maximera värden för försäkringstagarna i form av försäkringsskydd och en långsiktigt god avkastning på sparat, givet vissa restriktioner. Förutsättningen för detta är att Skandia har en effektiv riskstyrning och ett effektivt system för riskhantering. De risker som Skandia exponeras för delas in i följande kategorier: försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Mer utförlig information om Skandias riskhanteringssystem, risker och hur respektive riskkategori hanteras och kontrolleras återfinns i not 2.

Anpassningen till det kommande solvensregelverket för försäkringsbolag inom EU, Solvens 2, har fortsatt under 2012. Skandia ABs implementeringsprojekt har under

året integrerats med Skandia Livs och ett gemensamt projekt finns nu på plats. Syftet med Solvens 2 är bland annat att stärka försäkringstagarnas skydd. De övergripande riktlinjerna i solvensregelverket är fastställda genom ett ramdirektiv som antogs våren 2009. Inom EU fortsätter arbetet med att ta fram mer detaljerade krav. Detta har visat sig vara mer tidskrävande än förväntat. Som en del i detta arbete har Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA) fått i uppdrag att göra en konsekvensstudie av vissa föreslagna åtgärder för långa försäkringsåtaganden. Skandia deltar i studien som startade under januari 2013. Alltmer tyder på att ikraftträdandet av regelverket i svensk lagstiftning kommer att senareläggas. I avvaktan på att förhandlingarna om de slutliga reglerna i Solvens 2 slutförs har EIOPA beslutat att utfärda riktlinjer om tillfälliga åtgärder.

Skandia har ambitionen att utveckla en partiell intern modell för beräkning av solvensrisk. En intern modell ger oss bättre förutsättningar för att förstå och styra riskerna i verksamheten. Utvecklingen av en intern modell innebär att kraven på precision och tillförlitlighet i modellen blir höga. Finansinspektionen kommer därför att granska modellen för att säkerställa att kraven uppfylls.

Finansinspektionen utför även förhandsgranskning av interna modeller, vilken är frivillig för bolagen. Skandia har valt att genomföra en sådan granskning och under 2012 har arbetet med Finansinspektionens förhandsgranskning fortgått. Skandia bedömer att det är bra att delta för att i god tid säkerställa att modellen uppfyller de höga krav som ställs.

KAPITALTÄCKNING I SKANDIABANKEN

Inom EU pågår förhandlingar om det nya regelverket för banker och kreditmarknadsbolag som består av CRR (kapitaltäckningsförordningen) och CRD4 (kapitaltäckningsdirektivet). Tidpunkten för ikraftträdande förväntas bli senare delen av 2013. Det nya regelverket innebär bland annat krav på högre kvalitet på kapitalet och nya buffertar, mer detaljerade likviditetskrav och införandet av ett nytt mått – bruttosoliditet – som ett komplement till kapitaltäckning baserat på riskvägda tillgångar. Det nya regelverket föranleder att kapitaltäckningslagen och relaterade Finansinspektionsföreskrifter ändras eller upphävs. Samtidigt kommer Finansinspektionen att besluta om nya föreskrifter för att hantera de nationella val som finns i förordningen och

tidplanen för att implementera direktivet. Enligt förslag kommer till exempel de högre kapitaltäckningskraven och likviditetskraven införas i snabbare takt i Sverige jämfört med direktivet. Finansinspektionen avser att under 2013 införa ett riskviktsgolv på 15 procent för svenska bolån vid beräkning av kapitalkrav enligt interna modeller. Finansinspektionens riskviktsgolv påverkar inte Skandiabankens nuvarande kapitaltäckningsberäkning som är utförd enligt schablonmetoden men kommer att påverka Skandiabanken vid en övergång till beräkning enligt en intern modell. De nya kapitalkraven förväntas inte innebära några behov av kapitaltillskott till Skandiabankens verksamhet. De nya reglerna kommer främst innebära en utökad rapportering till Finansinspektionen tillsammans med införande av en ny rapporteringsstandard (Corep) för kapitaltäckning under 2013.

LIVFÖRSÄKRINGSUTREDNINGEN

Livförsäkringsutredningen (SOU 2012:64) redovisade sitt uppdrag den 28 september 2012. Utredningen föreslår bland annat att flytträtt för försäkringstagaren ska gälla för premiebestämda tjänstepensionsförsäkringar, oavsett om de är individuella eller kollektivavtalade, och för privata pensioner. De försäkrade i tjänstepensionsförsäkring föreslås få flytträtt på egen hand när anställningen och premiebetalningen upphört för premiebestämda försäkringar. En flytträtt för aktuell kollektivavtalad tjänstepensionsförsäkring föreslås dock inte gälla om kollektivavtal föreskriver något annat. Utredningen lämnar även förslag för att säkerställa ett gott konsumentskydd för försäkringstagarnas anspråk på överskott och för att ge försäkringstagarna i hybridbolag större insyn och inflytande över bolagets hantering av riskkapitalet. De nya bestämmelserna föreslås träda ikraft senast den 1 januari 2015. Skandia följer den fortsatta utvecklingen av utredningsförslagen noga.

TVISTER

Inom ramen för den normala verksamheten har Skandia ett fåtal klagomål eller rätts tvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall Skandia i ett enskilt ärende bedömer att ekonomisk ersättning kan komma att utgå görs en reservering.

MILJÖ

Respekt för miljön är ett självklart led i vårt CR-arbete. Interna riktlinjer anger att Skandia ska arbeta aktivt för att minska den direkta och indirekta negativa påverkan på miljön vilket Skandia gör genom att:

- minimera resursförbrukningen samt återanvända och återvinna material
- ta miljöhänsyn vid inköp av varor och tjänster
- stärka miljömedvetenheten internt
- tillämpa miljöhänsyn på våra produkter och processer

Genom att nyttja tekniska lösningar och förbättrade interna processer kan Skandia även bidra till bättre service till kunderna och samtidigt göra miljönytta. Skandia blev under 2012 det första bank- och försäkringsbolag som kan erbjuda sina kunder möjligheten att med hjälp av BankID signera hälsodeklarationer elektroniskt.

Skandia har även en indirekt påverkan på miljön genom de bolag vi äger aktier i. Skandias ägarpolicy fastställer att ambitionen är att vara en aktiv ägare i alla Skandias investeringar, oavsett typ av investering. Under 2012 har ett nytt nordiskt etiskt råd bildats i Skandia, i syfte att skapa en tydligare röd tråd i arbetet med hållbara investeringar.

Skandia Livs dotterbolag Diligentia bygger om och till kontorsfastigheten på Sveavägen 44 i Stockholm. Diligentia miljöcertifierar samtliga ny- och ombyggnationer enligt något av systemet Miljöbyggnad eller BREEAM. Just Sveavägen 44 kommer att bli först i Sverige med att miljöklassas enligt BREEAM Excellent och under hösten 2012 stod det klart att Sveavägen 44 vann årets Sweden Green Building Award i kategorin Design Stage. Att vara hyresgäst i ett hus som är BREEAM Excellent-klassat är idag unikt i Sverige.

Skandia Liv bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

VÅRA MEDARBETARE

SKANDIAS MEDARBETARE I KORTHET

Under 2012 var medelantalet anställda i moderbolaget Skandia Liv 233 (247) personer, varav 46 (46) procent kvinnor. Andelen kvinnliga chefer var 43 (45) procent och

medelåldern för samtliga medarbetare var 45 (45) år. Personalomsättningen har ökat i jämförelse med föregående år och uppgick vid årets slut till 11,4 (9,6) procent.

I koncernen var medelantalet anställda 2 429 (498) personer, varav 51 (50) procent kvinnor. Andelen kvinnliga chefer var 42 (43) procent och medelåldern för samtliga medarbetare var 41 (44) år. Personalomsättningen har minskat i jämförelse med föregående år och uppgick vid årets slut till 10,9 (13,75) procent.

ENGAGERADE MEDARBETARE

Skandia är ett företag som bygger på långsiktiga relationer med såväl kunder som medarbetare. På samma sätt som vi vill skapa ett rikare liv för våra kunder har vi en övertygelse om att vi som bolag tillsammans med våra ledare och medarbetare kan skapa förutsättningar för ett rikare arbetsliv. Ett rikare arbetsliv kan självklart ha många betydelser. I Skandia prioriterar vi kompetensutveckling, delaktighet genom mål- och utvecklingssamtal och vidareutveckling av vår företagskultur, friska medarbetare och balans mellan fritid och arbete. En ytterligare dimension är den möjlighet som vi i Skandia sedan länge erbjuder våra medarbetare – att på arbetstid aktivt bidra till ett bättre samhälle genom att arbeta som ambassadör inom ramen för Idéer för Livet.

ETT KOMPETENSINTENSIVT FÖRETAG

Vi verkar i en bransch som kräver en hög nivå på kunskap hos våra medarbetare och vi har som ambition att vara en ledande aktör, vilket kräver att vi är i framkant vad gäller kunskap och kompetens. För att lyckas med detta använder vi ett antal olika metoder. Dels arbetar vi aktivt med utbildning, både via e-plattform och lärarlett, såväl internt som via externa leverantörer. Minst lika viktigt är att kunna tillhandahålla utvecklingsmöjligheter, både inom rollen genom mål- och utvecklingssamtal, men också genom att medarbetare tar sig an nya roller. Därför satsar vi på att i hög utsträckning använda oss av intern rekrytering som ett medel för att ge medarbetare möjlighet att växa. Vi har också ett antal utvecklingsprogram, ofta i samarbete med andra företag, för att fortsätta utveckla ledare och medarbetare. Exempel på detta är Gemensamma Management Programmet (GEM), Ruter Dam samt ASTEP och dessutom deltar Skandia i olika mentorskapsprogram. Under 2012 har Skandia satsat extra på att

bygga upp kunskapen om Skandia som ett kundägt bolag. Detta har genomförts via "Skandiakollen", en föreläsningsserie som pågått under stora delar av året och som även tillgängliggjorts via vår e-plattform "KOMPIS".

ETT FRISKARE SKANDIA

På Skandia är vi övertygade om att vår framgång vilar på att våra medarbetare är friska, motiverade och känner delaktighet i Skandias vision och målsättningar. Våra medarbetares hälsa, men också vår organisations förmåga att generera resultat och utvecklas, är beroende av en god arbetsmiljö som karaktäriseras av ett gott ledarskap, delaktighet, måltydighet, friskvård och självklart också insatser kring sjukvård och rehabilitering. Därför har vi på Skandia sedan länge satsat på insatser och att tillhandahålla förutsättningar både för individ, team och organisation. Det ligger i vårt DNA att förebygga och förutse och en viktig del av vår kärnverksamhet handlar om att hjälpa våra kunder att lyckas bli friskare som företag. Under 2012 har vi inom Skandia genomfört Hälsodagar på alla våra storarbetsplatser för att förtydliga vårt erbjudande för medarbetarna. Vi vill också inspirera fler att gå från ord till handling, i att skapa sig ett friskare liv.

Ett viktigt förebyggande verktyg för oss är vår medarbetarundersökning (Quality Work Competence) där vi sedan 2003 årligen följer upp förändringskraften i verksamheten ner på gruppnivå. Tack vare en långsiktighet i att använda ett och samma verktyg har både medarbetare och chefer lärt sig verktyget väl och har också förmågan att ta resultatet vidare och genomföra konkreta förbättringar från år till år. 2012 års resultat visar mycket glädjande en förbättring på alla underliggande index och antal avdelningar med tydliga utmaningar har minskat markant (från 15 till 9 av totalt cirka 200). Skandia som helhet befinner sig på en resultatnivå som visar att vi som bolag har en god prestationsnivå, 73,4 (72,1). Det innebär att vi ligger över det riktvärde (70) som karaktäriserar ett företag med förändringskraft. För de grupper och avdelningar som har utmaningar av olika slag finns tydliga verktyg och stödprocesser.

RÖRLIG ERSÄTTNING OCH RESULTATANDELSSTIFTELSE

Skandia tillämpade under 2012 ett program för rörlig ersättning för en mycket begränsad grupp ledare och medarbetare. Inom Skandia finns även en resultatandelsstiftelse. Skandialeddningen är inte berättigad till rörlig ersättning eller utfall i resultatandelsstiftelsen. För ytterligare detaljer kring ersättningar och förmåner se not 50.

HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

NYA REDOVISNINGSGREGLER FRÅN 2013

Den 1 januari 2013 träder två nya IFRS redovisningsstandarder i kraft, IFRS 13, Verkligt värde och IAS 19, Ersättningar till anställda.

IFRS 13 innehåller ett samlat regleverk för beräkning av verkligt värde och tillhörande upplysningar. Förutom upplysningskraven innebär standarden ingen väsentlig skillnad för Skandia.

Den största förändringen i IAS 19 är att den så kallade korridormetoden för aktuariella vinster och förluster vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner försvinner. De nya reglerna ska tillämpas retroaktivt och ger en effekt om drygt 338 MSEK som redovisas i eget kapital.

För detaljinformation avseende ovanstående förändringar se not 1.

SÄNKTA MÅNADSUTBETALNINGAR FÖR VISSA FÖRSÄKRINGAR

Skandia Liv anpassar kundernas månadsutbetalningar efter det rådande ekonomiska läget. Det innebär att månadsutbetalningarna för många kunder blir lägre än förra året. Totalt sänks Skandia Livs månadsutbetalningar med 3,1 procent och den maximala sänkningen för en enskild kund är 7 procent. Syftet är att dagens pensionärer inte ska få sitt kapital utbetalt i en högre takt än det räcker till, vilket nästa generation skulle få betala.

Sänkningen av utbetalningarna påverkar inte storleken på försäkringskapitalet och månadsutbetalningarna kan självklart aldrig bli lägre än det garanterade beloppet. Den faktor som nu justeras kallas prognosränta. Den relaterar till förväntningarna på

den ekonomiska utvecklingen i framtiden och används för att månadsutbetalningarna ska bli jämnare över tid. Efter justeringen ligger den på i genomsnitt 2,9 procent för försäkringar som börjat betalas ut.

Förändringen gjordes för vissa försäkringar för ett år sedan och införs för resterande kunder vid olika tidpunkter beroende på produkt och årsförfallodag, med start nu i januari 2013. Den omfattar alla Skandias traditionellt förvaltade försäkringar som inte redan justerats.

RÖRELSEÖVERLÅTELSE

Skandia Livs förvärv av Skandia AB förväntas leda till betydande kostnads- och intäkts synergier. Som ett led i förverkligandet av dessa synergier och för att skapa en effektivt integrerad organisation, har vid ingången av 2013 större delen av den administrativa verksamheten och därmed personalen i Skandia AB flyttats till Skandia Liv. Även den IT-verksamhet, inklusive personal, som tidigare bedrivits i Skandia Informationsteknik AB har överförts till Skandia Liv. Den nya organisationen innebär att driften av Skandia AB, genom outsourcing, så långt som möjligt hanteras av centrala funktioner i Skandia Liv.

SKANDIA STARTAR NYTT KAPITALFÖRVALTNINGSBOLAG

Den 1 maj startar det nya bolaget Skandia Investment Management (SIM) som kommer att bli Skandiakoncernens interna kapitalförvaltare. I SIM kommer också arrangörskapet för Skandias strukturerade produkter att ligga och dessutom på sikt en andrahandsbok för strukturerade produkter. En viktig utmaning för SIM blir att hjälpa till att öka Skandiakoncernens förvaltade volym bland annat genom sparlösningar utanför försäkringskalet och genom att nå nya kundgrupper.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Skuldskrisen i Europa och stor politisk osäkerhet fortsätter att hämma världskonjunkturen under 2013 och en återhämtning väntas ske först under andra halvåret. Även Norden har tydligt bromsat in, med vikande industri och arbetsmarknad som följd. Det innebär sämre tillväxtutsikter även för Norden det kommande året.

Försäkringsmarknaden kommer även framöver karaktäriseras av ökad transparens, prispress och centrala upphandlingar. I detta står Skandia väl rustat med ett heltäckande produktutbud och bra service.

På företagsmarknaden är Skandia en ledande aktör med marknadens totalt sett starkaste erbjudande, det finns ingen annan aktör på marknaden med samma bredd inom tjänstepension. Marknaden går mot att kundföretagen i allt större utsträckning väljer färre leverantörer för de anställdas tjänstepensionslösningar, där det tidigare kravet på stor valfrihet har ersatts av kostnadseffektiva lösningar. Vissa företag väljer till och med att handla upp planer via en och samma försäkringsgivare och i de situationerna ligger Skandia i framkant.

På sparsidan har Skandia ett mycket starkt fondförsäkringserbjudande. Det många efterfrågar, både slutkunder och distributörer, är fondförsäkringsbolag som arbetar aktivt med selektering av fondutbudet. Tidigare efterfrågades ett så brett utbud som möjligt, men det har nu ersatts av en önskan om ökad kvalitetssäkring. Detta gör att vår uppskattade urvals- och utvärderingsprocess inom fondförsäkringsverksamheten blir fortsatt viktig i framtiden.

Fortsatt låg reporänta bidrar till att bolåneräntorna ligger på fortsatt låga nivåer vilket ökar pressen på räntemarginalen. På sikt räknar vi dock med en återhämtning i konjunkturen och därmed stigande bolåneräntor.

För aktiemarknaderna finns potential till god utveckling i och med att företagens finansiella ställning är bra med stora kassor och låga skulder. Ett bräckligt konjunkturläge och fortsatt stor politisk osäkerhet, främst kring utvecklingen i Europa, riskerar dock att ge upphov till fortsatt stor variation i börsutvecklingen.

FEMÅRSÖVERSIKT, KONCERNEN¹⁾

RESULTAT, MSEK	2012	2011	2010	2009	2008
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	756	—	—	—	—
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	15 851	15 084	13 862	12 566	14 819
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	20 374	9 468	26 201	42 151	-40 937
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-523	—	—	—	—
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-14 081	-13 968	-12 235	-12 024	-11 215
Återbäring och rabatter	11	89	279	272	-6
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	15 865	-23 602	25 138	63 526	-78 548
Årets resultat ²⁾	14 068	-26 611	22 682	61 304	-79 003
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar ³⁾	311 160	321 718	311 113	300 013	271 388
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	124 611	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	217 786	215 067	183 292	184 614	207 919
Konsolideringskapital	118 868	102 617	131 267	112 953	57 283
-varav redovisat eget kapital	97 924	92 606	124 756	109 015	54 764
-varav uppskjuten skatt	3 615	3 025	2 880	2 275	1 811
-varav övervärde i placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	10 758	—	—	—	—
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	6 571	6 986	3 631	1 663	708
Kollektivt konsolideringskapital	22 670	11 861	21 127	11 443	-21 464
Kapitalbas för försäkringsgruppen ⁴⁾	80 185	85 289	121 087	106 550	53 132
-varav avdrag för immateriella poster	39	34	43	59	82
Kapitalbas för det finansiella konglomeratet	83 429	—	—	—	—
-varav avdrag för immateriella poster	39	—	—	—	—
Erforderlig solvensmarginal för försäkringsgruppen ⁵⁾	10 853	8 663	7 424	7 494	8 517
Erforderligt kapitalkrav för det finansiella konglomeratet	13 377	—	—	—	—
Nyckeltal, procent					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁶⁾	69	—	—	—	—
Driftkostnadsprocent ⁷⁾	27	—	—	—	—
Totalkostnadsprocent ⁷⁾	95	—	—	—	—
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁸⁾	0,56	0,52	0,52	0,62	0,64
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	4,3	3,2	3,1	3,6	3,6
Totalavkastning	7,3	3,2	9,4	16,4	-13,4
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ⁹⁾	108	104	108	104	91
Solvensgrad	150	146	174	164	128
Bankverksamhet					
Kreditförlustnivå ¹⁰⁾	0,01	—	—	—	—
Kapitaltäckningsgrad	14,2	—	—	—	—
Primärkapitalrelation	10,2	—	—	—	—

¹⁾ Skandia AB-koncernen ingår i 2012 års siffror men inte i siffrorna för åren 2008-2011.

²⁾ 2011 års siffror är justerade på grund av nya redovisningsprinciper, se not 54.

³⁾ Värderade till verkligt värde.

⁴⁾ Enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden.

⁵⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

⁶⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁷⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁸⁾ Driftskostnader exklusive skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

⁹⁾ Enligt retrospektivmetoden.

¹⁰⁾ Kreditförlustnivå i procent av ingående balans för utlåning till allmänheten

FEMÅRSÖVERSIKT, MODERBOLAGET

RESULTAT, MSEK	2012	2011	2010	2009	2008
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	13 851	13 264	11 808	10 797	12 618
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	22 405	6 221	22 617	39 452	-36 142
Försäkringsersättningar livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-11 747	-11 810	-11 365	-11 362	-10 302
Återbäring och rabatter	11	89	279	272	-6
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	18 111	-26 216	22 557	62 212	-74 072
Årets resultat ¹⁾	15 801	-28 806	20 205	59 935	-75 530
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringsstillgångar ¹⁾²⁾	309 651	300 621	293 378	282 877	256 130
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken					
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	205 066	201 027	169 209	170 677	195 547
Konsolideringskapital ³⁾	102 069	92 950	125 680	109 764	54 436
-varav redovisat eget kapital ⁴⁾	95 177	85 822	120 136	106 700	53 729
-varav uppskjuten skatt	235	103	268	166	-
-varav övervärde i placeringstillgångar - placeringar i koncernföretag	6 571	6 986	3 631	1 663	708
Kollektivt konsolideringskapital	22 670	11 861	21 127	11 443	-21 464
Kapitalbas ⁵⁾⁴⁾	95 498	85 861	121 780	107 934	53 729
-avdrag för immateriella poster	-	-	-	-	-
Erforderlig solvensmarginal	8 807	8 663	7 424	7 494	8 517
Nyckeltal, procent					
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent	0,57	0,52	0,52	0,62	0,64
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁵⁾	4,3	3,2	3,1	3,6	3,6
Totalavkastning ⁵⁾	7,3	3,2	9,4	16,4	-13,4
Ekonomisk ställning					
Kollektiv konsolideringsgrad ⁶⁾	108	104	108	104	91
Solvensgrad	150	146	174	164	128
Driftskostnadsprocent	11,7	11,7	12,9	15,0	13,8

¹⁾ 2011 års siffror är justerade på grund av nya redovisningsprinciper, se not 54.

²⁾ Värderade till verkligt värde.

³⁾ Nyckeltal omräknade 2008-2011 på grund av nya redovisningsprinciper, se not 54.

⁴⁾ Enligt sammanläggnings- och avräkningsmetoden.

⁵⁾ Se not 55.

⁶⁾ Enligt retrospektivmetoden.

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att årets resultat i moderbolaget Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) 15 801 MSEK överföres till konsolideringsfonden för respektive försäkringsgren enligt följande:

KONSOLIDERINGSFOND	MSEK
Förmånsbestämd försäkring	131
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	4 038
Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring	833
Individuell traditionell livförsäkring	9 784
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring	484
Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	376
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	145
Mottagen återförsäkring	10
Totalt	15 801

Innehåll räkenskaper

Finansiella rapporter

Resultatanalys för moderbolaget	25
Resultaträkning	27
Rapport över totalresultat	29
Balansräkning	30
Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen	32
Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget	33
Kassaflödesanalys	34

Noter

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	36
2 Risker och riskhantering	44

NOTER TILL RESULTATRÄKNING

3 Premieinkomst, livförsäkringsrörelsen	52
4 Kapitalavkastning intäkter, teknisk redovisning	52
5 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	52
6 Utbetalda försäkringsersättningar (före avgiven återförsäkring)	53
7 Återbäring och rabatter	53
8 Driftskostnader	53
9 Kapitalavkastning kostnader, teknisk redovisning	54
10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar, teknisk redovisning	54
11 Övriga tekniska intäkter och kostnader	54
12 Kapitalavkastning intäkter, icke-teknisk redovisning	54
13 Orealiserade vinster på placeringstillgångar, icke-teknisk redovisning	54
14 Kapitalavkastning kostnader, icke-teknisk redovisning	55
15 Resultat från bankverksamhet	55
16 Resultat övriga rörelsedrivande enheter	56
17 Övriga intäkter och kostnader	56
18 Skatt	57
19 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	58

NOTER TILL BALANSRÄKNING

20 Immateriella tillgångar	59
21 Förvaltningsfastigheter	61
22 Placeringar i koncernföretag och intressebolag	62
23 Aktier och andelar	63

24 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	63
25 Alternativa placeringar	64
26 Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll	64
27 Tillgångar för villkorad återbäring	65
28 Fondförsäkringstillgångar	65
29 Tillgångar i bankverksamhet	65
30 Övriga fordringar	66
31 Avsättning för skatter	66
32 Förutbetalda anskaffningskostnader	67
33 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	67
34 Eget kapital	67
35 Obeskattade reserver	68
36 Ej intjänade premier och kvardröjande risker (före avgiven återförsäkring)	68
37 Livförsäkringsavsättning (före avgiven återförsäkring)	68
38 Avsättning för oreglerade skador (före avgiven återförsäkring)	69
39 Villkorad återbäring	69
40 Fondförsäkringsåtaganden	70
41 Övriga avsättningar	70
42 Skulder i bankverksamhet	70
43 Skulder avseende direkt försäkring	71
44 Derivatinstrument med negativa värden	71
45 Övriga skulder	72
46 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	72
47 Poster inom linjen	72
48 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden	73

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

49 Leasing	81
50 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	81
51 Uppllysningar närstående	86
52 Avsättning för pensioner	88
53 Händelser efter balansdagen	89
54 Effekter av ändrad redovisningsprincip	90
55 Avstämning avkastning i totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	90
56 Förvärv av Skandia AB	92

Resultatanalys för moderbolaget

MSEK	Direktförsäkring i Sverige								
	Totalt	Tjänstepensionsförsäkring			Övrig livförsäkring				
		Förmåns- bestämd försäkring ¹⁾	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Tjänste- anknuten sjukförsäkring och premie- befrielse- försäkring	Individuell traditionell livförsäkring	Ouppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring samt premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- och tjänste- gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)	13 851	235	9 063	796	3 010	316	309	105	17
Kapitalavkastning, intäkter	16 323	271	8 019	866	6 023	568	399	167	10
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11 587	206	6 142	265	4 554	293	59	65	3
Övriga tekniska intäkter	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	-11 747	-190	-6 389	11	-4 770	-119	-223	-69	2
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	-4 783	-254	-8 048	3	3 562	-2	-45	1	0
Återbäring	11	0	-171	0	210	0	-28	0	0
Driftskostnader	-1 626	-18	-891	-135	-410	-80	-59	-24	-9
Kapitalavkastning, kostnader	-4 660	-83	-2 454	-107	-1 846	-119	-24	-26	-1
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-845	-15	-445	-19	-334	-22	-5	-5	0
Övriga tekniska kostnader	-1	0	0	0	-1	0	0	0	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	18 111	152	4 827	1 680	9 998	835	383	214	22
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	18 111	152	4 827	1 680	9 998	835	383	214	22
Bokslutsdispositioner	-1 115	—	—	-768	—	-286	3	-53	-11
Resultat före skatt	16 996	152	4 827	912	9 998	549	386	161	11
Aktuell skatt	-1 064	-21	-789	-27	-214	-11	0	-2	0
Uppskjuten skatt	-131	—	—	-52	—	-54	-10	-14	-1
Årets resultat	15 801	131	4 038	833	9 784	484	376	145	10
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)									
Livförsäkringsavsättning	199 546	4 030	124 301	25	70 881	138	162	9	0
Avsättning för oreglerade skador	5 520	0	16	2 391	48	2 325	40	687	13
	205 066	4 030	124 317	2 416	70 929	2 463	202	696	13

FORTS. RESULTATANALYS FÖR MODERBOLAGET

MSEK	Direktförsäkring i Sverige								
	Total	Tjänstepensionsförsäkring			Övrig livförsäkring				
		Förmåns- bestämd försäkring ¹⁾	Avgifts- bestämd traditionell försäkring	Tjänste- anknuten sjukförsäkring och premie- befrielse- försäkring	Individuell traditionell livförsäkring	Ouppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring samt premie- befrielse- försäkring	Gruppliv- och tjänste- gruppliv- försäkring	Uppsägbar sjuk- och olycksfalls- försäkring	Mottagen återförsäkring
Försäkringstekniska avsättningar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)									
Villkorad återbäring	235	—	235	—	—	—	—	—	—
	235	—	235	—	—	—	—	—	—
Totalt återförsäkrades andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTALT ÅTERBÄRINGSMEDEL FÖRE ÅRETS RESULTAT	79 375	1 265	43 858	3 155	25 750	3 533	917	837	60
¹⁾ Härav avser verksamhetsgrenen "Kollektivavtalade tjänstepensioner för anställda inom Skandiaconcernen med mera".									
Livförsäkringsavsättning	4 005	4 005							
Konsolideringsfond efter årets resultat	1 391	1 391							

NOTER TILL RESULTATANALYS FÖR MODERBOLAGET

Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)

Premieinkomst	13 865	235	9 063	798	3 018	319	310	105	17
Premier för avgiven återförsäkring	-14	—	—	-2	-8	-3	-1	0	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)									
Utbetalda försäkringsersättningar									
a) Före avgiven återförsäkring	-12 433	-190	-6 386	-465	-4 767	-327	-224	-72	-2
b) Återförsäkrades andel (-)	0	—	—	0	—	0	—	—	—
Förändring i avsättning för oreglerade skador (efter avgiven återförsäkring)									
a) Före avgiven återförsäkring	686	0	-2	475	-1	208	1	2	3
b) Återförsäkrades andel (-)	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Resultaträkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst		566	—	—	—
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		190	—	—	—
		756	—	—	—
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		25	—	—	—
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar		-527	—	—	—
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		4	—	—	—
Driftskostnader	(8)	-200	—	—	—
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		58	—	—	—
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN					
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Premieinkomst	(3)	16 019	15 155	13 865	13 280
Premier för avgiven återförsäkring		-168	-71	-14	-16
		15 851	15 084	13 851	13 264
Kapitalavkastning, intäkter	(4)	14 543	21 013	16 323	18 770
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	(5)	11 631	7 654	11 587	5 739
Intäkter från investeringsavtal		760	—	—	—
Övriga tekniska intäkter	(11)	1 034	69	1	3

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Utbetalda försäkringsersättningar					
Före avgiven återförsäkring	(6)	-14 802	-14 462	-12 433	-12 308
Återförsäkrarens andel		10	0	0	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador		598	498	686	498
Återförsäkrarens andel		113	-4	—	0
		-14 081	-13 968	-11 747	-11 810
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)					
Livförsäkringsavsättning					
Före avgiven återförsäkring		-4 310	-32 355	-4 740	-32 318
Återförsäkrarens andel		53	43	—	—
Försäkringsteknisk avsättning för vilka försäkrings- tagaren bär risk					
Villkorad återbäring		-43	-78	-43	-78
Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)		-654	—	—	—
		-4 954	-32 390	-4 783	-32 396
Återbäring och rabatter	(7)	11	89	11	89
Driftskostnader	(8)	-3 008	-1 680	-1 626	-1 552
Kapitalavkastning, kostnader	(9)	-5 446	-1 475	-4 660	-785
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	(10)	-534	-17 724	-845	-17 503
Övriga tekniska kostnader	(11)	0	-274	-1	-35
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		15 807	-23 602	18 111	-26 216

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		58	—	—	—
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		15 807	-23 602	18 111	-26 216
Kapitalavkastning intäkter	(12)	179	—	—	—
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	(13)	130	—	—	—
Kapitalavkastning kostnader	(14)	-128	-7	—	—
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		—	—	—	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-26	—	—	—
Resultat från bankverksamhet	(15)	243	—	—	—
Resultat övriga rörelsedrivande enheter	(16)	-9	-25	—	—
Övriga intäkter	(17)	144	—	—	—
Övriga kostnader	(17)	-1 433	—	—	—
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		14 965	-23 634	18 111	-26 216
Bokslutsdispositioner					
Koncernbidrag ²⁾		—	-1 600	-1 069	-3 097
Avsättning till periodiseringsfond		—	—	-46	1 606
Resultat före skatt		14 965	-25 234	16 996	-27 707
Avkastningsskatt och kupongskatt	(18)	-1 048	-1 273	-1 034	-1 273
Skatt på årets resultat	(18)	151	-104	-161	174
ÅRETS RESULTAT		14 068	-26 611	15 801	-28 806
Årets resultat hänförligt till					
- försäkringstagarna		14 026	-26 627	15 801	-28 806
- minoritetsintressen		42	16	—	—

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

²⁾ Koncernbidrag i koncernen 2011 avser koncernbidrag till Skandia AB som 2011 var moderbolag till Skandia Liv.

Rapport över totalresultat

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	14 068	-26 611	15 801	-28 806
Valutaomräkningseffekt	-85	—	—	—
lanspråktagen konsolideringsfond	-6 446	-6 687	-6 446	-6 687
Effekt på konsolideringsfonden hänförligt till förvärvet av Skandia AB ²⁾	- 1 773	—	—	—
Värdoförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	23	—	—	—
Skatter hänförligt till värdoförändringar på finansiella tillgångar som kan säljas	-2	—	—	—
ÅRETS TOTALRESULTAT	5 785	-33 298	9 355	-35 493
Årets totalresultat hänförligt till				
- försäkringstagarna	5 743	-33 314	9 355	-35 493
- minoritetsintressen	42	16	—	—

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

²⁾ Se not 56.

Balansräkning

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31 ¹⁾	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	(20)	13 565	267	—	—
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	(21)	30 170	30 480	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	(22)	473	27	46 476	23 681
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	(23)	108 317	95 260	108 266	91 508
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	(24)	153 791	176 665	137 261	166 885
Alternativa placeringar	(25)	7 527	8 231	7 114	7 718
Lån		7	8	6	8
Derivat	(26)	2 422	2 798	2 075	2 572
Återköpstransaktioner		8 453	8 249	8 453	8 249
		311 160	321 718	309 651	300 621
Placeringstillgångar för vilka livförsäringstagarna bär placeringsrisk					
Tillgångar för villkorad återbäring	(27)	18 463	—	—	—
Fondförsäringstillgångar	(28)	106 148	—	—	—
		124 611	—	—	—
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning		443	137	—	—
Avsättning för oreglerade skador		55	11	—	—
		498	148	—	—
Tillgångar i konsoliderade fonder					
Tillgångar i bankverksamhet	(29)	9 080	—	—	—
		80 886	—	—	—

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31 ¹⁾	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring		84	3	—	—
Fordringar avseende återförsäkring		38	2	2	1
Övriga fordringar	(30)	1 156	6 054	1 099	5 670
		1 278	6 059	1 101	5 671
Aktuell skattefordran					
Aktuell skattefordran	(31)	299	628	266	622
Uppskjuten skattefordran	(31)	1 062	449	1	—
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar		103	15	4	3
Kassa och bank		10 820	8 595	5 661	7 483
		10 923	8 610	5 665	7 486
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 935	3 375	2 807	3 363
Förutbetalda anskaffningskostnader	(32)	929	813	754	813
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	(33)	853	121	4	172
		4 717	4 309	3 565	4 348
TOTALT TILLGÅNGAR		558 079	342 188	320 249	318 748

¹⁾ Förvärvade tillgångar och skulder i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31 ¹⁾	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	(34)				
Aktiekapital (3 000 aktier à nominellt 200 kronor)		1	1	1	1
Konsolideringsfond		77 602	114 627	79 375	114 627
Andra fonder		-18	46	—	—
Balanserade vinstmedel		6 106	4 392	—	—
Årets resultat		14 026	-26 627	15 801	-28 806
Minoritetsintresse		165	151	—	—
Årets resultat, minoritet		42	16	—	—
		97 924	92 606	95 177	85 822
Obeskattade reserver	(35)	—	—	86	40
Försäkringstekniska avsättningar					
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	(36)	269	—	—	—
Livförsäkringsavsättningar	(37)	210 527	208 959	199 546	194 807
Avsättning för oreglerade skador	(38)	7 487	6 256	5 520	6 220
		218 283	215 215	205 066	201 027
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk					
Villkorad återbäring	(39)	18 699	254	235	254
Fondförsäkringsåtaganden	(40)	106 206	—	—	—
Andra avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	(52)	4 033	266	15	—
Avsättning för aktuell skatt	(31)	48	9	—	—
Avsättning för uppskjuten skatt	(31)	4 677	3 474	235	103
Övriga avsättningar	(41)	58	180	18	19
		8 816	3 929	268	122

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012-12-31 ¹⁾	2011-12-31	2012-12-31	2011-12-31
Depåer från återförsäkrare					
Skulder i bankverksamhet	(42)	77 732	—	—	—
Skulder i konsoliderade fonder		9 080	—	—	—
Skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	(43)	1 202	953	842	921
Skulder avseende återförsäkring		19	22	11	8
Derivat	(44)	1 039	1 816	690	1 650
Återköpstransaktioner		13 812	20 886	13 812	20 886
Övriga skulder	(45)	3 876	5 515	3 835	7 660
		19 948	29 192	19 190	31 125
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	(46)	1 383	992	227	358
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
		558 079	342 188	320 249	318 748
POSTER INOM LINJEN					
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	(47)	397 748	259 615	256 837	259 600
Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter		22 936	26 466	17 427	26 464
Ansvarsförbindelser/Eventualförpliktelser		32	26	—	—
Åtaganden		40 273	21 341	20 189	21 341
		460 989	307 448	294 453	307 405

¹⁾ Förvärvade tillgångar och skulder i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

Rapport över förändringar i eget kapital, koncernen¹⁾

MSEK	Aktie kapital	Konsolideringsfond	Andra fonder			Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings-tagarna	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt Eget kapital
			Fond för verkligt värde	Omräkningsreserv	Balanserad vinst				
2011									
Ingående balans 2011-01-01	1	99 930	—	46	1 979	22 618	124 574	182	124 756
Vinstdisposition 2011	—	20 205	—	—	2 413	-22 618	—	—	—
Försäljning av Skandia Asset Management Fondsmäglerselskab A/S	—	—	—	—	—	—	—	-24	-24
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	-7	-7
Aktieägartillskott från Skandia AB	—	1 179	—	—	—	—	1 179	—	1 179
Årets totalresultat									
Årets resultat	—	—	—	—	—	-26 627	-26 627	16	-26 611
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-6 687	—	—	—	—	-6 687	—	-6 687
Omklassificering vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas till resultaträkning före skatt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Orealiserad värdeförändring före skatt finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uppskjuten skatt på värdeförändring finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förändring säkring av nettoinvestering i utländsk valuta	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förändring omräkningsdifferenser	—	—	—	0	—	—	0	—	0
Totalt årets totalresultat	—	-6 687	—	0	—	-26 627	-33 314	16	-33 298
Utgående balans 2011-12-31	1	114 627	—	46	4 392	-26 627	92 439	167	92 606
2012									
Ingående balans 2012-01-01	1	114 627	—	46	4 392	-26 627	92 439	167	92 606
Vinstdisposition 2012	—	-28 806	—	—	2 179	26 627	—	—	—
Utbetalning till minoritetsägare	—	—	—	—	—	—	—	-2	-2
Effekt försäljning Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd ²⁾	—	—	—	—	-465	—	-465	—	-465
Årets totalresultat									
Årets resultat	—	—	—	—	—	14 026	14 026	42	14 068
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-8 219	—	—	—	—	-8 219	—	-8 219
Omklassificering vid avyttring av finansiella tillgångar som kan säljas till resultaträkning före skatt	—	—	-11	—	—	—	-11	—	-11
Orealiserad värdeförändring före skatt finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	34	—	—	—	34	—	34
Uppskjuten skatt på värdeförändring finansiella tillgångar som kan säljas	—	—	-2	—	—	—	-2	—	-2
Förändring säkring av nettoinvestering i utländsk valuta	—	—	—	0	—	—	0	—	0
Förändring omräkningsdifferenser	—	—	—	-85	—	—	-85	—	-85
Totalt årets totalresultat	—	-8 219	21	-85	—	14 026	5 743	42	5 785
Utgående balans 2012-12-31	1	77 602	21	-39	6 106	14 026	97 717	207	97 924

¹⁾ Resultatet från förvärvad verksamhet i Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

²⁾ Enligt avtal mellan Skandia Liv och Old Mutual, som en följd av förvärvet av Skandia AB, har en förpliktelse redovisats i Skandia Liv på totalt 465 MSEK. Då avtalet, i korthet, innebär att den dag Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd säljs av Skandia AB så ska Skandia Liv erlägga ett belopp motsvarande köpeskillingens storlek till Old Mutual. Av denna anledning har Skandia Liv en fordran på Skandia AB på samma belopp som förpliktelsen uppgår till. Beloppet elimineras direkt mot eget kapital i koncernen. I Skandia AB är Old Mutual Guodian Insurance Company Ltd bokfört till 465 MSEK och redovisas som aktier i Intresseföretag. Samma belopp finns i koncernens balansräkning.

Rapport över förändringar i eget kapital, moderbolaget

MSEK	Aktie- kapital	Konsolide- ringsfond	Årets resultat	Eget kapital hänförligt till försäkrings- tagarna
2011				
Ingående balans 2011-01-01	1	99 930	20 205	120 136
Vinstdisposition 2011	—	20 205	-20 205	—
Aktieägartillskott från Skandia AB	—	1 179	—	1 179
Årets totalresultat				
Årets resultat	—	—	-28 806	-28 806
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-6 687	—	-6 687
Totalt årets övrigt totalresultat	—	-6 687	-28 806	-35 493
Utgående balans 2011-12-31	1	114 627	-28 806	85 822
2012				
Ingående balans 2012-01-01	1	114 627	-28 806	85 822
Vinstdisposition 2012	—	-28 806	28 806	—
Årets övrigt totalresultat				
Årets resultat	—	—	15 801	15 801
lanspråktagen konsolideringsfond	—	-6 446	—	-6 446
Totalt årets övrigt totalresultat	—	-6 446	15 801	9 355
Utgående balans 2012-12-31	1	79 375	15 801	95 177

Kassaflödesanalys

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
Löpande verksamheten					
Resultat före skatt		14 965	-25 234	16 996	-27 707
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	(1)	-5 844	33 817	-8 492	36 450
Betald skatt		-1 005	-1 636	-708	-1 636
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		8 116	6 947	7 796	7 107
Utbetalt från konsolideringsfond		-6 446	-6 687	-6 446	-6 687
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkrings-tagaren bär placeringsrisken, netto	(2)	64	—	—	—
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto		15 532	2 241	15 741	1 529
Utlåning till allmänheten		-4 080	—	—	—
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar		0	-1	0	-1
Upplåning från allmänheten		4 104	—	—	—
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder		2 326	-3 183	2 290	-2 836
Kassaflöde från den löpande verksamheten		19 616	-683	19 381	-888
Investeringsverksamheten					
Förändring i dotterbolag/minoritetsandelar	(3)	-17 364	—	-23 208	—
Mottagen utdelning koncernföretag		—	—	3 688	—
Likvidreglerade koncernbidrag föregående år (avgiven)		—	—	-1 497	—
Investering i materiella och immateriella anläggningstillgångar		-39	-12	-1	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 403	-12	-21 018	0

MSEK	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2012 jan - dec ¹⁾	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
Finansieringsverksamheten					
Återbetalning lån		—	-23	—	—
Betald utdelning		-2	-7	—	—
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2	-30	—	—
ÅRETS KASSAFLÖDE		2 211	-725	-1 637	-888
Förändring i likvida medel²⁾					
Likvida medel vid årets början		8 595	9 117	7 483	8 165
Årets kassaflöde		2 211	-725	-1 637	-888
Kursdifferens i likvida medel		-206	203	-185	206
Likvida medel vid årets slut		10 600	8 595	5 661	7 483

¹⁾ Förvärvat kassaflöde från Skandia AB-koncernen ingår fr.o.m. 22 mars 2012.

²⁾ Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, clearingfordringar respektive clearingskulder samt dagslån med ursprunglig löptid kortare än tre dagar.

NOTER TILL KASSAFLÖDESANALYSEN

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2012 jan - dec	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
¹⁾ Justering för poster som ej ingår i kassaflödet				
Nedskrivning koncernföretag	—	—	407	351
Kreditförluster	22	—	—	—
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	150	80	59	80
Värdeförändringar placeringstillgångar	-15 505	1 565	-13 732	4 114
Värdeförändringar utlåning	-89	—	—	—
Av- och nedskrivningar	1 729	4	1	1
Förändring förutbetalda avgifter	-16	—	—	—
Förändring av försäkringstekniska avsättningar	3 973	31 843	4 021	31 848
Aktierelaterade ersättningar	1	—	—	—
Avsättning till pensioner enligt IAS19	200	—	—	—
Förändring övriga avsättningar	7	135	16	0
Obeskattade reserver	—	—	46	-1 606
Ej realiserat valutakursresultat	3 684	-1 410	3 730	-1 435
Justering för utdelning från koncernföretag	—	—	-4 109	—
Justering för lämnade koncernbidrag	—	1 600	1 069	3 097
	-5 844	33 817	-8 492	36 450
²⁾ Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto				
Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	2 981	—	—	—
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	-2 917	—	—	—
	64	—	—	—

MSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2012 jan - dec	2011 jan - dec	2012 jan - dec	2011 jan - dec
³⁾ Förändring i dotterbolag/minoritetsandelar				
Förvärv dotterbolag:				
Skandia AB				
Köpeskillning*	-22 592	—	-22 592	—
Förvärvskostnader	—	—	-162	—
Avgär likvida medel vid förvärvstillfället	5 228	—	—	—
	-17 364	—	-22 754	—
Skandia Investment AB				
Köpeskillning	—	—	-10	—
Skandia Försäljning AB				
Köpeskillning	—	—	-22	—
	-17 364	—	-22 786	—
Kapitaltillskott:				
Skandia Livsförsäkring A A/S	—	—	-58	—
Skandia Livsförsäkring A/S	—	—	-364	—
	—	—	-422	—
	-17 364	—	-23 208	—
* Se not 56.				
Upplysningar om erhållna och betalda räntor				
Erhållna räntor	8 197	5 669	7 075	5 548
Betalda räntor	1 663	424	66	420

Noter

Alla belopp i MSEK om ej annat anges.

1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGSG- OCH VÄRDERINGS-PRINCIPER

1. ALLMÄN INFORMATION

Denna årsredovisning och koncernredovisning för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia med organisationsnumret 502019-6365 avser perioden 1 januari 2012 - 31 december 2012. Skandia Liv har sitt säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 15 april 2013. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på årsstämman som skall hållas senast den 30 juni 2013.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Koncernredovisning
6. Uppställningsform i resultat- och balansräkning
7. Utländsk valuta
8. Immateriella tillgångar
9. Placeringstillgångar
10. Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken
11. Finansiella instrument i bankverksamheten
12. Nedskrivning av tillgångar
13. Försäkringsavtal och finansiella avtal
14. Andra avsättningar
15. Leasing
16. Pensioner
17. Obeskattade reserver
18. Skatt
19. Koncernbidrag och aktieägartillskott i juridisk person
20. Eventualförpliktelser
21. Kassaflödesanalys

2. GRUND FÖR ÅRSREDOVISNINGENS UPPRÄTTANDE

Årsredovisningen för 2012 har upprättats enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrift, FFFS 2008:26. Skandia Liv tillämpar också rekommendation RFR 1 "Kompletterande redovisningsnormer för koncerner" och RFR 2 "Redovisning för juridiska personer" från Rådet för finansiell rapportering.

Från och med 2010 tillämpar Skandia Liv så kallad full IFRS i koncernredovisningen. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS, International Financial Reporting Standards, och tillhörande uttalanden från IFRS Interpretations Committee tillämpas.

I moderbolaget tillämpas så kallad lagbegränsad IFRS. Det innebär att samtliga av EU godkända IFRS, International Financial Reporting Standards, tillämpas med de tillägg och begränsningar som kommer av svensk lag. De skillnader detta innebär för moderbolaget beskrivs i berörda avsnitt nedan.

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor, och de finansiella rapporterna för både moderbolaget och koncernen presenteras i svenska kronor avrundat till närmaste miljontal. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i de finansiella rapporterna.

3. ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSGSTANDARDER FRÅN IASB FÖR RÄKENSKAPSÅR 2012 MODERBOLAGET

En ändring har införts i RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Den innebär att en alternativregel har införts för redovisning av koncernbidrag vilket innebär att de kan redovisas i resultaträkningen som en bokslutsdisposition hos både givaren och mottagaren. Principen kan tillämpas redan räkenskapsåret 2012 och den valda principen ska tillämpas konsekvent på samtliga koncernbidrag. Skandia har beslutat att tillämpa alternativregeln.

KONCERNEN

Ändringar i IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar - ökade upplysningskrav vid överföring av finansiella tillgångar. Dessa ändringar är avsedda att ge större transparens kring riskexponering av en finansiell tillgång som överförs till tredje part men i vilken företaget behåller viss fortsatt exponering.

Ändring i IAS 12 Inkomstskatter innebär ett undantag från den generella principen i IAS 12 att värdering av uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar ska baseras på hur företaget förväntar sig att återvinna eller reglera det redovisade värdet för motsvarande tillgång eller skuld. Undantaget gäller för förvaltningsfastigheter som värderas till verkligt värde enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter där värdering av uppskjuten skatt ska vara baserat på ett antagande att redovisat värde på förvaltningsfastigheten kommer att återvinnas genom försäljning och inte genom användande.

Ingen av dessa ändringar har någon väsentlig påverkan på Skandia. Det finns inga nya tolkningar som har trätt i kraft för räkenskapsåret 2012.

NYA OCH ÄNDRADE REDOVISNINGSGSTANDARDER FRÅN IASB FÖR RÄKENSKAPSÅR 2013 ELLER SENARE

- IAS 1 Utformning finansiella rapporter

Ändringarna i IAS 1 kräver ytterligare upplysningar i övrigt totalresultat så att poster i övrigt totalresultat grupperas i två kategorier: a) poster som inte kommer omföras till resultatet och b) poster som kommer omföras till resultatet om vissa kriterier är uppfyllda. Ändringarna i IAS 1 bedöms endast påverka presentationen och upplysningarna i de finansiella rapporterna. Standarden ska börja tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 juli 2012 eller senare.

- IAS 19 Ersättningar till anställda

Ändringar i IAS 19 ändrar redovisningen av förmånsbestämda pensionsplaner och ersättning vid uppsägning. Den mest väsentliga ändringen avser redovisning av förmånsbestämda förpliktelser och förvaltningstillgångar. Ändringarna ställer krav på att aktuariella vinster och förluster redovisas omedelbart via övrigt totalresultat, vilket innebär att korridormetoden tas bort. Vidare ersätts räntekostnad och förväntad avkastning på förvaltningstillgångar med ett "räntenetto", vilket ska beräknas med diskonteringsräntan på den förmånsbestämda pensionskulden eller -tillgången, netto. När koncernen börjar tillämpa ändringarna i IAS 19 slutar den tillämpa UFR 4 Redovisning av särskild löneskatt och avkastningsskatt, som dragits tillbaka av Rådet för finansiell rapportering. Koncernen kommer istället att redovisa särskild löneskatt och avkastningsskatt enligt reglerna i IAS 19, vilket innebär att de aktuariella antaganden som ska göras vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner även ska inkludera skatter som belöper på pensionsförmåner. Införandet av ändringarna kommer initialt att innebära att de aktuariella förlusterna i koncernen, 338 MSEK, kommer att minska eget kapital. Skandia får endast tillgodoräkna sig förvaltningstillgångar för försäkringslösningar utanför koncernen. Dessa är förhållandevis små och effekten av ränteändringen blir därmed marginell. Standarden ska börja tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2013 eller senare.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

• IFRS 13 Verkligt värde

Denna nya standard fastställer ett regelverk för värdering till verkligt värde där så krävs av andra standarder. Standarden är tillämplig vid värdering till verkligt värde av både finansiella och icke-finansiella poster. Verkligt värde definieras som det pris som skulle erhållas vid en försäljning av en tillgång eller den ersättning som skulle erläggas för att överföra en skuld i en normal transaktion mellan marknadsaktörer vid värderingstidpunkten (exit price). IFRS 13 kräver flera kvantitativa och kvalitativa upplysningar om värdering till verkligt värde. Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 13 inte i någon väsentlig grad påverkar de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna. IFRS 13 innebär även mer omfattande upplysningar än tidigare. Standarden ska börja tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2013 eller senare.

IASB har under maj 2011 publicerat ett paket om fem standarder avseende koncernredovisning, joint arrangements, intresseföretag samt upplysningar; tre nya standarder IFRS 10, IFRS 11, IFRS 12 samt ändringar i två befintliga standarder, IAS 27 och IAS 28.

• IFRS 10 Koncernredovisning

Standarden ersätter delar av IAS 27 och inriktar sig på när och hur ett ägarföretag ska upprätta koncernredovisning. Syftet med IFRS 10 är att det endast ska finnas en grundförutsättning för konsolidering av samtliga företag oavsett karaktären på investeringsobjektet. Den grundförutsättningen är bestämmande inflytande. Definitionen av bestämmande inflytande innefattar följande tre delkomponenter: a) befogenhet att styra ("power over") investeringsobjektet, b) exponering för, eller rättigheter till, varierande avkastningar från engagemanget i investeringsobjektet, samt c) möjlighet att nyttja sin befogenhet att styra ("power over") investeringsobjektet för att påverka ägarföretagets avkastningar. IFRS 10 innehåller detaljerad vägledning om hur ett företag ska tillämpa principen om bestämmande inflytande i ett antal olika situationer, inklusive agentrelationer och innehav av potentiella rösträtter.

• IFRS 11 Samarbetsarrangemang

Standarden ersätter IAS 31 Andelar i Joint Ventures. Den klassificerar "joint arrangements" antingen som "joint operations" eller som "joint ventures". Avgörande för klassificeringen som ett "joint operation" eller ett "joint venture" är parternas rättigheter och förpliktelser enligt avtal. Enligt IFRS 11 ska kapitalandelsmetoden användas för andelar i "joint ventures". Det är därmed inte längre tillåtet att använda klyvningsmetoden för "joint ventures".

• IFRS 12 Upplysningar om andelar i andra företag

Standarden ska tillämpas för företag som innehar andelar i dotterbolag, "joint arrangements", intresseföretag eller "structured entities". IFRS 12 fastställer mål för upplysningar och specificerar de upplysningar som ett företag måste lämna som minimum för att uppfylla dessa mål. Företag ska lämna information som hjälper användare av dess finansiella rapporter att bedöma karaktären av, och risker hänförliga till innehav i andra enheter, samt den påverkan som dessa innehav har på företagets finansiella rapporter.

I juni 2012 publicerade IASB ändringar i IFRS 10, IFRS 11 och IFRS 12 för att tydliggöra vissa övergångsbestämmelser vid första tillämpningen av dessa standarder. I november 2012 publicerade IASB ytterligare ändringar i IFRS 10, IFRS 12 och IAS 27 avseende "investment entities". När ett företag uppfyller definitionen av en "investment entity" ska företaget inte konsolidera sina dotterbolag utan innehaven ska värderas till verkligt värde i enlighet med reglerna i IFRS 9 Finansiella instrument (eller IAS 39 Finansiella Instrument: Redovisning och värdering). Företagsledningen bedömer att tillämpningen av dessa fem standarder inte får betydande effekt på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna. Standarderna ska börja tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2014 eller senare.

• IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella instrument utgiven i november 2009 introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar. I oktober 2010 ändrades IFRS 9 med krav för klassificering och värdering av finansiella skulder samt bortbokning. Ändringen av IFRS 9 utgiven i december 2011 innebär att IFRS 9 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2015 eller senare. I december 2011 ändrades IFRS 7 vilket innebär utökade upplysningskrav i den period när IFRS 9 tillämpas för första gången.

De huvudsakliga kraven i IFRS 9 beskrivs nedan:

IFRS 9 kräver att alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovis-

ning och värdering, fortsättningsvis ska värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte är att uppbära de kontrakterade kassaflödena, och instrument som endast har kontrakterade flöden i form av kapitalbelopp och räntor på utestående kapitalbelopp, ska värderas till upplupet anskaffningsvärde vid rapportperiodens slut. Alla andra finansiella tillgångar ska värderas till verkligt värde vid rapportperiodens slut.

Den mest betydelsefulla påverkan av IFRS 9 vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld (identifierad till verkligt värde via resultaträkningen). Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i övrigt totalresultat. Detta gäller givet att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet. Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Tidigare, under IAS 39, presenterades hela beloppet av förändring i verkligt värde för en finansiell skuld, klassificerad till verkligt värde via resultaträkningen, i resultaträkningen.

Företagsledningens bedömning är att tillämpningen av IFRS 9 kan påverka de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna vad gäller koncernens finansiella tillgångar och skulder. Företagsledningen har ännu inte genomfört en detaljerad analys av effekterna vid tillämpning av IFRS 9 och kan därför ännu inte kvantifiera effekterna.

Under första halvåret 2013 förväntas ändringar i IFRS 9. Diskussioner pågår om att införa ytterligare en kategori vid värdering som innebär att man kan fortsätta redovisa värdeförändringar i Övrigt totalresultat. Det kommer även att komma förslag på kompletteringar avseende nedskrivningar som framförallt kommer att påverka Skandiabankens reserveringar avseende utlåning. IFRS 9 kommer under våren också kompletteras med standard för generell säkringsredovisning samt publicera ett förslag för portföljsäkringar. Säkringsredovisningsförslaget påverkar endast Skandiabankens portföljsäkring av ränterisk.

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på koncernens finansiella rapporter den period de tillämpas för första gången.

4. VIKTIGA KÄLLOR TILL OSÄKERHET I UPPSKATTNINGAR OCH KRITISKA BEDÖMNINGAR FÖR REDOVISNINGSÄNDAMÅL

För att upprätta redovisning måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden som anses vara rättvisande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- immateriella tillgångar
- förvaltningsfastigheter
- onoterade värdepapper
- fondinnehav
- uppskjutna skatter
- reservering för osäkra lånefordringar
- finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- försäkringstekniska avsättningar
- pensioner
- tvister

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Den avskrivningstid som används på de aktiverade anskaffningskostnaderna bygger på antaganden om nyttjandeperiod. Vid bedömningen om en eventuell nedskrivning behöver göras beräknas återvinningsvärdet på investeringen. Detta beräknas med hjälp av olika antaganden och bedömningar som till exempel marknadsförändringar och driftskostnader.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Vid beräkning av de kassaflöden som används vid värdering av fastigheter görs flera antaganden och bedömningar. De omfattar parametrar som hyres- och kostnadsutveckling, inflation, direktavkastningskrav och kalkylränta. En förändring i någon av dessa parametrar på grund av förändringar i vakansgrad, marknadsvillkor eller liknande påverkar de beräknade kassaflödena och därmed värdet på fastigheterna, se not 21.

ONOTERADE VÄRDEPAPPER

Vid värdering av finansiella instrument som saknar noterade priser på en väl fungerande marknad måste vedertagna värderingsmodeller användas. Dessa bygger på såväl antaganden, om till exempel jämförbarhet, som uppskattningar och marknadsparametrar. Då det inte finns något enskilt antagande som påverkar värderingen av samtliga onoterade innehav får en förändring av ett antagande en mycket begränsad påverkan på resultat- och balansräkning.

FONDINNEHAV

Vid fastställandet av om större fondinnehav ska betraktas som dotter- eller intressebolag, och därmed konsolideras i koncernen, ska möjligheten till inflytande bedömas. Där Skandia Livs bedömning är att något betydande inflytande inte finns redovisas därmed innehaven som ett fondinnehav och inte som dotter- eller intressebolag. Skillnaden i koncernens balans- och resultaträkning om en annan bedömning av inflytande görs och konsolidering sker är immateriell.

RESERVERING FÖR OSÄKRA LÅNEFORDRINGAR

Vid bedömning av värdet på osäkra lånefordringar görs en uppskattning av de framtida kassaflöden med hänsyn till låntagarens återbetalningsförmåga samt uppskattning av det verkliga värdet på eventuella säkerheter. Vid bedömning av lånefordringar som värderas gruppvis, primärt konto- och kortkrediter, privatlån och avbetalning avseende bilkrediter, utgår värdering från historiska utfall på fallissemang.

FINANSIELLA AVTAL RESPEKTIVE FÖRSÄKRINGSAVTAL

För att bestämma vad som anses vara ett finansiellt avtal respektive ett försäkringsavtal måste bolaget ta ställning till vad som anses vara en signifikant risk, se nedan under rubrik 13 Försäkringsavtal och finansiella avtal.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Värderingen av livförsäkringsavsättningarna innehåller flera bedömningar och antaganden. Antaganden görs om bland annat dödlighet, sjuklighet och avgiftsuttag. De dödlighetsantaganden som tillämpas har sin grund i en branschgemensam undersökning men har anpassats till Skandia Liv utifrån bolagets erfarenheter. Avgiftsantaganden innebär en bedömning av framtida kostnadsutveckling samt framtida tillväxt på kapitalet och löptid. Dessa antaganden bygger på bolagets erfarenheter. För känslighetsanalys se vidare i not 2.

FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Vid fastställandet av i vilken takt de förutbetalda anskaffningskostnaderna ska kostnadsföras görs antagande om förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Dessutom påverkar bedömningen av avgiftsuttaget på både traditionella livförsäkringar och fondförsäkringar bedömningen av eventuellt nedskrivningsbehov av balansposten.

PENSIONER

Vid beräkning av Skandias pensionsskuld, på koncernnivå enligt IAS 19, görs antaganden om främst löneutveckling, inflation, avkastning och diskonteringsränta men även anställningstid och dödlighet. Den absolut viktigaste faktorn är diskonteringsräntan som baseras på bostadsobligationsräntor med motsvarande duration som pensionskulden. Övriga antaganden sätts utifrån förväntad långsiktig utveckling. Se vidare i not 52.

TVISTER

Inom ramen för den normala affärsverksamheten har Skandia ett antal tvister. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

5. KONCERNREDOVISNING

I koncernredovisningen ingår moderbolaget och de dotterbolag i vilka moderbolaget har ett bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande innebär rätten att utforma finansiella och operativa strategier för att få ekonomiska fördelar. Vid bedömning av detta beaktas om moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av rösterna för samtliga aktier/andelar. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden. Dotterbolagens identifierbara tillgångar och skulder värderas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Om anskaffningskostnaden är större än nettotillgångarnas verkliga värde redovisas skillnaden som goodwill. Om anskaffningskostnaden är lägre bokförs mellanskillnaden mot resultatet. Resultatet från verksamheter som förvärvats eller avyttrats under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten och fram till den dag när det bestämmande inflytandet upphör.

Intressebolag konsolideras enligt kapitalandelsmetoden. Som intressebolag, betraktas de bolag där Skandia Liv utövar ett betydande men inte bestämmande inflytande, vanligtvis genom innehav av mellan 20-49 procent av rösterna men inte har något betydande inflytande. Dessa innehav redovisas som andra aktieinnehav under rubriken Aktier och andelar. Joint ventures är redovisningsmässigt de företag för vilka koncernen genom samarbetsavtal med en eller flera parter har ett gemensamt bestämmande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen.

Alla koncerninternas balansposter intäkter och kostnader elimineras vid konsolideringen. Undantag görs för framförallt kostnader i försäkringsrörelsen, det vill säga Skandia Liv och Skandia AB, avseende försäljningsprovisioner till egen säljkår. Intäkten redovisas i posten Resultat övriga rörelsedrivande bolag där Skandia Försäljning ABs hela resultat redovisas.

Fondföretag i vilket Skandia genom fondförsäkringsavtal eller på annat sätt äger mer än 50 procent av andelarna konsolideras helt i balansräkningen. De andelar som innehas av försäkringstagarna redovisas i posten Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk. Övriga andelar redovisas i posten Tillgångar i konsoliderade fonder. Skulderna avseende de ej ägda andelarna redovisas på skuldsidan i posten Skulder i konsoliderade fonder.

6. UPPSTÄLLNINGSFÖRM I RESULTAT- OCH BALANSRÄKNING

I koncernens finansiella rapporter inkluderas Skandia Liv Fastigheter AB, Skandia AB och samtliga bolag i Danmark på respektive rad. Skandiabankens tillgångar respektive skulder, eliminerade för koncerninternas poster, redovisas på egna rader i balansräkningen benämnda Tillgångar respektive Skulder i bankverksamheten. I resultaträkningen redovisas Skandiabankens resultat före skatt på en egen rad i det icke-tekniska resultatet. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter. I Rapport över totalresultatet inkluderas Skandiabanken rad för rad. I raden Resultat övriga bolag redovisas nettoresultatet före skatt för Skandikon Administration AB, Skandikon Pensionsadministration AB, Skandia Försäljning AB, Skandia Capital AB och Skandia Fonder AB. Skatten redovisas tillsammans med övriga skatter.

7. UTLÄNDSK VALUTA

Transaktioner i utländsk valuta omräknas, när de tas in i redovisningen, till SEK enligt transaktionsdagens valutakurs. Som approximation för transaktionsdagens valutakurs används periodens genomsnittskurs i resultaträkningen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen som valutarresultat netto.

Omräkning av balansräkningen i koncernens utländska dotterbolag och filialer, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, görs från deras funktionella valuta till SEK med balansdagens valutakurser. Resultaträkningen omräknas till periodens genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser som uppkommer till följd av att eget kapital omräknas efter en annan kurs vid årets slut än vid dess början och att årets resultat i balansräkningen omräknas efter en annan kurs än i resultaträkningen redovisas i posten Övrigt totalresultat. Aktier i koncernföretag värderas till valutakursen vid investeringstidpunkten. Bankens filial i Norge valutaskräms. Se nedan under Säkringsredovisning.

8. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR VID RÖRELSEFÖRVARV

Goodwill förvärvat i rörelseförvärv värderas till anskaffningsvärdet med avdrag för nedskrivningar. Nedskrivningsbehov av goodwill prövas årligen eller då händelser eller omständigheter indikerar en värdenedgång. I syfte att

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

pröva goodwill för nedskrivning allokeras den vid förvärvstidpunkten till kassagenererande enhet. Nedskrivningsbehov fastställs genom att bedöma återvinningsvärdet för den kassagenererande enheten som goodwillen är kopplad till. Då återvinningsvärdet är lägre än det redovisade värdet redovisas nedskrivning i resultaträkningen.

Anskaffningsvärdet för andra immateriella tillgångar vid ett rörelseförvärv motsvaras av verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod skrivs av över nyttjandeperioden och nedskrivningsprövas minst årligen. För immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod sker ingen avskrivning men de nedskrivningsprövas minst årligen. Se vidare not 20.

ÖVRIGA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Övriga immateriella tillgångar i koncernen redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. De består främst av förvärvad eller egenutvecklad programvara som bedöms ha ett ekonomiskt värde under kommande år. Alla internt utarbetade immateriella tillgångar som avser egenutvecklad programvara redovisas endast om samtliga av följande villkor uppfylls:

- Det finns en identifierbar tillgång.
- Det är troligt att den tillgång som utvecklas kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
- Tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Om indikationer finns att det verkliga värdet på tillgången är lägre än det bokförda värdet nedskrivningsprövas tillgången.

De utgifter för förvärv eller utveckling som redovisas som tillgång enligt ovan redovisas i juridisk person som driftskostnader i resultaträkningen det år de uppstår.

9. PLACERINGSTILLGÅNGAR

Placeringsstillgångar utgörs av byggnader och mark, placeringar i koncernföretag och finansiella instrument. Dessa värderas, med undantag för placeringar i koncernföretag och en mindre portfölj av lån, till noterat eller beräknat verkligt värde. Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor tas upp i, respektive bokförs bort från, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. Motpartens fordran eller skuld redovisas mellan affärsdagen och likviddagen brutto under posten Övriga skulder eller Övriga fordringar. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om företaget i allt väsentligt överför samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den. Lån avförs från balansräkningen när de är förutbetalda eller inlösta. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlägga likvid netto eller realisera tillgången och erlägga likvid för skulden samtidigt.

BYGGNADER OCH MARK

Samtliga Skandia Livs fastigheter redovisas enligt IAS 40 Förvaltningsfastigheter. Samtliga är klassificerade som förvaltningsfastigheter då de innehas för att inbringa hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa. Fastigheterna värderas till verkligt värde via resultaträkningen. Verkligt värde fastställs genom en extern värdering. Värderingsföretagen använder sig av en kassaflödesbaserad modell kompletterad med en ortsprisanalys för att jämföra med liknande fastigheter som sålts under en relevant jämförelseperiod. Inför årsbokslut värderas samtliga fastigheter. Vid kvartalsboksluten värderas en modellportfölj motsvarande cirka 15 procent av fastighetsbeståndet och värdeförändringen per fastighetssegment appliceras på det totala beståndet. Se vidare i not 21. Tillkommande utgifter läggs till det redovisade värdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG

Aktier i koncernföretag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. Om värdet bedöms öka igen återförs nedskrivningen via resultaträkningen.

FINANSIELLA INSTRUMENT I FÖRSÅKRINGSRÖRELSEN

KLASSIFICERING

Skandia har, i enlighet med IAS 39, Finansiella instrument: Redovisning och värdering, klassificerat sina finansiella instrument i olika kategorier. Dessa kategorier bestämmer hur instrumenten värderas efter anskaffningstidpunkten. För klassificering i Skandiabanken se punkt 11.

- Finansiella tillgångar och finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. I dessa ingår samtliga finansiella instrument på tillgångssidan och skuldsidan med undantag för en mindre låneportfölj. I dessa kategorier återfinns således även de tillgångar där försäkringstagaren bär placeringsrisken och de åtaganden som är kopplade till dessa.

Kategorin delas in i två underkategorier. Den ena består av tillgångarna och skulderna där Skandia initialt har valt denna klassificering då utvärderingen görs på basis av verkligt värde. Den andra, Innehav för handel, innehåller derivaten som definitionsmässigt klassificeras i denna underkategori.

- Lånefordringar och kundfordringar. I denna kategori ingår bland annat lån, kassa och fondlikvidfordringar.
- Övriga finansiella skulder. Här återfinns finansiella skulder, som fondlikvidskulder och leverantörsskulder.

VÄRDERING

Vid värdering till verkligt värde klassificeras varje innehav in i en av tre värderingsnivåer.

Nivå 1 värdering till noterade kurser på en aktiv marknad.

Nivå 2 beräknade värden som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande instrument.

Nivå 3 beräknade värden som bygger på antaganden och bedömningar samt, om det finns lämpliga sådana, observerbara marknadsnoteringar.

Med noterade priser på en aktiv marknad menar Skandia att noterade priser finns lätt tillgängliga på en börs, hos en mäklare eller liknande och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande transaktioner på affärsmässiga villkor. Finns ingen aktiv marknad används olika värderingstekniker som i så stor utsträckning som möjligt bygger på observerbara marknadsnoteringar.

Noterade aktier

Aktier redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling minus transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Därefter sker värdering till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats med en aktiv marknad beräknas försäljningsvärdet med senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs på balansdagen. Är marknaden inaktiv eller om noterad kurs saknas används olika värderingstekniker. Dessa bygger i så stor utsträckning som möjligt på observerbara kurser men även andra bedömningar och antaganden används.

Onoterade aktier

Innehav i onoterade aktier sker via så kallade Private Equityfonder. Värderingen görs av respektive förvaltare. Värdering av de underliggande portföljbolagen baseras på systematisk jämförelse med marknadsnoterade jämförbara bolag eller till ett värde baserat på en aktuell tredjeparts transaktion. I vissa fall är värderingarna baserade på diskonterade kassaflöden eller metoder baserade på andra icke observerbara data. Värderingen görs i enlighet med branschpraxis som till exempel EVCA.

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper redovisas vid anskaffningstillfället till köpeskilling minus transaktionskostnad, vilken kostnadsförs direkt. Obligationer och räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senast noterad köpkurs eller om sådan saknas senast noterad betalkurs. I det fall papperet inte är noterat värderas det till en kurs som baseras på likartade noterade värdepapper samt/eller med hjälp av vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta.

Alternativa placeringar

Alternativa placeringar består av investeringar i fonder med inriktning på råvaror, infrastruktur och låneportföljer samt hedgefonder. Innehav i råvarufonder och hedgefonder består till större del av noterade värdepapper och derivat och följer gängse värderingsprinciper för noterade innehav. Infrastrukturfonder värderas på samma sätt

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

som onoterade aktier. Låneportföljer innehåller främst noterade banklån till stora och medelstora amerikanska och europeiska företag. Värdering av underliggande tillgångar sker huvudsakligen med observerbara marknadspriser.

Derivat

Derivat redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde vilket motsvarar anskaffningsvärdet. Därefter värderas samtliga derivat till verkligt värde. Om värdet på derivatet är positivt upptas det i balansräkningen som en fordran och om värdet är negativt som en skuld. Börshandlade derivat värderas till noterade kurser. OTC-derivat värderas till avtalat noterat index eller med vedertagna värderingsmodeller som innebär att kassaflöden diskonteras med relevant marknadsränta. Affärerna sker inom ramen för aktuella riskmandat och används för att sänka den finansiella risken och/eller för att effektivisera förvaltningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lån som utgör investeringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Varje fordran värderas individuellt. Lån redovisas på likviddagen initialt till anskaffningsvärdet inklusive transaktionskostnader. Det initiala värdet på likviddagen representerar lånets verkliga värde.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisats till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Övriga finansiella skulder

Räntebärande skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntekostnader allokteras till den period de tillhör.

Lånekostnader kostnadsförs i resultaträkningen i den period de hänförs till. Skandia aktiverar inte lånekostnader som en del av tillgångens anskaffningskostnad.

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

RESULTATREDOVISNING

Resultatet från finansiella instrument som är en del av försäkringsrörelsen redovisas i nedanstående poster i det tekniska resultatet. Övriga redovisas i motsvarade poster i det icke-tekniska resultatet. För Skandiabankens finansiella instrument se punkt 11.

Orealiserade och realiserade värdeförändringar på placeringstillgångar

Värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen. De ingår i årets resultat i posterna Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader respektive Orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Med realiserat resultat avses skillnaden mellan erhållen försäljningslikvid och anskaffningsvärdet. Vid försäljning återläggs tidigare bokförda orealiserade värdeförändringar i resultaträkningen under orealiserade vinster respektive förluster. Orealiserade vinster eller förluster är skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Orealiserade valutakursvinster och förluster ingår inte i realiserat resultat utan redovisas netto som valutaresultat i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Ränteintäkter

Erhållen ränta och förändringar av upplupet anskaffningsvärde redovisas som ränteintäkter. Ränteintäkter allokeras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar (inklusive utdelningar på aktier i koncern- och intresseföretag), ränteintäkter, valutakursvinster (netto), återförda nedskrivningar och realisationsvinster per placeringslag (netto).

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, räntekostnader, valutakursförluster (netto), nedskrivningar, realisationsförluster per placeringslag (netto) samt kapitalförvaltningskostnader inklusive kostnader för egen personal, lokaler med mera som kan hänföras till kapitalförvaltningen.

Orealiserade vinster och Orealiserade förluster på placeringstillgångar

Här redovisas orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar vid värdering till verkligt värde. Resultatet redovisas netto för olika placeringstyper.

Återköpstransaktioner (repor)

Vid en äkta återköpstransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld i balansräkningen. Det sålda värdepapperet redovisas som ställd pant. Vid en omvänd återköpstransaktion, ett köp av ett räntebärande värdepapper med avtal om återförsäljning till ett förutbestämt pris, redovisas inte värdepapperet i balansräkningen. Istället redovisas den erlagda likviden i posten Övriga finansiella instrument. Resultatet av båda transaktionerna redovisas som ränta i posten Kapitalavkastning, intäkter eller kostnader.

10. PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA LIVFÖRSÄKRINGSTAGARNA BÅR PLACERINGSRISKEN

Dessa består till övervägande del av olika fonder eller av direkta innehav i obligationer eller aktier som försäkringstagarna valt. Samtliga dessa tillgångar värderas till noterade kurser. I ringa omfattning finns även investeringar i strukturerade produkter som värderas med hjälp av observerbara marknadsnoteringar.

11. FINANSIELLA INSTRUMENT I BANKVERKSAMHETEN

Köp och försäljning av värdepapper, derivat och valutor tas upp i, respektive bokförs bort från, balansräkningen per affärsdagen, det vill säga den dag affären genomförs. För övriga tillämpas likviddagsredovisning. Lånefordringar bokas bort ur balansräkningen när de är förtidsinlösta eller när kreditförlust konstaterats. Om clearing sker via ett clearinginstitut redovisas posten netto. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller om företaget i allt väsentligt överför samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när de upphör, det vill säga när åtagandet upphör, makuleras eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder netto redovisas i balansräkningen när det finns en legal rätt att reglera transaktioner och det finns en intention att erlagga likvid netto eller realisera tillgången och erlagga likvid för skulden samtidigt. Tillgångar och skulder redovisas på separata rader benämnda Tillgångar i bankrörelsen respektive Skulder i bankrörelsen.

KLASSIFICERING

Finansiella instrument klassificeras och värderas efter den första redovisningen i följande kategorier:

- Finansiella tillgångar och Finansiella skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen. I dessa grupper ingår en mindre andel finansiella instrument på tillgångs- och skuldsidan. Kategorin delas in i två underkategorier. Den ena består av tillgångarna och skulderna där Skandiabanken initialt har valt denna klassificering då utvärderingen görs på basis av verkligt värde. Den andra, Innehav för handel, innehåller derivaten som definitionsmässigt klassificeras i denna underkategori.
- Finansiella tillgångar som kan säljas. Skandiabanken tillämpar denna kategori för en större portfölj finansiella instrument vilka normalt innehas fram till slutförfall men där det finns möjlighet att vid behov avyttra hela eller delar av innehavet. Tillgångarna i denna kategori värderas till verkligt värde via Övrigt totalresultat.
- Lånefordringar och kundfordringar. I denna kategori ingår främst bankens utlåning.
- Övriga finansiella skulder. Här återfinns övriga finansiella skulder som emitterade värdepapper och inlåning från allmänheten.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

VÄRDERING

Skandiabanken värderar finansiella tillgångar och skulder på samma sätt som beskrivs ovan under Placerings-tillgångar med följande tillägg:

- **Lånefordringar**

Lånefordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknat enligt effektivräntemetoden med hänsyn till avdrag för konstaterade kreditförluster och reservering för sannolika kreditförluster. Andra fordringar än lånefordringar och som ej är räntebärande värderas till anskaffningsvärde med avdrag för beräknade ej indrivbara belopp.

Kreditförluster:

En uppskattning görs av framtida kassaflöden med hänsyn till låntagarens återbetalningsförmåga samt uppskattning av det verkliga värdet på eventuella säkerheter. Vid bedömning av lånefordringar som värderas gruppviss, primärt konto- och kortkrediter, privatlån och avbetalning avseende bilkrediter, utgår värdering från historiska utfall på fallissemang.

- **Övriga finansiella skulder**

In- och upplåning och andra räntebärande skulder redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Icke räntebärande skulder som leverantörsskulder och andra räntefria skulder redovisas till nominellt värde.

RESULTATREDOVISNING

I resultaträkningen visas bankens resultat utom skatt, bokslutsdispositioner och övrigt totalresultat på raden Resultat från Bankverksamhet. Bankens poster i Övrigt totalresultat inkluderas rad för rad i koncernen. Värdejusteringar av finansiella instrument som klassificerats som att de kan säljas redovisas i Övrigt totalresultat. Vid avyttring redovisas realiserad värdeförändring i resultaträkningen på raden Resultat från Bankverksamhet och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

SÄKRINGSREDOVISNING

Säkringsredovisning tillämpas enbart för verksamhet i Skandiabanken. För att få tillämpa säkringsredovisning krävs att säkringen har en hög effektivitet. En säkring anses ha detta om det vid ingäendet och under säkringsens hela löptid kan förväntas att förändringar i verkligt värde på den säkrade posten väsentligen neutraliseras av förändringar i verkligt värde på säkringsinstrumentet. Utfallet ska ligga inom intervallet 80–125 procent. Vid bedömning i efterhand av säkrings effektivitet värderas Skandiabanken säkringsinstrumentet till verkligt värde och jämför förändringen av detta värde med förändringen av verkligt värde på den säkrade posten med avseende på den säkrade risken. Mätning av effektiviteten görs på kumulativ basis. Om säkringsförhållandet inte uppfyller kraven avslutas säkringsredovisningen och det realiserade värdet av derivaten redovisas i resultaträkningen som tidigare, medan den säkrade posten nu istället värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Derivat vilka utgör säkringsinstrument klassificeras i två grupper, i Skandiabankens finansiella rapporter, beroende på syfte med säkringen:

- **Portföljsäkring till verkligt värde**

Portföljsäkring av verkligt värde tillämpas för exponeringar avseende ränterisk hänförlig till utlåning med fast ränta. Förändring i verkligt värde för den säkrade posten redovisas på raden Tillgångar i bankverksamhet. Förändringar i verkligt värde på derivat som används som säkringsinstrument redovisas i balansräkningen på raden Tillgångar i bankverksamhet eller Skulder i bankverksamhet, beroende på utfall. I resultaträkningen redovisas utfallet för säkrad post och säkringsinstrument på raden för Resultat från bankverksamhet.

- **Säkringar av nettoinvestering i utländska verksamheter**

Valutaswappar innehas i syfte att säkra valutarisker i balansräkningen hänförliga till nettoinvestering i utlandsverksamhet. Effektiv del av säkringen redovisas i Övrigt totalresultat och ineffektiv del redovisas i resultaträkningen på raden för Resultat från bankverksamhet. Vid avyttring av verksamheten redovisas den del som tidigare varit effektiv i resultaträkningen och förs därmed bort från Övrigt totalresultat.

12. NEDSKRIVNING AV TILLGÅNGAR

Det redovisade värdet av Skandias tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen.

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, ifall en nedskrivning aldrig gjorts.

Tillgångar som undantas från denna princip är finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9, och uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 18.

13. FÖRSÄKRINGSAVTAL OCH FINANSIELLA AVTAL

Skandia utfärdar försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Avtal som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget, klassificeras som finansiella avtal.

KLASSIFICERING

I Skandia har obetydlig risk definierats som att den ersättning som betalas ut, om en försäkrad framtida händelse inträffar, inte överstiger den ersättning som betalas om händelsen inte inträffar med mer än 5 procent. En förändring av risken med +/- 2 procentenheter skulle inte förändra klassificeringen av några avtal. För Skandia ABs fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar finns dock en möjlighet att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge en mer relevant finansiell information separeras därför dessa avtal i två delar oavsett hur stor risken är. Den finansiella komponenten redovisas enligt IAS 39, Finansiella instrument: Redovisning och värdering och försäkringskomponenten redovisas enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Avgifter och kostnader som uppstår ur dessa avtal fördelas mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Även initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna. I Skandia Liv innehåller samtliga finansiella avtal enligt definitionen ovan en diskretionär del. Detta innebär att försäkringstagaren kan erhålla, som komplement till garanterade ersättningar, ytterligare ersättning i form av återbäring. Detta gör att Skandia Liv redovisar även de finansiella avtalen enligt IFRS 4, Försäkringsavtal. Inbäddade derivat som utgör en del av ett försäkringsavtal, och som i sig självt utgör ett försäkringsavtal, separeras ej från huvudavtalet. Därmed görs inte någon separat värdering av det inbäddade derivatet.

FÖRSÄKRINGSAVTAL

VÄRDERING AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

Ej intjänade premier och kvardröjande risker

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier.

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättningar motsvarar kapitalvärdet av de garanterade förpliktelseerna enligt löpande försäkringsavtal efter avdrag för kapitalvärdet av framtida avtalade premieinbetalningar. Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt EU:s tjänstepensionsdirektiv, vilket innebär att aktsamma, realistiska, antaganden ska användas. För övrig livförsäkring används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal. Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrivs av Finansinspektionen i FFFS 2011:22. Föreskriften anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas, vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas. Diskonteringsräntan för tjänstepensioner bygger på ett genomsnitt av statslåneräntan och bostadsobligationsräntan. För övrig försäkring bygger diskonteringsräntan bara på statslåneräntan. Från ränteantagandet för både tjänstepensioner och övriga pensioner har avdrag gjorts för avkastningsskatt och generella omkostnader. De dödlighetsantaganden som används vid värderingen är, från och med 2009, Skandia Livs egna antaganden. Dessa bygger på en analys av vårt eget försäkringsbestånd.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia en förlustprövning av sina försäkringstekniska avsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Avsättningens redovisade värde är värdet på avsättningen med avdrag för alla hänförliga immateriella tillgångar eller förutbetalda anskaffningskostnader. Då denna test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden samt administrativa utgifter och skatt. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Alla underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

I koncernredovisningen har livförsäkringsavsättningarna för den danska verksamheten beräknats enligt det danska regelverket. Detta regelverk föreskriver mer realistiska antaganden än det svenska.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador omfattar fyra olika avsättningar: avsättning för sjukräntor, rapporterade skador, icke rapporterade skador och en skadebehandlingsreserv.

Avsättningen för sjukräntor motsvarar kapitalvärdet av bolagets förpliktelser gentemot försäkrad vid skada eller sjukdom.

Avsättningen för rapporterade skador är en avsättning för skador som är anmälda och godkända men ännu ej utbetalda.

Avsättning för icke rapporterade skador avser ännu inte anmälda skador och har gjorts utifrån Skandias erfarenhet för respektive produkt.

Skadebehandlingsreserven utgörs av en värdering av framtida kostnader för hantering av de oreglerade skadorna, oavsett om de är kända eller okända vid bokslutstidpunkten.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

Värdeförändringar

Förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna redovisas i resultaträkningen i posten Förändring av övriga försäkringstekniska avsättningar utom förändring av Avsättning för oreglerade skador som redovisas i posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincipen. Kontantprincipen innebär att inbetalda premier intäktsförs när de inkommer oavsett vilken period de avser. Förskottsbetalda premier inkluderas där gällande avtal finns. Premierna redovisas som en intäkt i årets resultat men kommer samtidigt att ingå som ökning vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna.

För vissa typer av riskförsäkringar kan en del av den inbetalade premien flyttas till kommande period genom en avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Försäkringsersättningar

Garanterade ersättningar och skadeersättningar från försäkringsavtal redovisas som en kostnad i resultaträkningen samtidigt som den försäkringstekniska avsättningen i balansen minskar. Eventuella ytterligare ersättningar i form av tilldelat överskott redovisas i Övrigt totalresultat.

Preliminärt fördelade ej garanterade överskott, diskretionär del

De flesta av Skandia Livs avtal innehåller en diskretionär del. Det innebär att ett preliminärt beräknat överskott förs till varje försäkring. Det preliminärt fördelade överskottet är inte garanterat och kan därför minska. Överskottet används som riskkapital för att säkerställa att Skandia Liv kan fullgöra sina garanterade åtaganden. De utarbetade överskotten redovisas därför inte som skuld utan i konsolideringsfonden, som är en del av bolagets egna kapital. Vid utbetalning redovisas detta i resultaträkningen i posten Övrigt totalresultat.

Försäkringsersättningen för konstaterade skador där utbetalningen förfallit till betalning men förmånstagaren inte kan lokaliseras skuldförs. Denna post redovisas under Övriga skulder i balansräkningen.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. De anskaffningskostnader som aktiveras utgörs främst av Skandias rörliga, till nyförsäljningen relaterade, kostnader. Anskaffningskostnader skrivs av under tio år. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

FINANSIELLA AVTAL

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar i Skandia AB.

VÄRDERING AV ÅTAGANDET

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Det verkliga värdet fastställs så att det speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar till vilka de finansiella skulderna är länkade. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp. Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster i denna portfölj göras. De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring respektive Fondförsäkringsåtaganden.

REDOVISNING AV FINANSIELLA AVTAL

Värdeförändringar

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och traditionella livförsäkringar redovisas som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna.

Premieinkomst och försäkringsersättningar

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster är tillhandahållna jämnt fördelade under avtalets livstid.

Driftskostnader

Kostnader redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnaderna för försäkringsavtal. Kostnader för skadereglering, det vill säga kostnader för fortsatt hantering av de avtal som är under utbetalning, redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader som har ett klart samband med tecknande av finansiella avtal aktiveras som Förutbetalda anskaffningskostnader i balansräkningen. De anskaffningskostnader som aktiveras utgörs främst av Skandias rörliga, till nyförsäljningen relaterade, kostnader. Anskaffningskostnader skrivs av enligt plan. Avskrivningsplanen speglar de avgiftsuttag på försäkringarna som ska täcka dessa kostnader. Hänsyn har tagits till bland annat att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en förväntad återköps- eller dödsfallsfrekvens. Om det verkliga värdet på tillgången efter avskrivningar bedöms understiga det bokförda värdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas via resultaträkningen.

FORTS. NOT 1 VÄSENTLIGA REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER**14. ANDRA AVSÄTTNINGAR**

Andra avsättningar redovisas i balansräkningen när Skandia har en förpliktelse, legal eller informell, på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att någon form av ekonomisk kompensation kommer att utgå för att reglera förpliktelsen och det beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

15. LEASING

Huruvida ett leasingavtal är finansiellt eller inte beror på transaktionens innebörd snarare än på avtalsformen. Ett leasingavtal klassificeras som finansiell leasing om det i allt väsentligt överför de risker och fördelar som följer med ägande. All annan leasing klassificeras som operationell leasing. Skandias operationella leasingavtal består framförallt av hyresavtal. Leasingavgiften redovisas fördelad på hyresintäkter och amortering av leasingfordran.

16. PENSIONER**MODERBOLAGET**

I moderbolaget finns både avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner som redovisas enligt Tryggandelagen vilket är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger. Följaktligen är det den anställda som bär den aktuariella risken och investeringsrisken. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Med förmånsbestämd pension avses att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen.

Avsättningarna för pensionsåtaganden för vår egen personal beräknas på samma sätt som och redovisas tillsammans med företagets övriga åtaganden för utställda livförsäkringsavtal i posten Försäkringstekniska avsättningar.

KONCERNEN

För de förmånsbestämda planerna för vår egen personal fastställs kostnaden för pensionsförpliktelsen och pensionskostnaden med den så kallade Projected Unit Credit Method, och aktuariella beräkningar utförs årligen. Pensionskulden redovisas i balansräkningen. Metoden innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden för anslutning till planen och pensionsåldern. Se även not 52. De avgiftsbestämda pensionsplanerna redovisas på samma sätt som i moderbolaget.

17 OBESKATTADE RESERVER

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver. I koncernredovisningen delas dotterbolagens och moderlagets obeskattade reserver upp i uppskjuten skatt och eget kapital.

18 SKATT**AVKASTNINGSSKATT**

I Sverige betalar livförsäkringsbolag avkastningsskatt. Detta är inte en resultatskatt utan baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som avser våra sparprodukter. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. För de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning dras gottgörelsen för denna skatt direkt från tillgångarna och redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns här en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna (gottgörelsen).

INKOMSTSKATT**Aktuell skatt**

För en mindre andel av Skandia Livs produkter, så kallade riskprodukter som till exempel sjukförsäkring, samt i våra dotterbolag beräknas en aktuell skatt på resultatet. Aktuell skatt beräknas individuellt för varje företag i koncernen. Bolagsskatten i Sverige är 26,3 procent av årets skattepliktiga resultat. Posten inkluderar även justering av skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot eget kapital eller redovisas i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot eget kapital eller Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar inom en snar framtid. Förlustavdrag i Skandia AB som kan utnyttjas för att reducera kommande års skattepliktiga resultat tillskrivs dock ett värde som gör att total uppskjuten skattefordran i balansräkningen motsvarar den uppskjutna skatteskulden i koncernredovisningen som är hänförlig till Skandia AB.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjuten skatt har för räkenskapsåret 2012 beräknats med 22 procent. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

19. KONCERNBIDRAG OCH AKTIEÄGARTILLSKOTT I JURIDISK PERSON

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat. På koncernnivå elimineras dessa poster.

20. EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att ett utflöde kommer att krävas eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

21. KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Kassaflödet fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Eftersom kassaflöden i försäkringsverksamheten påverkar kassaflödet från placeringsverksamheten redovisas båda under den löpande verksamheten. Förändringen av placeringstillgångar, vilka inte används direkt i rörelsen, redovisas under rubriken Kassaflöde från investeringsverksamheten. Finansieringsverksamheten är i princip obefintlig.

2 RISKER OCH RISKHANTERING

1. INLEDNING

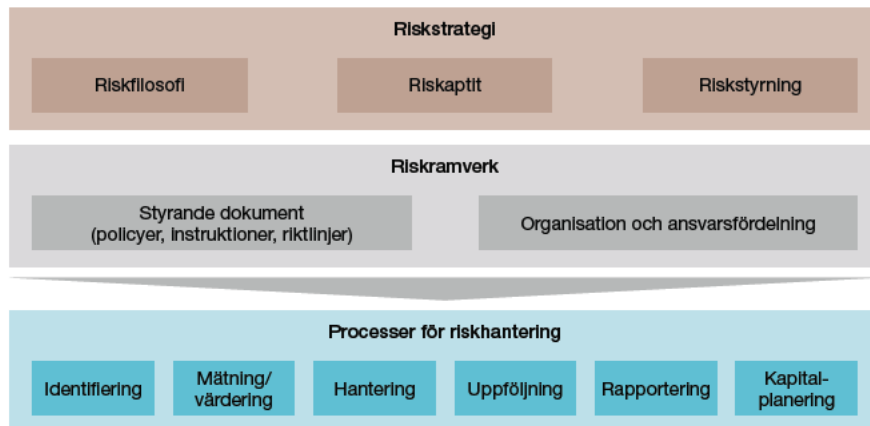
Skandias verksamhet bygger på ett aktivt risktagande. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som påverkar koncernens resultat och ekonomiska ställning. Genom ett affärsmässigt och kontrollerat risktagande skapar Skandia värden för försäkringstagarna i form av försäkringsskydd, bankprodukter och en långsiktigt god avkastning på sparandet.

Skandias huvudintresse är knutet till att maximera försäkringstagarnas värde. Det innebär att hantering av risken för att det totala värdet en enskild kund har minskar, värderisken, är av central betydelse. Skandias arbete med värderisk syftar till att skapa en så god värdeutveckling som möjligt under ett kontrollerat risktagande. I ett bolag som Skandia är tidsperspektivet för detta arbete långt eftersom målet är att ge spararna en god värdeutveckling till rimligt risktagande sett över hela försäkringstiden.

Skandia riskhanteringsarbete handlar inte bara om att skapa så bra värde som möjligt. En viktig del i riskarbetet är att hantera risken för att Skandia inte kan infria sina åtaganden mot försäkringstagarna, den så kallade solvensrisken. Solvensrisken är av central betydelse för koncernen och är också den risk som tillsynsmyndigheten främst övervakar. Arbetet med solvensrisk sker för att grundtryggheten i de garantier som finns i Skandia Livs produkter inte ska äventyras. Eftersom de garanterade åtagandena alltid måste uppfyllas är tidsperspektivet här både kort och långt. Se närmare avsnitt om Solvensriskstyrning.

Skandias risktagande kan innebära att förluster från tid till annan uppstår, till exempel för enstaka försäkringsprodukter och i placeringsportföljen. Dessutom kan händelser utlösa oväntade förluster på grund av till exempel brand eller fallerande datasystem. Detta är en naturlig del av verksamheten och Skandia arbetar kontinuerligt med att hantera och kontrollera riskerna i verksamheten så att förlusterna och skadeverkningarna minimeras. Ett effektivt riskhanteringssystem inom Skandia ger styrelsen och ledningen möjlighet att styra och hantera värde- och solvensrisken såväl som övriga risker på ett ändamålsenligt sätt. Skandias system för riskhantering sammanfattas i nedanstående bild. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

RISKHANTERINGSSYSTEM

UTVECKLING 2012 - RISKHANTERING OCH REGELEFTERLEVNAD

– EN INTEGRERAD DEL I SKANDIAS VERKSAMHET

Skandia arbetar målmedvetet för att göra riskhantering och regelefterlevnad till en naturlig del av verksamheten och beslutsfattandet. Under året har Skandia fortsatt att öka medvetenheten om samspelet mellan risk, kapitalkrav och värdeskapande. Detta sker inom ramen för Solvens 2 projektet, Skandilabankens IRK-projekt samt genom löpande utbildning i Skandias riskramverk. Riskhantering och regelefterlevnad är också en integrerad del i Skandias affärs- och verksamhetsplanering. Inom ramen för affärs- och verksamhetsplaneringen identifieras risker på olika nivåer i Skandia vilka sedan värderas, hanteras, följs upp och rapporteras löpande under året.

Genom kapitalplaneringsprocessen tydliggörs riskerna i affärsplanen så att de kan hanteras effektivt under året. Dessutom ger kapitalplaneringen en möjlighet att få kontroll på att risktagandet under de kommande åren är rimligt givet det riskkapital som står till förfogande.

Förvärvet av Skandia AB har medfört förändringar i Skandia Livs styrning av solvensrisk. Solvensrisken styrs numera primärt utifrån ett koncernperspektiv varmed Skandia Livs interna kapitalmodell för styrning av solvensrisk och beräkning av kapitalkrav har anpassats så att den reflekterar den nya koncernens risker. Ett arbete pågår för att implementera solvensriskstyrningen i Skandia Livs dotterbolag.

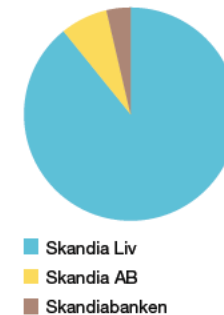
SKANDIAS RISKEXPONERING

En illustrativ bild av koncernens risker fördelade på riskkategori i respektive bolag presenteras i bilderna nedan. Bilderna visar hur den samlade risken, mätt i form av kapitalkrav, fördelas sig mellan olika riskkategorier och mellan koncernens bolag.

FÖRDELNING PÅ RISKKATEGORI

FÖRDELNING PÅ BOLAG

Som framgår av bilden ovan domineras Skandias riskexponering av marknadsrisk och då framförallt aktieprisrisk. Marknadsrisken utgör cirka 77 procent av risken. Skandia AB och Skandilabanken står för cirka 7 procent respektive 4 procent av Skandias risk. Skandia Liv står för den största delen av koncernens risk varmed beskrivningen och den kvantitativa informationen i det följande främst fokuserar på Skandia Liv.

Moderbolagets och dotterbolagens hantering av respektive riskkategori framgår under avsnitt Väsentliga risker i verksamheten och dess hantering i punkt 5.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

2. BESKRIVNING AV RISKHANTERINGSSYSTEMET RISKSTRATEGI

Skandias riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskaptit samt riskstyrning. Riskstrategin utformas integrerat med Skandias affärsstrategi och ses över årligen i samband med uppdatering av affärsstrategin, samt vid behov vid ändrade interna eller externa förutsättningar som signifikant påverkar eller kan komma att påverka koncernens riskbild. Riskstrategin är för närvarande under översyn som en följd av förvärvet av Skandia AB.

Riskfilosofin anger Skandias inställning till risk och risktagande och tydliggör vad Skandia tror på, det vill säga vad vi antar och varför vi gör detta, vilket också uttrycks i hur Skandia arbetar med risker. Riskfilosofin är anpassad till det ömsidigt verkande bolagets unika förutsättningar och legala krav som bland annat omfattar principer för hur det värde som skapas fördelas mellan försäkringstagarna.

Riskaptiten fastställer hur mycket risk Skandia är villig att acceptera, det vill säga vilka risker koncernen vill exponera sig emot och vilka som koncernen vill undvika/begränsa. Riskaptiten ska uttryckas på ett sätt som balanserar de i grunden motstridiga mål som Skandia har; att skapa en god värdeutveckling för försäkringstagarna samtidigt som risktagandet hålls på en sådan nivå att Skandia kan fullgöra sina åtaganden mot försäkringstagarna. Detta kräver ett riskaptitramverk som omfattar mer eller mindre bindande restriktioner med syfte att tillåta handlingsutrymme och samtidigt fastställa högsta tillåtna nivå på risktagandet. Till exempel uttrycker styrelsen sin aptit för placeringsrisk via begränsning av solvensrisken i solvensriskpolicyn. Riskaptiten ger med andra ord de yttre ramarna, limiterna, för vilka risker och hur mycket risk som moderbolaget och dotterbolagen får utsätta sig för. Vid eventuell överträdelse av beslutade limiter har Skandia en kontinuitetsplan för att återigen komma inom önskade nivåer för riskaptiten.

Skandia ska kontinuerligt fatta de affärsmässiga beslut som får mest positiv inverkan på försäkringstagarvärdet. Detta kräver en kontinuerlig, aktiv riskstyrning för att väga värdeskapande möjligheter mot ökat risktagande. Exempel på processer och beslut inom vilka risker aktivt styrs är framtagandet av riskramverk, Skandias kapitalplanering, prissättning och lönsamhetsuppföljning, produktutveckling, samt förvaltningsprocesser inom Skandia Livs kapitalförvaltning.

RISKRAMVERK

Skandias riskstrategi implementeras i verksamheten genom Skandias riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandias organisation och ansvarsfördelning. Skandia har en struktur för styrande dokument som säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori i koncernen, samt anger principer för fördelning av överskott i moderbolaget. Eftersom Skandias risker skiljer sig i sin natur är styrdokumentet anpassade till respektive riskkategori.

Organisation och ansvarsfördelning

Styrelsen är ytterst ansvarig för Skandias riskhanteringssystem och ska se till att Skandia har en god intern kontroll. Genom att styrelsen beslutar om bolagets riskstrategi och de övergripande delarna av riskramverket i form av policyer fastställer den bolagets attityd till risk. Skandia Livs styrelse har det yttersta ansvaret för bolagets risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen ska även se till att kapitalplanering och riskanalys genomförs i samband med framtagandet av affärsplanen.

En stor del av styrelsens arbete utförs i de olika styrelseutskotten. Utskotten är tillsatta för att inom specificerade ramar bereda, och i vissa fall besluta, ärenden inom vissa områden såsom bokslut, revision och finansiell kontroll, ersättningar, riskhantering och principer för produkt- och tjänsteutbud. De inrättade styrelseutskotten är: Ersättningsutskottet, Revisionsutskottet, Riskutskottet, Placeringsutskottet samt Kund- och Produktutskottet.

Skandia Livs vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av Skandias risker och ansvarar för rapportering till styrelsen. Vd har i ansvar att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskhanteringssystemet samt att säkerställa att det finns en implementerad och väl fungerande intern kontroll inom organisationen. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa styrningen, hanteringen och kontrollen av Skandias risker. Vd har även delegerat delar av sitt operativa ansvar för riskhantering till enhetschefer. Den övergripande riskhanteringen och kontrollen sker under vds ledning i koncernledningen.

För att underlätta vds och koncernledningens arbete finns ett antal vd-kommittéer inrättade: Affärskommitté, Investeringsproduktkommitté, Asset and Liability Management-kommitté (ALM-kommitté), Försäkringskommitté, Riskkommitté, Affärs- och kapitalplaneringskommitté och Bokslutskommitté. Motsvarande struktur är i tillämpliga delar under införande i dotterbolagen.

Affärskommittén har ett ansvar för styrning och uppföljning av koncernens samlade produktutbud och prissättning medan Investeringsproduktkommittén ansvarar för styrning och uppföljning av risktagande och lönsamhet i koncernens investeringsproduktportfölj, bestående av fonder och strukturerade produkter. ALM-kommittén har till uppgift att analysera och beakta solvensrisken samt att besluta om fördelningen av de kortsiktiga riskmandat som moderbolagets kapitalförvaltning och dotterbolagen sedan förfogar över. I kommitténs uppgifter ingår även att bereda beslutsunderlag kring val av ramar och restriktioner för Skandia Livs kapitalförvaltning. Försäkringskommittén ansvarar för styrning av utformningen av koncernens försäkrings- och försäkringssparprodukter, både ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv samt ur ett rättviseperspektiv. Riskkommitténs uppdrag består bland annat i att bistå VD och koncernens CRO i att erbjuda en samlad bild av Skandias risker samt hanteringen av dessa. Affärs- och kapitalplaneringskommitténs uppdrag består i att bistå koncernens CFO respektive CRO med beredning av affärsplan och kapitalplan för vidare diskussion i koncernledning och beslut i styrelsen. Bokslutskommittén ansvarar att säkerställa en enhetlig och korrekt finansiell rapportering för koncernen som helhet.

Inom Skandia finns en centralt placerad enhet för riskstyrning och riskkontroll, Riskenheten. Chefen för enheten, tillika koncernens CRO, har av vd delegerats ett samlat ansvar för en självständig övervakning och uppföljning av Skandia Livs och koncernens risker. CRO har även ett ansvar för att självständigt, på en övergripande nivå, utvärdera att riskhanteringssystemet på ett effektivt och ändamålsenligt sätt bidrar till att uppnå Skandias vision samt vid behov bereda rekommendationer till förändringar för beslut av styrelsen eller vd. Koncernens CRO rapporterar till vd men kan alltid rapportera direkt till styrelsen. Koncernens CRO lämnar en samlad redovisning till styrelsen om koncernens väsentliga risker. Koncernens CRO är också sammankallande och ordförande i ALM-kommittén och Riskkommittén. Inom Riskenheten finns bland annat bolagsansvarig CRO för de bolag inom koncernen som bedriver tillståndspliktig verksamhet. Även chefaktuarier för Skandia Liv samt Skandia AB finns inom enheten.

Skandia Livs chefaktuarie utformar utifrån styrelsens riktlinjer principer för premieberäkning och avgiftsättning samt försäkringstekniska avsättningar. Chefaktuarier är sammankallande och ordförande i Försäkringskommittén samt ingår i Bokslutskommittén.

Funktionen för regelefterlevnad, Compliance, är ansvarig för att identifiera, bedöma, kontrollera och rapportera risker för sanktioner, betydande finansiella förluster eller ryktesförlust som bolaget kan drabbas av till följd av bristande regelefterlevnad (compliancerisker). Funktionen ska även bistå med råd och stöd gällande compliancefrågor. Chief Compliance Officer har en skyldighet att löpande rapportera status avseende bolagets regelefterlevnad till vd och styrelse.

Skandias internrevision är direkt underställd styrelsen och är organisatoriskt separerad från Skandias verksamhet. Deras ansvar är att utföra en oberoende granskning av både de operativa enheterna och kontrollfunktionerna. En viktig del i den oberoende granskningen är att utvärdera den interna kontrollen. Externrevision är tillsatt av bolagsstämman och ska uppfylla vissa behörighetskrav. Externrevision utför en extern oberoende granskning.

Riskhanteringsansvar

Skandias ansvarsmodell avseende riskhantering bygger på dualitet, proportionalitet och effektivitet. Andra viktiga principer är självständighet, aktiv riskstyrning och utmaning. Där det är effektivt utgår ansvarsfördelningen från principen om tre försvarslinjer. Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad och hanterar dessa (första linjen), funktioner för styrning, utmaning och självständig uppföljning av risker och riskhantering samt regelefterlevnad (andra linjen) och funktioner för oberoende granskning samt tillsyn (tredje linjen). Nedan presenteras en översikt av uppgifter och ansvar inom respektive försvarslinje.

Första försvarslinjen

Skandias Livs vd har med stöd av koncernledningen det övergripande ansvaret för hantering av de risker som Skandia utsätts för. Vd har delegerat ansvaret för löpande hantering av de risker som uppkommer i verksamheten

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

till "utsedda" riskägare, vanligtvis enhetschefer. Riskägarna ska fortlöpande identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp och rapportera risker inom sitt ansvarsområde. Riskhanteringen baseras på en tydlig strategi, policyer, instruktioner och riktlinjer. Riskägarna har riskkontrollfunktioner som är självständiga i förhållande till de som gör affärer. Dessa kontrollfunktioner kontrollerar limiter och mandat med mera.

Andra försvarslinjen

Den andra försvarslinjen ansvarar för koncernövergripande riskstyrning och självständig uppföljning av risker och regelefterlevnad samt för en samlad analys och rapportering av koncernens risker. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll. Den andra försvarslinjen ska även utmana första linjens arbete. Koncernens CRO stöttar också vd i hanteringen av vissa koncernövergripande risker och i hantering av nya risker där metoder och modeller för första linjens riskhantering ännu inte är på plats.

Tredje försvarslinjen

Den tredje försvarslinjen utvärderar koncernens samlade hantering av risk och regelefterlevnad. Detta hanteras av Skandias internrevision.

RISKHANTERINGSPROCESSER

Skandias riskhanteringsprocesser ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Processerna omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. Kapitalplaneringsprocessen är även den en av riskhanteringsprocesserna. För att säkerställa enhetlighet i riskhanteringen har Skandia en gemensam definition av sina huvudsakliga risker enligt tabellen nedan.

Riskkategori	Definition och förklaring
Försäkringsrisk	Risken för oväntade förändringar i bland annat biometriska och demografiska faktorer (till exempel dödsfall och sjuklighet) samt i kundrelaterade faktorer som annullationer och olika ändringar av kontrakten som påverkar åtagandena.
Marknadsrisk	Risken för att värdet på ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna och därmed påverkar bolagets resultat.
Kreditrisk	Risken för förlust till följd av att en kredittagare inte fullgör sina förpliktelser.
Likviditetsrisk	Risken för att bolaget vid förfallodatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förlust till följd av bristande processer, system och/eller externa händelser samt avsiktliga eller oavsiktliga bristande handlingar av anställda.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att bolagets värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk	Strategisk risk uppstår i samband med att bolaget ska fatta större beslut av strategisk karaktär. Risken ligger i de möjliga utfall som följer av beslutsfattandet.

3. SOLVENSRIKSTYRNING

Solvensrisk definieras som risken för att Skandia inte kan infria sina åtaganden mot försäkringstagarna. Solvensriskstyrningen används för att hantera den totala risknivån i Skandia. Skandia ska uppfylla både externa och interna krav på solvensrisk.

EXTERNA KRAV

Det samlade kapitalet, kapitalbasen, för gruppen respektive samtliga reglerade bolag måste överstiga de legala kraven på kapital. De legala kapitalkraven för försäkringsgruppen och de enskilda försäkringsbolagen i Skandia

ges av solvensmarginalen enligt Solvens 1¹⁾. Skandiabanken regleras av Basel 2, där schablonmetoden idag används för kreditrisker och basmetoden för operativa risker. Skandiabanken har i slutet av 2012 ansökt om att få använda en modell för intern riskklassificering av krediter, vilket skulle leda till att kapitalkravet för kreditrisk baseras på egna riskbedömningar. Metoden är mer riskkänslig och ger mer precisa bedömningar av kapitalkravet än schablonmetoden. Skandia Fonder AB regleras av lagen om investeringsfonder. Skandia Fonder AB flyttades den 1 november 2012 från att vara ett dotterbolag till Skandiabanken, till att bli ett dotterbolag direkt under Skandia AB.

Finansinspektionen har beslutat att Skandia är ett finansiellt konglomerat, där alla bolag i koncernen ingår i konglomeratet. Skandia ska rapportera riskkoncentration, interna transaktioner och finansiell ställning för de reglerade bolagen i konglomeratet. Avräknings- och sammanläggningsmetoden används för att beräkna finansiell ställning, kapitalkrav och kapitalbas, då moderbolaget på toppen är ett försäkringsbolag. För de svenska försäkringsbolagen gäller även det tillsynsbaserade kravet, det så kallade trafikljuset. För koncernens danska försäkringsbolag gäller Solvens 1,5 som är ett mellanting mellan Solvens 1 och det kommande regelverket Solvens 2.

Per sista december 2012 uppfyllde Skandia Liv och reglerade dotterbolag i koncernen alla legala och tillsynsbaserade kapitalkrav med god marginal. Av tabellen nedan framgår kapitalkrav enligt det tillsynsbaserade kravet, trafikljuset, samt överskott för Skandia Liv.

KAPITALKRAV OCH SOLVENSRIK SKANDIA LIV

	2012	2011	Förändring 1 år
Tillgångar	326 820	325 736	1 084
Försäkringstekniska avsättningar	-194 465	-184 587	-9 878
Övriga skulder	-19 685	-31 758	12 073
Eget kapital	112 670	109 391	3 279
Kapitalkrav finansiella risker	-57 784	-49 555	-8 229
Kapitalkrav försäkringsrisker	-4 729	-4 646	-83
Diversifieringseffekt	4 536	4 429	107
Överskott	54 693	59 619	-4 926

INTERNA KRAV

Solvensrisken för Skandia Liv styrs och kontrolleras utifrån solvens i ett grupperspektiv. Gruppen omfattar moderbolaget Skandia Liv samt de finansiella företagen i koncernen. Skandia Livs styrelse har, i enlighet med det kommande regelverket Solvens 2, fastslagit att solvensrisken får vara högst 0,5 procent (motsvarande en händelse av 200 under en ettårsperiod). Skandia har för detta syfte utvecklat en intern kapitalmodell (IKM) för att mäta, styra och följa upp solvensrisken.

IKM definierar hur kapitalbasen och kapitalkravet ska beräknas. Kapitalkravet ger en skattning av hur mycket kapitalbasen kan minska i ett "1 på 200 år"-scenario. IKM är baserad på standardmetoden i det kommande Solvens 2-regelverket men ger en potentiellt marginellt högre kapitalbas och ett något lägre kapitalkrav eftersom Skandia Liv önskar en mjuk övergång till Solvens 2. Modellen utgår ifrån samma riskfaktorer som standardmetoden, men med vissa justeringar av till exempel stressnivåerna.

Gruppens riskutnyttjande definieras som gruppens kapitalkrav. På kort sikt styrs solvensrisken genom att gruppens kapitalbas fördelas i form av riskmandat av Skandia Livs ALM-kommitté till Skandia Livs kapitalförvaltning och dotterbolag. Riskmandatet ska täcka respektive "riskägares" bidrag till gruppens riskutnyttjande. På lång sikt styrs solvensrisken genom affärs- och kapitalplaneringsprocessen som knyter ihop affärsmålen, risktagandet och det riskkapital som behövs under planeringsperioden. Detta utvärderas genom att studera affärsplanen för ett basscenario samt några alternativa scenarier under planeringsperioden. Resultatet blir en framåtblickande analys av viktiga nyckeltal och en möjlighet att utvärdera kapitalbehov och proaktiva åtgärder.

¹⁾ För de danska dotterbolagen gäller det s.k. Solvens 1,5 vilket är ett mellanting mellan Solvens 1 och det kommande Solvens 2.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Dotterbolag

För Skandia AB gäller kraven i Solvens 1. Därutöver har Skandia AB även ett legalt gruppkrav, Skandia har dock lämnat in en ansökan om dispens från denna rapportering till Finansinspektionen då Skandia Liv rapporterar ett legalt gruppkapitalkrav. Ansökan är under handläggande hos Finansinspektionen. De externa kraven anger villkoren för erforderlig storlek på kapitalbasen samt storlek på kapitalkrav, vilket säkerställer att Skandia ABs åtagande mot sina försäkringstagare kan uppfyllas. Skandia AB har dessutom interna kapitalkrav att följa i enlighet med de riskmandat som fördelas av Skandia Livs ALM-kommitté.

För Skandiabanken gäller kraven i Basel 2. Det legala kravet omfattar ett minimikapitalkrav enligt Pelare 1 vilket innebär att kapitalbasen i förhållande till riskvägt exponeringsbelopp avseende fastställda risker ska uppgå till minst 8 procent. Utöver det lagstadgade minimikravet på kapital förväntas banker hålla en högre kapitalbas vilket hanteras under Pelare 2, Kapitalutvärdering och riskhantering. Beräkning av internt kapitalbehov utförs för att säkerställa att tillräckligt kapital hålls för samtliga väsentliga risker, med hänsyn till Skandiabankens verksamhet. En buffert av kapital finns tillgängligt utöver kapitalbehov för identifierade risker och med hänsynstagande till fortsatt expansion. Bankens strategi är att alltid ligga över 10,5 procent i kapitaltäckningsgrad inklusive behov av internt kapital. I avvaktan på de nya kapitaltäckningsreglerna, som förväntas träda i kraft senare under 2013, har banken fastställt nivåer på kärnprimärkapital till 8 procent, uttryckt i proportion av riskvägda tillgångar under Pelare 1 och totalt kapital. Nivån för totalt kapital har bestämts till 10,5 procent, uttryckt som proportion av riskvägda tillgångar under Pelare 1 och 2. Banken tilldelas riskmandat i enlighet med Skandia Livs policy om styrning och kontroll av solvensrisk. Riskmandaten fördelas till och förfogas av banken till dess ett nytt riskmandat fastslås. Skandia Livs ALM-kommitté beslutar, inom ramen för Skandia Livs policy om styrning och kontroll av solvensrisk, utformning och nivå för det kortsiktiga riskmandat som tilldelas banken. Skandiabankens CRO ska bistå Skandia Liv vid dess riskmandatallokering så att dessa är konsistenta med de av Skandiabankens styrelse fastställda limiterna (vilka är lika med tillsynsmyndighetens inklusive kapitalkonserveringsbuffertar) och vice versa.

SKULDTÄCKNING

Skandia Liv och Skandia AB ska vid var tidpunkt ha tillgångar som täcker de legala kraven på skuldtäckning. För Skandia Liv utgör skuldtäckningen en restriktion i förvaltningen av tillgångsportföljen. Förvärvet av Skandia AB har gjort denna restriktion mer påtaglig då förvärvet har medfört att andelen skuldtäckningssgilla tillgångar minskat. Skuldtäckningen ligger dock fortfarande på en tillfredsställande nivå.

4. STYRNING AV VÄRDERISK

Värderisken avser risken för att kundens totala värde minskar. Värderisk hanteras främst kvalitativt genom ett antal processer som finns på plats för att säkerställa en tillfredsställande lönsamhet och att försäkringstagarnas samlade risktagande beaktas. Styrning och uppföljning av att risktagandet ger en rimlig avkastning, det vill säga en tillfredsställande värdeutveckling, sker dels övergripande på koncernnivå, dels på bolags- och verksamhetsnivå. Inom Skandia pågår ett arbete för att ta fram verktyg för att kunna mäta och styra värderisk mer direkt.

Värderisken styrs huvudsakligen på följande sätt:

- Inom ramen för affärs- och kapitalplaneringsprocessen analyseras och utvärderas strategiska satsningar för att säkerställa att de utnyttjar kapitalet på ett effektivt sätt och genererar en tillfredsställande avkastning,
- genom sund prissättning och lönsamhetsuppföljning säkerställa god lönsamhet,
- genom analys och hantering av risker vid utformning av produkter och villkor,
- genom ramar för hantering av Skandia Livs marknadsrisk på tillgångssidan, samt
- genom proaktiv hantering av operativ risk med syfte att begränsa operativa förluster.

Det värde som skapas inom Skandia fördelas till försäkringstagarna enligt de regler som gäller för respektive produkt. Värdefördelningsrisker hanteras genom regelverk för att säkerställa skälighet och kontribution; försäkrings-tekniska riktlinjer, överskottsfordelning, prissättning, garantiutformning och villkor.

5. VÄSENTLIGA RISKER I VERKSAMHETEN OCH DESS HANTERING

I det följande beskrivs Skandias väsentliga risker och hantering av dessa. Beskrivningen avser Skandia Liv moderbolag och dotterbolagen Skandia AB, Skandiabanken samt Skandia Danmark. Då Asset and Liability Management och hanteringen av försäkringsrisker samt finansiella risker är anpassad efter respektive bolags

verksamhet, är beskrivningen av dessa risker uppdelad på respektive bolag. Hanteringen av operativ risk, affärsrisk och strategisk risk är i stora delar concerngemensam och beskrivs därmed oberoende av verksamhetsform.

SKANDIA LIV

Asset and Liability Management (ALM)

ALM-risk avser risken för att kunden får oönskade egenskaper till följd av sammansättningen av tillgångar och skulder. Den uppstår övergripande genom att utvecklingen av produktens värde för kunden inte överensstämmer med vad kunden förväntat sig utifrån det som inträffat på till exempel den finansiella marknaden. En väsentlig ALM-risk beror på svårigheten att få produktens värde att utvecklas stabilt under stora förändringar på räntemarknaden.

Inom Skandia Liv hanteras matchningsrisk genom ett antal olika processer och av flera olika enheter. Detta avspeglas i att regler och principer för hantering av ALM-risker ingår i ett antal policyer såsom de försäkrings-tekniska riktlinjerna, produktutvecklingspolicyen, solvensriskpolicyen samt placeringsriktlinjerna. Det främsta ALM-arbetet sker i processerna enligt följande:

- Riskenheter arbetar med ALM utifrån ett bolagsövergripande perspektiv. Huvudaktiviteter är beräkning av riskkapital och kapitalplanering, analyser i samband med produktutveckling och produktuppföljning, beräkningsantaganden vid utfärdandet av garantier, beredning av beslut om fördelning av riskmandat, analys av tillgångsallokerings effekt på produktens värde och övergripande riskkontroll.
- Det löpande ALM-arbetet avseende övergripande hantering av ALM-risk på tillgångs- och skuldsidan sker inom kapitalförvaltningen i samband med beredning av beslutsunderlag till styrelsens placeringsutskott och löpande hantering av tillgångarna i enlighet med solvensriskpolicyen och placeringsriktlinjerna.
- Försäkringskommittén har även den en roll i hantering av ALM-risk, hanteringen avser här matchningsrisk på produktnivå. Kommittén ansvarar för styrning av utformningen av koncernens försäkrings- och försäkrings-sparprodukter, både ur ett risk- och lönsamhetsperspektiv samt ur ett rättviseperspektiv. Viktiga medel är produktvillkor, prissättning och produktmix.

Försäkringsrisk

Försäkringsrisk avser risker som är förknippade med biometrisk och demografiska faktorer, främst dödlighet och sjuklighet. Försäkringsriskerna överförs från försäkringstagarna till koncernens försäkringsbolag. Dessutom ingår risker som är förknippade med kundrelaterade faktorer till exempel återköp och flytt, vilken också är den mest väsentliga delen av försäkringsrisk. Inom koncernen bedrivs försäkringsverksamhet i Skandia Liv, Skandia AB samt de tre försäkringsbolagen i Danmark i form av tjänstepensions- och livförsäkringsverksamhet samt ren riskförsäkringsverksamhet i form av sjuk- och olycksfallsförsäkring.

De demografiska riskerna kan uppstå av olika skäl, såsom variationer i till exempel dödlighet och politiska eller socioekonomiska faktorer som inte kunnat förutses. Riskerna för Skandia består i att den faktiska framtida utvecklingen blir en annan än den Skandia antagit i sina beräkningar, antingen genom att enskilda inträffade skador blir dyrare än förväntat, eller genom att ett högre antal skador än förväntat inträffar. Till detta kommer så kallad modellrisk som är ett samlingsnamn på alla risker som är förbundna med systematiska felaktiga antaganden, i uppskattning av såväl förväntade som oförväntade värden. De förväntade värdena, "bästa skattning", bestämmer storleken på åtagandena, och därför benämns denna modellrisk ibland för reservsättningsrisk.

Kundbeteenderisk är risken att kunder till exempel återköper eller flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia i en utsträckning som inte har förutsetts. Allmänt sett kan kundtågärder som återköp, förtida utbetalningar eller upphörda premiebetalningar orsaka likviditetsproblem, se även avsnitt om likviditetsrisker, men också förlust av framtida intäkter.

Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produktdesign samt genom en löpande service under hela avtalsperioden. Många sparförsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfallodagen mot ett kontant återköpsbelopp. Denna risk reduceras genom att en återköpsavgift tas av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Storleken på Skandia Livs försäkringsrisker framgår av tabellen nedan. I tabellen visas känslighetsfaktorer och kapitalkrav för alla riskfaktorer liksom diversifieringseffekten mellan dem beräknat utifrån Finansinspektionens trafikljussystem.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

FÖRSÄKRINGSRISKER SKANDIA LIV, MSEK

Riskfaktor	Riskexponering		Känslighetsfaktor	Kapitalkrav		
	2012	2011		2012	2011	Förändring 1 år
Dödlighetsrisk	188 385	178 318	2,58 standardavvikelser på kostnaden för dödlighetsutfall och förändring i ettårig döds sannolikhet med +/- 20 %	3 781	3 517	264
Sjuk- och olycksfallsrisk	5 407	5 717	Ändringar i ett antal tillämpade antaganden i avvecklingsfunktion vilka medför ökade kostnader för bolaget	2 153	2 422	-269
Annullationsrisk	154 331	149 891	20 % av eventuella underskott i flytt- och återköpbara försäkringar 20 % av förutbetalda anskaffningskostnader 0,15 % av försäkringskapitalet för flytt- och återköpbara försäkringar	391	399	-8
Driftskostnadsrisk	1 005	924	Årliga fasta kostnader +10 %	100	92	8
Totalt kapitalkrav				6 425	6 430	-5
Diversifieringseffekt				-1 696	-1 784	88
Kapitalkrav netto				4 729	4 646	83

Genom storleken på Skandia Livs försäkringstagarkollektiv och Skandia Livs breda produktsortiment är koncentrationsriskerna inom försäkringsriskerna generellt av mindre betydelse. Det betyder att inverkan av en händelse hos en enskild försäkringstagare i regel är hanterbar även om engagemanget är stort med svenska mått mätt. Det bottnar i att bolaget har en mycket stor portfölj av försäkringskontrakt där riskerna i stor utsträckning tar ut varandra (poolas). Dessutom återförsäkras de största individuella exponeringarna inom både dödsfallsförsäkring och sjukförsäkring. Då Skandia Livs verksamhet i huvudsak bedrivs i Sverige är dock försäkringsriskerna koncentrerade geografiskt. Detta medför att till exempel en plötslig och väsentligt ökad livslängd eller en ökad sjuklighet i den svenska populationen i sin helhet är svåra risker att hantera för Skandia Liv. Risken för ökad livslängd är därför ägnad särskild uppmärksamhet vid till exempel produktutveckling och mätning av risk, för att undvika överraskningar och upptäcka eventuella problem i god tid.

Ökad sjuklighet kan uppkomma plötsligt till följd av politiska beslut kring reglerna för sjukskrivning. Denna risk hanteras genom att aktivt följa utvecklingen inom sjukvårdsförsäkringsområdet och aktivt anpassa produkterna till nya förutsättningar. Epidemier kan leda till både ökad dödlighet och sjuklighet och är den risk som Skandia Liv endast kan hantera genom sin produktutformning. Katastrofrisker, till exempel en större flyg- eller tågolycka, är en annan form av koncentrationsrisk. Skandia Liv hanterar katastrofrisker med hjälp av en återförsäkringslösning.

Storleken på riskerna inom försäkringsverksamheten är naturligtvis beroende av hur produkterna är utformade i form av försäkringsvillkor, inkluderande garantitätaganden, och produktregelverket. När dessa väl är satta styrs riskerna av kundernas efterfrågan på olika produkter, vilket egentligen bara kan påverkas via prissättningen, det vill säga genom premie- och avgiftsnivåer. Prissättningen utgör således ett viktigt instrument för att hantera riskerna.

Finansiella risker

Skandia Livs kapitalförvaltning hanterar inom givna ramar och mandat moderbolagets finansiella risker i form av placeringsrisker på tillgångssidan. Skandia Livs affärsstrategiska placeringar hanteras direkt av styrelsen. Placeringsriskerna delas upp i marknadsrisker, det vill säga aktie-, fastighets- och råvaruprisrisker, valuta- och ränterisker samt hedgefondsrisker, likviditetsrisker samt kredit- och motpartsrisker. Skandia Livs tillgångar placeras i olika typer av tillgångsslag, instrument, i olika valutor och med stor geografisk spridning. Detta gör att koncentrationsriskerna är minimala.

Marknadsrisk

Kapitalförvaltningens mål är att inom ramen för styrelsens riktlinjer åstadkomma högsta möjliga avkastning under förutsättning att spararnas garanterade ränta med stor säkerhet infrias. I styrelsens placeringsriktlinjer fastställs intervall för tillgångsklassernas andel av portföljen och andra restriktioner som ska gälla för risktagandet. Inom, av styrelsen, fastställda ramar fattar styrelsens Placeringsutskott (PU) beslut om övergripande fördelning av placeringstillgångar på tillgångsslag, så kallad referensportfölj. PU fastställer även övergripande förvaltningsstrategier inom och mellan tillgångsslag samt intervall för rebalansering av placeringstillgångarna i form av en rebalanseringspolicy. Beslut om övergripande fördelningen av tillgångsslag ska beakta:

- solvensrisk-, skuld täcknings- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, samt
- det av ALM-kommittén fördelade riskmandatet.

För att uppnå avkastningsmålet och en god riskspridning är det nödvändigt att ha en väl diversifierad tillgångsportfölj som dessutom ger en rimlig matchning av ränteriskerna i Skandia Livs åtaganden. Skandia Livs tillgångsportfölj innehåller således en stor andel räntebärande tillgångar men också ett antal andra tillgångsslag, såsom aktier, fastigheter, råvaror med mera. Aktieportföljen är i sin tur fördelad på olika länder och sektorer, vilket ytterligare bidrar till riskdiversifieringen.

Vd har delegerat samtliga befogenheter i enlighet med av styrelsen beslutade placeringsriktlinjer, solvensriskpolicy samt av PU fattade beslut avseende bland annat övergripande tillgångsfördelning till chefen för kapitalförvaltningen. Chefen för kapitalförvaltningen ansvarar därmed för att förvalta placeringstillgångarna inom de av styrelsen och PU satta ramarna och riktlinjerna samt för att hålla portföljens totala risk inom det av ALM-kommittén givna riskmandatet. Chefen för kapitalförvaltningen beslutar bland annat om hur marknadsexponeringen i respektive tillgångsklass ska åstadkommas och vilken aktiv risk, om någon, som ska tillåtas på total nivå och inom enskilda tillgångsslag. Besluten avseende den löpande förvaltningen resulterar i ett antal mandat och limiter som sedan respektive intern och extern förvaltare har att hålla sig inom.

Inom kapitalförvaltningen finns en funktion som följer upp att kapitalförvaltningen som helhet och respektive intern förvaltare håller sig inom givna limiter och mandat, både de limiter som har beslutats av styrelse och PU såväl som de limiter/mandat som har beslutats av ALM-kommittén och chefen för kapitalförvaltningen.

Av tabellen nedan framgår kapitalkravet för de finansiella riskerna beräknat utifrån Finansinspektionens trafikljussystem. I tabellen visas även riskexponeringar, känslighetsfaktorer och kapitalkrav för alla riskfaktorer liksom diversifieringseffekten mellan dem.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

FINANSIELLA RISKER SKANDIA LIV, MSEK

Riskfaktor	Riskexponering		Känslighetsfaktor	Kapitalkrav		
	2012	2011		2012	2011	Förändring 1 år
Ränterisk åtaganden	194 465	184 587	Parallellförflyttning av räntekurva enligt: Nominell sek +/- 30 % av 10-årig riskfri ränta	11 409	11 529	-120
Ränterisk tillgångar	141 599	168 155	Real sek +/- 30 % av längsta riskfri ränta	-4 237	-4 479	242
Diversifieringseffekt			Nominell euro +/- 25 % av 10-årig riskfri ränta	136	354	-218
Ränterisk netto			Övriga utländska +/- 30 % av 10-årig riskfri ränta	7 308	7 404	-96
Aktiepriserisk	150 135	110 693	Svenska aktier -40 % Utländska aktier -37 %	56 244	46 644	9 600
Fastighetspriserisk	30 170	30 480	-35 %	10 560	10 668	-108
Kreditrisk	101 557	114 407	Beräknas som förändring i värdet på räntebärande tillgångar givet förändring i ränteskillnad mellan tillgången och riskfri ränta. Ränteskillnaden ökas med max (100 % ; 25 baspunkter)	2 858	10 462	-7 604
Valutarisk	16 235	14 173	+/-10 %	1 623	1 417	206
Totalt kapitalkrav				78 593	76 595	1 998
Diversifieringseffekt				-20 809	-27 040	6 231
Kapitalkrav netto				57 784	49 555	8 229

10 STÖRSTA SVENSKA INNEHAVEN

	MSEK
1 Hennes & Mauritz	2 383
2 Investor	1 706
3 Nordea Bank	1 670
4 Atlas Copco	1 673
5 Volvo	1 652
6 Swedbank	1 578
7 Sandvik	1 239
8 TellaSonera	1 199
9 Ericsson	1 134
10 SEB	982
	15 216

10 STÖRSTA UTLÄNDSKA INNEHAVEN

	MSEK
1 Apple	649
2 Exxon Mobil	521
3 Nestle	410
4 Novo Nordisk	365
5 Novartis	310
6 Toyota Motor	306
7 Chevron	300
8 BHP Billiton	297
9 IBM	293
10 Roche Holding	293
	3 744

VALUTAFÖRDELNING TOTALT

	% (avrundad)
SEK	74,6
USD	19,6
JPY	0,3
EUR	1,3
GBP	1,5
Övriga	2,7
	100 %

Som framgår av tabellen utgör aktiepriserisken den största enskilda riskfaktorn. Det bör noteras att aktiepriserisken för utländska aktier inkluderar valutakursrisken på dessa tillgångar. Det förhållandet att trafikljussystemet inte har råvarurisker som en särskild riskfaktor gör det nödvändigt att betrakta dessa risker som aktiepriserisker. Av samma skäl beräknas hedgefondrisker utifrån de underliggande värdena i fonderna, främst aktier. Det är också värt att notera att diversifieringseffekten, det vill säga vinsten av att sprida tillgångarna till olika tillgångsslag, är förhållandevis stor.

Likviditetsrisk

Hanteringen av likviditetsrisk ska säkerställa att Skandia Liv kan infria sina betalningsförpliktelser på förfallodagen genom likviditetsplanering och genom att hålla tillräckliga likviditetsreserver.

Likviditetsplanering och flödesanalyser baserade på försäkringsrörelsens utveckling beaktas vid långsiktig planering och styrning av tillgångsslag inom kapitalförvaltningen.

Ett livförsäkringsbolag har mycket långa åtaganden. Som framgår av tabellen nedan har cirka 70 procent av Skandia Livs åtaganden en löptid överstigande fem år. Enligt Skandia Livs placeringsriktlinjer ska likviditetsreserver av tillräcklig omfattning finnas omedelbart tillgängliga. Lågst 10 procent av placeringstillgångarna placeras i likvida korta räntebärande placeringar eller statsobligationer.

Därutöver ska likviditeten i placeringstillgångarna vara tillfredsställande god och innehålla minst 50 procent likvida värdepapper.

LIVFÖRSÄKRINGS-AVSÄTTNINGAR FÖRDELAT PÅ OLIKA LÖPTIDER

Totalt	Inom 1 år	1-5 år	5-15 år	över 15 år
199 546	6,6 %	24,2 %	37,6 %	31,7 %

Kredit- och motpartsrisk

Skandia Livs exponering mot kredit- och motpartsrisk omfattar huvudsakligen exponering mot motparter och emittenter med hög kreditvärdighet och den sammantagna kreditrisken är låg. Kreditrisk får bara avse emittenter och motparter inom OECD-området. För att bedöma graden av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tillämpas ratingklassificering. Kreditrisken begränsas även genom att en högsta exponering tillåts per emittent/motpart. Vid handel med OTC-derivat ska giltigt ISDA- och CSA-avtal finnas. Anvisningar för begränsning av kreditrisk ges i Skandia Livs kreditinstruktion.

RISKEXPONERING, MSEK

	Räntebärande värdepapper	Valutaderivat	Räntederivat	Råvaruderivat
AAA	127 061	—	—	—
AA	549	159	—	—
A	835	-270	1 186	156
BBB	1 027	297	7	-44
BB eller lägre	7 176	—	—	—
	136 648	186	1 193	112

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

SKANDIA AB

Försäkringsrisk

För Skandia AB hanteras de demografiska försäkringsriskerna genom regelbunden uppföljning av skadeutfall och vid behov omprövning av tillämpade antaganden vid premiesättning och beräkning av avsättningsbehov för inträffade skador. Sjukrisiker inklusive försäkringsrisiken för privatvårdsförsäkring är till exempel till viss del konjunkturberoende. Även dödlighetsutvecklingen i samhället och i försäkrat bestånd studeras fortlöpande.

Försäkringsavtalen är i de flesta fall skrivna så att framtida förändringar av tillämpade antaganden är tillåtna, även om förändringen kan komma att leda till premieändringar.

Skandia AB har en restriktiv hållning till försäkringsrisker och har ett regelverk som syftar till att begränsa försäkringsrisken för egen räkning. Både sjuklighetsrisker och dödlighetsrisker återförsäkras när risken i ett enskilt försäkringskontrakt överstiger en angiven gräns, det så kallade självbehållet. Den riskförsäkringsaffär som nytecknas idag inom fondförsäkringsaffären omfattar främst premiebefrielse risker, det vill säga sjukrisiker. Avtalen tecknas med individuella kunder i samband med tjänstepensionssparande i Sverige. Risken för moturval vid tecknande av försäkring innehållande försäkringsrisk är låg, eftersom riskmomentet inte kan väljas utan motsvarande sparande.

Skandia ABs affär av privatvårdsförsäkring och gruppolycksfallsförsäkring är sedan mitten av 2010 inte längre återförsäkrad. Skandia AB har valt att acceptera denna risk och hantera den löpande, då bolaget anser att den riskjusterade avkastningen utan återförsäkring överstiger den med återförsäkring.

Åtagandena förvaltas genom en durationsmatchad obligationsportfölj och analyseras inom Skandia ABs Asset and Liability Committee (ALCO) som löpande följer förändringar i utvecklingsmönstret för försäkringsåtagandena. Skadornas duration visas i tabell nedan.

DURATION

	< 1 år	1 år-5 år	> 5	TOTAL
Skadereserv Privatvård Sverige	52 %	46 %	2 %	100 %
Skadereserv Privatvård Danmark	88 %	12 %	0 %	100 %
Skadereserv Gruppolycksfall	26 %	50 %	24 %	100 %
Skadereserv Premiebefrielseförsäkring	12 %	38 %	50 %	100 %

Finansiella risker

Marknadsrisk

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk är begränsad då det egna kapitalet till största delen investeras i en väldiversifierad obligationsportfölj. Kapitalhanteringen av egna investeringar det vill säga styrning och mandat, styrs av Skandia ABs investeringspolicy. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i Skandia ABs ALCO.

Därutöver är Skandia AB indirekt exponerad för denna risk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både ränterörelserna och aktiemarknadens utveckling och det finns därför både ränterisker och aktiekursrisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valutakursrisk som detta medför valutasekras.

Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Likviditetsrisk

Skandia AB exponeras för likviditetsrisker på flera områden. Några exempel är fondbyten inom fondförsäkring samt finansiering av oväntat stora volymer av ny affär.

Skandia AB hanterar likviditetsrisken genom att varje verksamhet ska ha likviditetsstrategier för den dagliga hanteringen av likviditet i verksamheten. Vidare hanteras likviditetsrisken genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt genom upprättandet av kontinuitetsplaner för likviditetsrisker. För kända stora likviditetsrisker finns system för att regelbundet beräkna worst-case scenarier. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande.

På daglig basis hanteras likviditetsriskerna för försäkringsverksamheten av Skandias Treasuryavdelning genom prognostisering och upprätthållande av kreditfaciliteter. Genom kreditfaciliteterna ges Skandia AB en bättre förutsättning att hantera oförutsedda likviditetsflöden.

Kredit- och motpartsrisk

Skandia AB exponeras för kreditrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar. Den huvudsakliga kreditriskhanteringen sker genom en noggrann bedömning av motpartens förmåga att uppfylla sitt åtagande. I övrigt hanteras och regleras kreditrisker genom riktlinjer med tydligt fastställda limiter.

När det gäller investeringar i obligationer och derivat tillämpar Skandia AB en konservativ placeringsstrategi med restriktioner vad gäller koncentration och kreditvärdighet. På liknande sätt använder Skandia AB, där det är möjligt, enbart sådana återförsäkrare som långsiktigt bedöms ha en god rating, lägst A i kreditvärdighet enligt Standard and Poor, eller motsvarande. Skandia AB exponeras även för kreditrisker inom distributionsledet. Dessa risker är väldiversifierade med lokala övre gränser för enskilda exponeringar.

SKANDIABANKEN

Finansiella risker

Marknadsrisk

Skandiabanken exponeras huvudsakligen för marknadsrisk i form av ränterisk, valutakursrisk samt andra prisrisker. Styrelsen beslutar om policy och limiter för ränte- och valutakursrisk. Det yttersta ansvaret för Skandia-bankens hantering av dessa risker åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för ränte- och valutakursrisk till Chief Financial Officer (CFO), vilken i sin tur lagt ut hanteringen av ränterisk och valutakursrisk till Skandias centrala Treasuryavdelning i enlighet med ett separat avtal med Skandia Liv.

Ränterisk uppkommer då räntebindningstider för tillgångar, skulder och derivatinstrument inte sammanfaller och det verkliga värdet eller framtida kassaflöden påverkas av förändringar i marknadsräntor. Skandiabankens låga känslighet för ränterisker ligger i linje med en målsättning att resultaträkningen i möjligaste mån ska spegla den egentliga bankrörelsen och vara begränsat påverkbar av externa faktorer som tillfälliga svängningar i marknadsräntor. Huvuddelen av bankens in- och utlåning, efter riskavtäckning, är kortfristig, vilket innebär att påverkan på marknadsvärdet är liten då räntorna förändras. Den ränterisk som uppkommer avseende fastförräntade bolånekrediter reduceras genom ränteswappar som omvandlar fast räntebindning till rörlig. Ränterisk hänförlig till placeringar i räntebärande värdepapper reduceras av ökad fastförräntad inlåning.

Skandiabanken exponeras för valutakursrisk främst genom in- och utlåning till den norska filialen. Skandia-bankens policy är att samtliga poster avseende in- och utlåning mellan den svenska delen av moderbolaget och den norska filialen säkras med valutaswappar. Exponering för valutakursrisk uppstår även vid kundhandel avseende fond- och aktiehandel på de internationella valutamarknaderna. Den svenska bankverksamheten hanterar de norska kundernas handel på fond- och aktiemarknaden samt kundaktiviteter hänförliga till banktransaktioner vilket dessutom innebär valutakursrisk i den svenska verksamheten. Exponering uppstår vidare vid kundaktiviteter hänförliga till banktransaktioner.

Exponeringar säkras med valutaterminer för att reducera valutarisken. Valutarisken beräknas på samtliga exponeringar i utländsk valuta hänförligt till tillgångar, skulder samt åtaganden utanför balansräkningen. Positionerna värderas till aktuellt marknadsvärde samt omräknade till svenska kronor enligt balansdagskurs. Årets löpande resultat hänförligt till utlandsverksamhet beaktas vid positionsberäkning av valutakursrisk.

FORTS. NOT 2 RISKER OCH RISKHANTERING

Andra prisrisker avser aktie- och fondandelskursrisk samt kreditspreadar och räntor. Beroende på val av metod för klassificering av det finansiella instrumentet redovisas värdeförändringar i resultaträkningen alternativt i övrigt totalresultat. Banken har ett marginellt handelslager i aktier och fonder, vilket ger en begränsad kursrisk med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen.

Likviditetsrisk

Styrelsen beslutar om policy och limiter för likviditetsrisk. Det yttersta ansvaret för Skandiabankens likviditet och finansiering åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för likviditetsrisk till CFO, vilken i sin tur lagt ut likviditetshanteringen av likviditetsrisk till Skandias centrala Treasuryavdelning i enlighet med ett separat avtal med Skandia Liv.

Treasury ansvarar för den dagliga likviditetshanteringen för den svenska och norska verksamheten. Likviditeten i den norska filialen finansieras av och investeras i norska kronor emedan likviditeten i den svenska verksamheten finansieras av och investeras i svenska kronor. Vid behov kan likviditet överföras från ett land till ett annat land utan några juridiska restriktioner. Treasury ansvarar för genomförande av sådana transaktioner, vilka ska säkras med valutaderivat.

Inom hanteringen av likviditet ingår dagliga stresstester, prognostisering av likviditet och finansieringsbehov, hantering av överskottlikviditet, beredskapsplaner för likviditet samt en årlig intern likviditetsutvärdering (ILU). ILU, som liknar intern kapitalutvärdering, men adresserar likviditetsrisk, innebär en kontinuerlig och grundlig utvärdering av samtliga komponenter som tillsammans utgör och/eller stödjer bankens ramverk för likviditetshantering.

Treasury mäter både kortfristig och långfristig likviditetsrisk för varje valuta och på en total basis. Kortfristig likviditet hanteras på interbankmarknaden genom kontinuerlig bevakning av kända framtida in- och utflöden i kombination med prognos på förväntade flöden baserat på erfarenhet av kundernas beteende. För att säkerställa beredskap i situationer där Skandiabanken är i akut behov av likviditet håller Skandiabanken en likviditetsreserv.

Likviditetsreserven består av tillgängliga medel som Treasury förfogar över och som är godtagbara som säkerhet hos den svenska eller den norska centralbanken. Likviditetsreserven säkerställer att Skandiabanken har möjlighet att omvandla tillgångar med kort varsel till kontanter. Utöver reserven kan Skandiabanken även utnyttja en av moderbolaget Skandia AB beviljad kreditlinja.

Kredit- och motpartsrisk

Det yttersta ansvaret för Skandiabankens kreditrisk åligger vd. Vd har delegerat ansvaret för kreditrisk avseende utlåning till allmänheten till administrativ vice vd. Ansvaret för kreditrisk avseende överskottlikviditet och stora exponeringar har vd delegerat till CFO.

Hantering av kreditrisk bestäms av om kreditrisken hänförs till utlåning till allmänheten i form av hushållsexponeringar eller om kreditrisken avser placeringar av överskottlikviditet. Skandiabankens utlåning till allmänheten avser hushållsexponeringar i form av bolånekrediter med säkerhet i fastighet eller bostadsrätt, avbetalning, privatlån, konto- och kortkrediter samt depåutlåning. Riskerna hanteras genom att samtliga kreditpropåer prövas genom en bedömning av kreditökandens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet. Hantering av kreditrisker för hushållsexponeringar syftar till att reducera kreditförlusterna och målsättningen är att lånefordringar i största möjliga omfattning ska bestå av ett stort antal krediter med låg risk och god riskspridning.

Skandiabankens inlåning är större än dess utlåning och skillnaden genererar en överlikviditet som placeras i kort utlåning och räntebärande värdepapper med motparter inom stat, institut och företag. Riskerna hanteras genom att exponeringarna prövas genom en bedömning av motpartens återbetalningsförmåga och finansiella ställning samt en värdering av erhållen säkerhet.

Motpartsrisk avser risker kopplade till förändringar i marknadsvärdet för derivat. Det positiva marknadsvärdet plus belopp för möjlig riskförändring utgör bankens potentiella totala exponering för motpartsrisk vid fallissemang. Med möjlig riskförändring avses ett belopp som skall ge uttryck för möjligheten att det positiva marknadsvärdet stiger under löptiden.

Koncentrationsriskerna avser risker hänförliga till finansiella instrument med likartade egenskaper och som kan komma att påverkas på likartat sätt av omvärldsförändringar. Skandiabanken följer upp koncentrationer ur olika perspektiv såsom geografisk fördelning per land och inom respektive land samt större exponeringar mot enskilda kunder och grupper av kunder med inbördes anknytning.

SKANDIA DANMARK

Skandia Danmark bedriver både livförsäkringsverksamhet och fondförsäkringsverksamhet. Exponeringen mot försäkringsrisk är relativt sett högre i Danmark än i Skandia Liv och Skandia AB, men hanteringen överensstämmer i stora delar med det som beskrivits i ovan för Skandia Liv respektive Skandia AB.

Skandia Danmarks exponeringar mot marknadsrisk, likviditetsrisk och kredit- samt motpartsrisk och hantering- en av denna överensstämmer i stort med vad som sågs under Skandia Livs respektive Skandia ABs avsnitt.

OPERATIV RISK

Operativ risk förekommer i alla bolag och alla typer av verksamhet inom Skandia. Hanteringen av operativ risk är därmed enhetligt utformad inom koncernen.

Operativa riskerna kan i princip bara hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera eventuella negativa för Skandia uppkomna situationer på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Ansvaret för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia. Utöver den löpande och kvartalsvisa hanteringen genomför varje enhet årligen en så kallad självutvärdering av operativa risker. Utvärderingen syftar till att identifiera operativa risker och att kvantifiera de förluster som kan uppstå. Arbetet resulterar i åtgärdsplaner vars implementering är föremål för löpande bevakning. Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett system för rapportering och uppföljning av incidenter. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

AFFÄRSRISK

Affärsrisk förekommer i alla bolag inom Skandia. Hanteringen av affärsrisk sker övergripande i samband med Skandias affärsplansarbete. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas inom koncernen för operativa risker. Kundbeteenderisk är en del av affärsrisk. Riskerna innebär att kunder till exempel återköper, flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia i en utsträckning som inte har förutsetts, se vidare avsnitt om Försäkringsrisk ovan.

STRATEGISK RISK

Strategiska riskerna uppkommer i samband med valsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut, som påverkar koncernen på lång sikt. De strategiska riskerna hanteras på en övergripande nivå för hela koncernen.

De strategiska riskerna kan ofta bara hanteras genom en god analys och bra planering inför beslut och genomförandet av förändringar i verksamheten. Detta gör att de strategiska riskerna ofta hanteras som en del av Skandias strategi- och affärsplansarbete. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

3 PREMIEINKOMST, LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Koncernen	Individuell		Grupp		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Periodisk premie i form av inbetalda premier	4 498	4 960	4 856	4 361	9 354	9 321
Engångspremie i form av inbetalda premier	4 400	3 992	325	209	4 725	4 201
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	0	0	28	27	28	27
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	874	939	330	113	1 204	1 052
Portföljpremier, mottagna	321	317	485	248	806	565
Mottagen återförsäkring	—	18	—	—	—	18
Premieskatt	-74	—	-24	-29	-98	-29
	10 019	10 226	6 000	4 929	16 019	15 155

13 959 (13 262) MSEK avser avtal tecknade i Sverige, 1 268 (1 893) MSEK avser avtal tecknade i Danmark samt 792 (—) MSEK avtal tecknade i Kina som är verksamhet under avveckling.

Av den totala premieinkomsten avser 13 147 (13 340) MSEK återbäringsberättigade avtal.

Av premieinkomst inflyttat kapital avser 906 (814) MSEK inflyttat garanterat kapital och 297 (238) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

Moderbolaget	Individuell		Grupp		Totalt	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Periodisk premie i form av inbetalda premier	3 125	3 085	4 854	4 361	7 979	7 446
Engångspremie i form av inbetalda premier	3 540	3 992	316	209	3 856	4 201
Premieinkomst i form av tilldelad återbäring	0	0	28	27	28	27
Premieinkomst avseende inflyttade försäkringar	873	939	330	113	1 203	1 052
Portföljpremier, mottagna	321	317	485	248	806	565
Mottagen återförsäkring	17	18	—	—	17	18
Premieskatt	—	—	-24	-29	-24	-29
	7 876	8 351	5 989	4 929	13 865	13 280

Premieinkomst avser i sin helhet avtal tecknade i Sverige.

Av den totala premieinkomsten avser 12 053 (11 447) MSEK återbäringsberättigade avtal.

Av premieinkomst inflyttat kapital avser 906 (814) MSEK inflyttat garanterat kapital och 297 (238) MSEK inflyttade återbäringsmedel.

4 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Hyresintäkter från byggnader och mark	2 099	2 197	—	—
Utdelning på aktier och andelar				
Koncernföretag	—	—	4 109	28
Andra aktier och andelar	2 541	3 048	2 403	2 998
Alternativa placeringar	263	364	263	363
Ränteintäkter med mera				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 930	5 127	4 716	5 023
Övriga finansiella placeringstillgångar	281	252	281	252
Lån ¹⁾	4	1	0	1
Fordringar på koncernföretag ¹⁾	—	—	1 495	945
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	89	122	67	74
Valutavinst, netto ²⁾	—	1 414	—	1 436
Realisationsvinst, netto				
Byggnader och mark	999	1 077	—	—
Aktier och andelar	1 697	1 170	1 488	1 509
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 096	6 113	957	6 013
Alternativa placeringar	544	128	544	128
	14 543	21 013	16 323	18 770

¹⁾ Ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutakursresultat, både positiva och negativa, uppkommer då Skandia Liv har omfattande utländska tillgångar.

5 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Byggnader och mark	—	1 315	—	—
Aktier och andelar	11 495	—	11 439	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	6 339	—	5 739
Alternativa placeringar	136	—	148	—
	11 631	7 654	11 587	5 739

6 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR (FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Livsfall	-9 227	-9 288	-9 189	-9 077
Annulationer och återköp	-2 343	-2 247	-473	-507
Utflyttade försäkringar ¹⁾	-860	-835	-860	-835
Dödsfall	-1 135	-1 039	-1 007	-979
Sjukfall	-1 129	-1 020	-856	-882
Skaderegleringskostnader	-108	-33	-48	-28
	-14 802	-14 462	-12 433	-12 308

¹⁾ Av utflyttade försäkringar avser -531 (-482) MSEK utflyttat garanterat kapital och -329 (-353) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

7 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Återbäring utbetald under året	-6 434	-6 598	-6 434	-6 598
ianspråktagen konsolideringsfond ¹⁾	6 445	6 687	6 445	6 687
	11	89	11	89

¹⁾ Av ianspråktagen konsolideringsfond avser 349 (356) MSEK utflyttade återbäringsmedel.

8 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Anskaffningskostnader	-897	-316	-226	-228
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-134	-80	-59	-80
Administrationskostnader ¹⁾	-2 175	-1 279	-1 342	-1 239
Återförsäkrarens provisioner och vinstandelar	-2	-5	1	-5
Totalt driftskostnader i liv- och skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-3 208	-1 680	-1 626	-1 552
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ²⁾	-305	-181	-189	-176
Skaderegleringskostnader ³⁾	-110	-36	-62	-31
Kostnader i bankverksamheten	-931	—	—	—
Kostnader övriga rörelsedrivande enheter	-142	-25	—	—
Totalt driftskostnader	-4 696	-1 922	-1 877	-1 759

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Samtliga driftskostnader per kostnadsslag				
Personalkostnader	-2 090	-387	-350	-305
Lokalkostnader	-181	-41	-2	-25
Avskrivningar	-297	-16	-1	-1
Omstruktureringskostnader	-114	-46	-51	-46
Övrigt	-2 014	-1 432	-1 473	-1 382
	-4 696	-1 922	-1 877	-1 759

¹⁾ I administrationskostnader för koncernen ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

³⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ersättning till revisionsföretag				
Revisionsarvoden				
Deloitte	-18	-6	-6	-4
KPMG	-1	-2	0	-1
	-19	-8	-6	-5
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget				
Deloitte	-1	—	0	—
KPMG	—	—	—	—
	-1	—	0	—
Skatterådgivning				
Deloitte	0	—	—	—
KPMG	—	0	—	—
	0	0	—	—
Övriga tjänster				
Deloitte	-19	-8	-17	-7
KPMG	-1	-1	-1	—
	-20	-9	-18	-7
Totalt ersättning till revisionsföretag	-40	-17	-24	-12

9 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Driftskostnader från byggnader och mark	-897	-994	—	—
Kapitalförvaltningskostnader	-294	-181	-189	-176
Räntekostnader				
Räntekostnader finansiella instrument	-53	-139	-53	-150
Övriga räntekostnader med mera ¹⁾	-12	-18	-1	-6
Övriga finansiella kostnader	-226	-143	-58	-102
Valutakursförlust, netto ²⁾	-3 964	—	-3 952	—
Nedskrivningar dotterbolagsaktier	—	—	-407	-351
	-5 446	-1 475	-4 660	-785

¹⁾ Räntekostnader på finansiella skulder som inte värderas till verkligt värde.

²⁾ Valutakursresultat, både positiva och negativa, uppkommer då Skandia Liv har omfattande utländska tillgångar.

10 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Byggnader och mark	-123	—	—	—
Aktier och andelar	—	-16 510	—	-16 334
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-411	—	-845	—
Alternativa placeringar	—	-1 214	—	-1 169
	-534	-17 724	-845	-17 503

11 ÖVRIGA TEKNISKA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Volymbaserad kostnadsreduktion	583	—	—	—
Avkastningsskatt	253	—	—	—
Övriga intäkter	198	69	1	3
Kostnader i samband med förvärvet av Skandia AB ¹⁾	—	-162	—	—
Övriga kostnader	0	-112	-1	-35
	1 034	-205	0	-32

¹⁾ I moderbolaget aktiveras kostnaden som en del av anskaffningsvärdet.

12 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2012	2011
Andra aktier och andelar	53	—
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3	—
Valutavinst, netto	64	—
Realisationsvinst, netto		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	59	—
	179	—

13 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2012	2011
Aktier och andelar	67	—
Räntebärande värdepapper	63	—
	130	—

14 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, ICKE-TEKNISK REDOVISNING

	Koncernen	
	2012	2011
Driftskostnader från byggnader och mark	-7	—
Kapitalförvaltningskostnader	0	—
Räntekostnader		
Övriga räntekostnader med mera	-48	-7
Realisationsförlust, netto		
Andra aktier och andelar	-9	—
Övriga finansiella placeringstillgångar	-64	—
	-128	-7

15 RESULTAT FRÅN BANKVERKSAMHET, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2012
Resultaträkning	
Ränteintäkter	2 838
Räntekostnader	-1 719
Räntenetto ¹⁾	1 119
Provisionsintäkter	406
Provisionskostnader	-79
Provisionsnetto	327
Nettoresultat av finansiella transaktioner	47
Övriga rörelseintäkter	74
Totalt rörelseintäkter	1 567
Personalkostnader ²⁾	-368
Övriga administrationskostnader	-829
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar	-6
Övriga rörelsekostnader	-33
Totalt kostnader före kreditförluster	-1 236
Resultat före kreditförluster	331
Kreditförluster, netto ³⁾	-7
Avyttring materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar, netto	1
Årets resultat före skatt	325
Koncernmässiga justeringar	-82
Resultat från bankverksamhet, före bokslutsdispositioner	243

FORTS. NOT 15 RESULTAT FRÅN BANKVERKSAMHET, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2012		
	Medel-saldo	Ränta	Medel-ränta
Räntenetto			
Ränteintäkter			
Utlåning till kreditinstitut	2 755	30	1.09 %
Utlåning till allmänheten	55 667	2 227	4.00 %
Räntebärande värdepapper	21 758	580	2.66 %
Övriga	535	0	0 %
	80 715	2 837	3.52 %
Räntekostnader			
Skulder till kreditinstitut	96	2	2.44 %
In- och upplåning från allmänheten	74 045	1 641	2.22 %
Emitterade värdepapper	876	21	2.47 %
Efterställda skulder	1 200	41	3.40 %
Övriga	4 498	13	0,29 %
	80 715	1 718	2.13 %
Räntenetto		1 119	1,39 %

²⁾ För personalkostnader hänvisas till koncernens not 50.

	2012
³⁾ Kreditförluster	
Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar	
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-15
Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade	15
Årets reservering för sannolika kreditförluster	-9
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	1
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	8
Årets nettokostnad	0
Gruppvis reservering för individuellt värderade lånefordringar	0
Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk:	
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-53
Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	19
Avsättning/upplösning för gruppvis värderade homogena lånefordringar	27
Årets nettokostnad för gruppvis värderade lånefordringar	-7
Årets nettokostnad för kreditförluster	-7

16 RESULTAT ÖVRIGA RÖRELSEDRIVANDE ENHETER, FÖRE BOKSLUTSDISPOSITIONER

Koncernen	2012	2011
Skandikon Pensionsadministration AB	-5	-26
Skandikon Administration AB	-2	1
Skandia Fonder AB	26	—
Skandia Försäljning AB	-26	—
Skandia Capital AB	22	—
Koncernjusteringar	-24	—
	-9	-25

17 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Periodens avskrivning PVIF ¹⁾	-1 377	—	—	—
Periodens avskrivning Stabil inlåning ¹⁾	-56	—	—	—
Övrigt	144	—	—	—
	-1 289	—	—	—

¹⁾ Se not 56.

18 SKATT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-864	-1 109	-850	-1 109
Kupongskatt	-184	-164	-184	-164
Inkomstskatt	-96	41	-30	9
	-1 144	-1 232	-1 064	-1 264
Uppskjuten skatt	247	-145	-131	165
	-897	-1 377	-1 195	-1 099
Aktuell skattekostnad				
Avkastningsskatt	-1 118	-1 273	-1 104	-1 273
Justering av avkastningsskatt hänförlig till tidigare taxeringsår	254	164	254	164
Kupongskatt	-184	-164	-184	-164
Totalt avkastningsskatt och kupongskatt	-1 048	-1 273	-1 034	-1 273
Skatt på årets resultat	-101	-13	-35	-30
Justering av skatt hänförlig till tidigare taxeringsår	5	54	5	39
Totalt inkomstskatt	-96	41	-30	9
	-1 144	-1 232	-1 064	-1 264
Uppskjuten skatt hänförlig till				
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	-132	165	-132	165
Skillnaden mellan bokförda och skattemässiga värden på fastigheter	361	-557	—	—
Beräknad pensionsskuld	-14	11	1	—
Övriga temporära skillnader	-130	2	0	—
Underskottsavdrag	-65	-189	—	—
Obeskattade reserver	83	423	—	—
Immateriella tillgångar	144	—	—	—
	247	-145	-131	165
Skatt på årets resultat				
Aktuell skatt	-96	41	-30	9
Uppskjuten skatt	247	-145	-131	165
	151	-104	-161	174

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt				
Resultat före skatt	14 965	-25 234	16 996	-27 707
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-12 235	-27 194	-14 975	-27 195
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	2 730	1 960	2 021	-512
Skatt enligt gällande skattesats 26,3 %	-718	-515	-532	135
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ ej skattepliktiga intäkter	295	337	331	-13
Skatteeffekt av tidigare år	5	71	6	56
Skatteeffekt av andra skattesatser i utlandet	-7	-3	—	—
Skatteeffekt av utnyttjande av tidigare års underskottsavdrag	17	0	—	—
Skatteeffekt av förändring av underskottsavdrag för vilka uppskjuten skatt ej beaktats	-25	0	—	—
Skatteeffekt avseende temporära skillnader	—	0	—	—
Skatteeffekt avseende ändrad skattesats från 26,3 % till 22 %	596	—	46	—
Övrigt	-12	6	-12	-4
	151	-104	-161	174

19 NETTORESULTAT PER KATEGORI PLACERINGSTILLGÅNGAR SAMT ÖVRIGA FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncernen	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen				Lånefordringar och kundfordringar		Finansiella tillgångar som kan säljas		Säkringsredovisning		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Fastigheter värderade till verkligt värde över resultaträkningen		Totalt		
	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	2012	2011	
	2012	2011	2012	2011													
Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 089	3 595	2 089	3 595
Aktier	11 217	-10 825	102	—	—	—	—	12	—	—	—	141	—	—	—	11 472	-10 825
Räntebärande värdepapper	6 281	13 688	75	—	—	—	—	669	—	—	—	—	—	—	—	7 025	13 688
Alternativa placeringar	508	-832	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	508	-832
Derivat	—	—	619	3 887	—	—	—	—	—	-74	—	—	—	—	—	545	3 887
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	2 387	249	—	—	—	64	—	—	—	—	—	2 451	249
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-365	-113	—	—	-365	-113
Emitterade värdepapper	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-22	—	—	—	-22	—
Inlåning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-1 657	—	—	—	-1 657	—
	18 006	2 031	796	3 887	2 387	249	681	—	-10	—	-1 903	-113	2 089	3 595	22 046	9 649	

Moderbolaget	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen				Lånefordringar och kundfordringar		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Totalt	
	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		2012	2011	2012	2011	2012	2011
	2012	2011	2012	2011						
Aktier	10 887	-8 861	—	—	—	—	—	—	10 887	-8 861
Räntebärande värdepapper	5 576	13 256	—	—	—	—	—	—	5 576	13 256
Alternativa placeringar	520	-789	—	—	—	—	—	—	520	-789
Derivat	—	—	491	1 898	—	—	—	—	491	1 898
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	5 270	901	—	—	5 270	901
Övriga finansiella skulder	—	—	—	—	—	—	-150	-8	-150	-8
	16 983	3 606	491	1 898	5 270	901	-150	-8	22 594	6 397

NOTER TILL BALANSRÄKNING

20 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	2012						2011					
	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾				Övriga immateriella tillgångar ²⁾	Totalt immateriella tillgångar	Förvärvade immateriella tillgångar ¹⁾				Övriga immateriella tillgångar	Totalt immateriella tillgångar
	PVIF	Stabil inlåning	Varumärke	Goodwill			PVIF	Stabil inlåning	Varumärke	Goodwill		
Anskaffningsvärde vid årets början	—	—	—	—	414	414	—	—	—	—	386	386
Årets investeringar	13 794	442	416	330	354	15 336	—	—	—	—	30	30
Årets försäljning/utrangeringar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-7	-7
Omräkningsdifferens	-40	—	-3	-1	30	-14	—	—	—	—	5	5
Ackumulerat anskaffningsvärde	13 754	442	413	329	798	15 736	—	—	—	—	414	414
Avskrivningar vid årets början	—	—	—	—	—	-137	—	—	—	—	-119	-119
Årets avskrivningar ³⁾	-1 377	-56	—	—	-401	-1 834	—	—	—	—	-18	-18
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	-11	-11	—	—	—	—	0	0
Omräkningsdifferens	2	—	—	—	-36	-34	—	—	—	—	0	0
Ackumulerade avskrivningar	-1 375	-56	—	—	-585	-2 016	—	—	—	—	-137	-137
Nedskrivningar vid årets början	—	—	—	—	-10	-10	—	—	—	—	-10	-10
Årets nedskrivningar	—	—	—	—	-132	-132	—	—	—	—	—	—
Borttag av immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Omräkningsdifferens	—	—	—	—	-13	-13	—	—	—	—	0	0
Ackumulerade nedskrivningar	—	—	—	—	-155	-155	—	—	—	—	-10	-10
Redovisat värde	12 379	386	413	329	58	13 565	—	—	—	—	267	267

¹⁾ För mer information om förvärvade immateriella tillgångar se not 56.

²⁾ I övriga immateriella tillgångar ingår förvärvade tillgångar på 45 MSEK.

³⁾ Avskrivningar på PVIF och Stabil inlåning redovisas på raden Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar på Övriga immateriella tillgångar redovisas på raden Driftskostnader.

Avskrivningstider

Typ av immateriell tillgång	Nyttjandeperiod	Avskrivningsmetod
Programvaror och IT system	3-10 år	Linjär
PVIF	15 år	50 % linjär 1-5 år, 50 % linjär 6-15 år
Stabil inlåning	8 år	Linjär
Varumärke	Obestämbär	—
Goodwill	Obestämbär	—

Immateriella tillgångar med obestämbär nyttjandeperiod fördelad per verksamhet

Verksamhet	Redovisat värde		
	Goodwill	Varumärke	Totalt
Skandia AB	264	234	498
Skandia Link DK	19	100	119
Skandiabanken	46	79	125
	329	413	742

FORTS. NOT 20 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Prövning av nedskrivningsbehov

Nedskrivningsprövning genomförs för samtliga förvärvade immateriella tillgångar hänförliga till Skandia AB förvärvet. Prövningen genomförs per kassagenererande enhet, definierat som förvärvad legal enhet som utgör ett verksamhetsområde. Tre kassagenererande enheter har identifierats: Skandia AB, Skandiabanken samt Skandia Link Danmark.

Nedskrivningsprövningen genomförs för varje kassagenererande enhet genom att jämföra det bokförda värdet på nettotillgångarna, inklusive goodwill, med återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet motsvarar ett nyttjandevärde som beräknas genom diskonterade kassaflöden.

Försäkringsverksamheterna Skandia AB och Skandia Link Danmark

Nyttjandevärdet utgör justerat eget kapital¹⁾ plus övervärden i försäkringsrörelsen. Övervärdet är framtida kassaflöden justerat för risk och beräkningen följer "the European Insurance CFO Forum Market Consistent Embedded Value Principles (MCEV Principles)". Övervärdet motsvarar nuvärdet av framtida kassaflöden på befintliga livförsäkringskontrakt som uppstår under kontraktens förväntade livslängd samt ett uppskattat värde av framtida nyförsäljning approximerat till en multipel 5 på värdet av senaste 12 månaders nyförsäljning. Dessa framtida kassaflöden reduceras med skattkostnader på tillgångar knutna till kapitalkravet och kostnaden för icke-hedgningsbara risker i enlighet med MCEV Principles. I linje med MCEV Principles är värderingen marknads-konsistent och den riskfria räntekurvan utgör grunden i värderingen. Icke ekonomiska antaganden ska vara bästa skattning i enlighet med MCEV Principles. MCEV-beräkning och ramverk revideras årligen av oberoende extern part gentemot MCEV Principles.

Bankverksamheten - Skandiabanken inklusive Skandia Fonder

Nyttjandevärdet utgör eget kapital och övervärden i bankrörelsen. Övervärdet motsvarar nuvärdet av diskonterade framtida kassaflöden. Kassaflödena, det vill säga vinst efter skatt, baseras på, av företagsledningen, fastställd femårig affärsplan. Antagen tillväxt efter fem år har baserats på förväntad långsiktig inflation, två procent. Kassaflödena rensas för eventuella omstruktureringar. Framtida kassaflödena diskonteras med en ränta baserad på den långfristiga riskfria räntan plus en riskpremie.

För prövningen av nedskrivningsbehovet 2012 används en diskonteringsränta uppgående till 11,9 procent.

Utfall och känslighetsanalys

De prövningar av nedskrivningsbehovet som gjordes 2012 på samtliga tre kassagenererande enheter påvisade inte något behov av en nedskrivning av goodwill eller övriga förvärvade immateriella tillgångar. Ett antal stress-tester har genomförts på samtliga kassagenererande enheter där scenarion med lägre förväntade kassaflöden och lägre förväntat värde på ny affär har prövats. De scenarion som har prövats i bankverksamheten är att det förväntade utfallet enligt plan justeras till 75 respektive 50 procent. I försäkringsverksamheten prövas scenariot att det uppskattade värdet av framtida försäljning justeras till 75 respektive 50 procent. Utfallet av stresstesterna visade ej på något behov av en nedskrivning av goodwill eller övriga förvärvade immateriella tillgångar.

¹⁾ För Skandia AB innebär justeringen främst aktier i dotterbolag, obeskattade reserver och förutbetalda anskaffningskostnader. För Skandia Link DK avser justeringen förutbetalda anskaffningskostnader.

21 FÖRVALTNINGSFASTIGHETER

Koncernen	2012	2011
Verkligt värde		
Ingående balans förvaltningsfastigheter	30 480	30 347
Förvärv under året	221	15
Investering i befintliga fastigheter	941	1 354
Försäljningsintäkter sålda fastigheter	-2 348	-3 628
Realiserad värdeförändring	999	1 076
Orealiserad värdeförändring	-123	1 316
Övrigt	—	—
Utgående balans verkligt värde	30 170	30 480
Skattemässigt restvärde i Sverige	17 343	18 207

Under året har 3 fastigheter förvärvats med tillträde under 2012.

Avtal om förvärv av ytterligare en fastighet har tecknats under 2012 för tillträde under 2013.

Under 2012 har 16 (16) fastigheter och tomträtter sålts till ett värde av 2 348 (3 628) MSEK.

Under 2012 genererade 94,5 procent (99,5) av förvaltningsfastigheterna hyresintäkter.

Verkligt värde på förvaltningsfastigheter

Diligentia redovisar förvaltningsfastigheter till verkligt värde, det vill säga till det marknadsvärde som vid en extern värdering har åsatts fastigheterna. Samtliga fastigheter marknadsvärderas vid årsskiftet och följer riktlinjerna för IDP Svenskt Fastighetsindex.

Diligentia använder sig av flera externa värderingsföretag där alla värderare är auktoriserade av ASPECT.

En omfördelning av objekten mellan värderingsföretagen sker över tiden för att öka tillförlitligheten i bedömda verkliga värden. Alla fastighetsvärden är resultatet av värderingsföretagens bedömningar vid en given tidpunkt, värdetidpunkten 31 december 2012, och inkluderar en viss osäkerhet vilken uppskattningsvis rör sig om +/- 5-10 procent per fastighet.

Värderingsprinciper

Värderingsföretagen har i sina värdebedömningar utgått från två olika värderingsmetoder, dels kassaflödesmetod och dels ettårig nettokapitaliseringsmetod.

De olika metoderna bör komma till likartat resultat eftersom båda bygger på ortsprisanalyser. I Diligentias fall har verkligt värde bedömts via en kassaflödesanalys för flertalet fastigheter. En kassaflödesanalys baseras på uppskattningar av en fastighets avkastningsförmåga.

Metoden innebär att förväntade framtida betalningsströmmar och restvärden nuvärdesberäknas.

Värderingsantaganden:	2012	2011
Kalkylperiod, i huvudsak	5 alt. 10	5 alt. 10 år
Årlig inflation, i huvudsak	2	2 %
Kalkylränta	5,1-16,8	5,3-16,8 %
Viktad kalkylränta	7,3	7,4 %
Direktavkastningskrav	3,0-14,5	3,2-14,5 %
Viktat direktavkastningskrav för bedömning av restvärde	5,2	5,3 %
Drifts- och underhållskostnader	544	511 kr/kvm
Genomsnittlig långsiktig vakans:		
Kommersiellt	3,2	3,5 %
Bostäder	0,9	0,9 %

Känslighetsanalys avseende fastigheternas marknadsvärde.

Fastigheternas marknadsvärde är känsliga för de antaganden som används i kalkylen.

Genom att variera ett antal parametrar beräknas känsligheten i värderingen.

Känslighetsanalys	Förändring	Värdeförändring
Hyresintäkter	+/-1 %	+404 / -404 MSEK
Direktavkastningskrav	+/-1 %-enhet	-4 866 / +7 183 MSEK

Känslighetsanalys resultat	Förändring	Årlig resultat effekt
Ekonomisk uthyrningsgrad	+/-1 %-enhet	+/- 19 MSEK
Hyresintäkter	+/-1 %	+/- 18 MSEK
Fastighetskostnader	+/-1 %	+/- 8 MSEK
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	+/-1 %	+/- 305 MSEK

22 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG OCH INTRESSEFÖRETAG

Aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Verkligt värde 2012	Verkligt värde 2011	Redovisat värde 2012	Redovisat värde 2011
Försäkringsaktiebolaget Skandia ²⁾³⁾⁶⁾	502017-3083	Stockholm	1 030 762 688	22 072	-43	100	24 116 ³⁾	—	22 754	—
Skandia Liv Fastigheter AB ²⁾	556140-2826	Stockholm	50 000	11 051	1 956	100	11 051	12 596	5 610	5 610
Skandia Livsförsikring A/S		Köpenhamn	17	809	8	100	1 055 ³⁾	981 ³⁾	1 055	981
Skandia Livsförsikring A A/S		Köpenhamn	90 006	272	-42	100	256 ³⁾	296 ³⁾	256	296
Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S ⁴⁾		Köpenhamn	4 000 000	26	14	50	21	27	2	2
Skandia A/S ⁴⁾		Köpenhamn	250	3	0	50	3	4	1	1
Skandikon Pensionsadministration AB	556217-8300	Stockholm	1 000	32	1	100	32	32	28	28
Skandikon Administration AB	556023-4782	Malmö	1 200	6	-1	100	6	7	7	7
Skandia Telemarketing AB	556606-6832	Stockholm	1 000	10	0	100	10	—	10	—
Skandia Försäljning AB	556649-0362	Stockholm	1 000	3	-23	100	3	—	3	—
							36 553	13 943	29 726	6 925
Lån till koncernföretag										
Skandia Liv Fastigheter AB									16 600	16 600
Skandia Livsförsikring A/S ³⁾									81	84
Skandia Livsförsikring A A/S ³⁾									69	72
									16 750	16 756
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag									46 476	23 681

¹⁾ Samtliga bolag är onoterade och Skandia Liv har inga intresseföretag.

²⁾ Eget kapital och resultat är konsoliderade uppgifter för bolaget inklusive dotterbolag.

³⁾ Utöver eget kapital tillkommer värdet av befintligt försäkringsbestånd.

⁴⁾ Ägs 50/50 av Skandia Liv och Skandia AB.

⁵⁾ Lånen löper utan fastställt slutförfallodag.

⁶⁾ Här ingår även värdet på Skandiabanken.

Förändring i aktier och andelar i koncernföretag och intresseföretag	2012	2011
Anskaffningsvärde ingående balans	7 726	9 527
Årets kapitaltillskott	422	—
Årets anskaffningar	22 786	—
Koncernbidrag	—	-1 289
Likvidering	—	-512
Utgående balans anskaffningsvärde	30 934	7 726
Nedskrivningar ingående balans	-801	-843
Årets nedskrivningar	-452	-351
Återlagda nedskrivningar	45	—
Likvidering	—	393
Nedskrivningar utgående balans	-1 208	-801
	29 726	6 925

2011 års siffror är justerade på grund av ny redovisningsprincip, se not 54.

23 AKTIER OCH ANDELAR

	2012		2011	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Svenska företag	23 507	30 799	21 031	25 789
Utländska företag	73 657	77 518	71 787	69 471
	97 164	108 317	92 818	95 260
Noterade aktier		86 551		77 031
Onoterade aktier		21 766		18 229
		108 317		95 260
Moderbolaget				
Svenska företag	23 621	30 798	21 031	25 789
Utländska företag	73 828	77 468	70 972	65 719
	97 449	108 266	92 003	91 508
Noterade aktier		86 116		73 279
Onoterade aktier		22 150		18 229
		108 266		91 508

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

24 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	2012		2011	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	34 113	37 253	33 578	38 777
Svenska bostadsinstitut	67 445	68 738	101 600	103 262
Övriga svenska emittenter	27 537	28 832	12 844	13 100
Utländska stater	1 325	1 377	6 590	6 795
Övriga utländska emittenter	14 728	17 591	12 266	14 731
	145 148	153 791	166 878	176 665
Noterade värdepapper		152 675		176 641
Onoterade värdepapper		1 116		24
		153 791		176 665
Moderbolaget				
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	33 533	36 626	33 578	38 777
Svenska bostadsinstitut	67 245	68 540	101 600	103 262
Övriga svenska emittenter	26 970	28 250	12 844	13 100
Utländska stater	—	—	5 282	5 398
Övriga utländska emittenter	3 769	3 845	6 273	6 348
	131 517	137 261	159 577	166 885
Noterade värdepapper		136 511		166 861
Onoterade värdepapper		750		24
		137 261		166 885

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 13 515 (15 232) MSEK respektive 47 (810) MSEK. för koncernen och 13 107 (14 892) MSEK respektive 25 (805) MSEK för moderbolaget.

Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

25 ALTERNATIVA PLACERINGAR

	2012		2011	
	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Verkligt värde
Koncernen				
Svenska hedgefonder	99	216	99	200
Utländska hedgefonder	496	441	526	492
Råvaror	1 629	1 733	1 468	1 499
Infrastruktur	2 381	2 489	1 737	1 769
Låneportfölj fond	2 421	2 648	3 908	4 271
	7 026	7 527	7 738	8 231
Moderbolaget				
Svenska hedgefonder	99	216	99	200
Utländska hedgefonder	49	28	75	60
Råvaror	1 629	1 733	1 373	1 418
Infrastruktur	2 381	2 489	1 737	1 769
Låneportfölj fond	2 421	2 648	3 908	4 271
	6 579	7 114	7 192	7 718

Samtliga innehav är onoterade.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom 12 månader.

26 DERIVATINSTRUMENT MED POSITIVA VÄRDEN ELLER VÄRDE NOLL

	2012							2011						
	Nominellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde				Totalt verk- ligt värde	Nominellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde				Totalt verk- ligt värde
Aktier	Valuta	Ränte- bärande	Råvaror		Aktier	Valuta				Ränte- bärande	Råvaror			
Koncernen														
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen														
Optioner med positiva värden	-28 318	340	—	—	3	—	3	-32 617	849	49	—	46	—	95
Terminer med positiva värden	10 262	—	0	251	—	—	251	287	—	0	190	1 474	—	1 664
Swappar med positiva värden	14 296	—	201	462	1 493	12	2 168	52 332	—	34	853	148	4	1 039
Koncernen exklusive Skandiabanken	-3 760	340	201	713	1 496	12	2 422	20 002	849	83	1 043	1 668	4	2 798
Skandiabanken	11 482	11 482	—	12	1	—	13	—	—	—	—	—	—	—
Koncernen inklusive Skandiabanken	7 722	11 822	201	725	1 497	12	2 435	20 002	849	83	1 043	1 668	4	2 798
Moderbolaget														
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen														
Optioner med positiva värden	-28 515	282	—	—	0	—	0	-32 821	661	0	—	21	—	21
Terminer med positiva värden	3 402	—	0	41	—	—	41	-2 571	—	0	186	1 474	—	1 660
Swappar med positiva värden	13 005	—	201	451	1 371	12	2 034	52 332	—	34	853	—	4	891
	-12 108	282	201	492	1 371	12	2 075	16 940	661	34	1 039	1 495	4	2 572

I moderbolaget förfaller 213 MSEK inom tolv månader och i koncernen förfaller 434 MSEK inom tolv månader.

27 TILLGÅNGAR FÖR VILLKORAD ÅTERBÄRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Aktiebaserade fonder	6 201	—	—	—
Räntebaserade fonder	12 262	—	—	—
	18 463	—	—	—

För moderbolaget finns inga avskiljbara tillgångar för Villkorad återbäring.

28 FONDFÖRSÄKRINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Aktiebaserade fonder	72 383	—	—	—
Räntebaserade fonder	33 765	—	—	—
	106 148	—	—	—

29 TILLGÅNGAR I BANKVERKSAMHET

Tillgångar	2012
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	424
Utlåning till kreditinstitut	654
Utlåning till allmänheten ¹⁾	60 011
Verkligt värde för en portföljsäkring av ränterisk	132
Finansiella tillgångar till verkligt värde	25
Finansiella tillgångar som kan säljas ²⁾	22 889
Goodwill och andra immateriella tillgångar	0
Materiella tillgångar	6
Aktuella skattefordringar	18
Uppskjutna skattefordringar	25
Övriga tillgångar	320
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	153
Totalt tillgångar	84 657
Avgår koncerninterna poster	-3 771
Totalt tillgångar i Bankverksamhet	80 886

¹⁾ Utlåning till allmänheten	2012
Utlåning till allmänheten	60 102
Reservering för osäkra lånefordringar	-91
	60 011
Osäkra lånefordringar och reserveringar	
Osäkra lånefordringar brutto	168
Specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-22
Reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde	0
Gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar	-66
	-2
Totalt reserveringar för osäkra lånefordringar	-90
Totalt osäkra lånefordringar netto	-78
Utlåning fördelat efter återstående löptid	
Betalbara på anfordran	1
Högst 3 månader	17 178
Längre än 3 månader men högst 1 år	4 955
Längre än 1 år men högst 5 år	11 920
Längre än 5 år	25 957
	60 011

FORTS. NOT 29 TILLGÅNGAR I BANKVERKSAMHET

²⁾ Finansiella tillgångar som kan säljas	2012
Räntebärande värdepapper	
Emitterade av offentliga organ	7 461
Emitterade av andra låntagare	15 390
	22 851
Emittenter, räntebärande värdepapper	
Svenska kommuner	4 158
Svenska kreditinstitut	8 095
Övriga svenska emittenter	100
Utländska stater	697
Utländska kommuner	2 606
Utländska kreditinstitut	6 893
Övriga utländska emittenter	302
	22 851
varav onoterade värdepapper	22 154
varav noterade värdepapper	697
varav innehav ställt som säkerhet till förmån för Sveriges riskbank	2 854
varav innehav ställt som säkerhet till förmån för Norges Bank	2 354
Varav belåningsbara statskultförbindelser m.m.	
Svenska kommuner	3 107
Utländska stater	697
Utländska kommuner	2 022
Totalt	5 826
Nominellt värde	5 817
Aktier	
Noterade	38
Totalt Finansiella tillgångar som kan säljas	22 889

30 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ej likviderad försäljning av placeringstillgångar	154	4 895	154	4 895
Fordringar koncernföretag	—	110	534	118
Betald kontantsäkerhet avseende derivataffärer	257	621	257	621
Övrigt	745	428	154	36
	1 156	6 054	1 099	5 670

31 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

Koncernen	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Avkastningsskatt	145	—	28	—	117	—
Inkomstskattefordran/skuld	154	628	20	9	134	619
	299	628	48	9	251	619
Bankverksamhet inkomstskattefordran/skuld	18	—	72	—	-54	—
	317	628	120	9	197	619

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

Moderbolaget	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Avkastningsskatt	130	—	—	—	130	—
Inkomstskattefordran/skuld	136	622	—	—	136	622
	266	622	—	—	266	622

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

FORTS. NOT 31 AVSÄTTNING FÖR SKATTER

Avsättning för uppskjuten skatt

Koncernen	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Immateriella tillgångar	28	21	710	—	-682	21
Byggnader och mark	68	105	2 920	3 313	-2 852	-3 208
Aktier och andelar	—	—	141	-7	-141	7
Alternativa placeringar	—	—	7	7	-7	-7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	75	106	-75	-106
Derivat	—	—	13	-3	-13	3
Obeskattade reserver	—	—	480	13	-480	-13
Handels- och kommanditibolagsandelar	103	123	—	—	103	123
Avsättningar	42	2	39	22	3	-20
Pensionsskuld	237	—	292	23	-55	-23
Underskottsavdrag	776	198	—	—	776	198
Avgår: poster som ej möter kraven för tillgångsredovisning ¹⁾	-192	—	—	—	-192	—
	1 062	449	4 677	3 474	-3 615	-3 025
Bankverksamhet						
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen	47	—	-4	—	51	—
Uppskjuten skatt redovisad via övrigt totalresultat	-22	—	—	—	-22	—
	1 087	449	4 673	3 474	-3 586	-3 025

¹⁾ Avser skattefordran på underskottsavdrag i de fall det bedöms som mindre sannolikt att de kommer att kunna avräknas mot framtida beskattningsbara vinster.

Moderbolaget	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2012	2011	2012	2011	2012	2011
Uppskjuten skatt hänförlig till:						
Aktier och andelar	—	—	141	-7	-141	7
Alternativa placeringar	—	—	7	7	-7	-7
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	75	106	-75	-106
Derivat	—	—	12	-3	-12	3
Pensionsskuld	1	—	—	—	1	—
Underskottsavdrag	0	—	—	—	0	—
	1	—	235	103	-234	-103

Samtliga förändringar ingår i årets resultat.

32 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	813	893	813	893
Förvärvad balans	24	—	—	—
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader				
Aktivering av nya anskaffningskostnader	342	190	201	190
Avskrivning av anskaffningskostnader ¹⁾	-246	-270	-260	-270
Omräkningsdifferens	-4	—	—	—
Utgående balans	929	813	754	813

33 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Förutbetalda kostnader till företag inom Skandia	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Förutbetalda kostnader till företag inom Skandia	—	5	—	5
Övriga förutbetalda kostnader	521	101	1	167
Upplupna intäkter från koncernföretag	—	—	3	0
Övriga upplupna intäkter	332	15	—	0
	853	121	4	172

34 EGET KAPITAL

De mest väsentliga beståndsdelarna inom Eget kapital består av följande:

Konsolideringsfond

Här redovisas moderbolaget Skandia Liv som drivs enligt ömsesidiga principer samlade överskott genom åren. Överskottet får endast betalas ut till försäkringstagarna i form av återbäring eller användas för förlusttäckning.

Fond för verkligt värde

Här redovisas realiserade värdeförändringar för Finansiella tillgångar som kan säljas. Skandiabanken tillämpar denna kategori för räntebärande värdepapper samt för aktieinnehav. Vid avyttring omklassificeras realiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

Omräkningsreserv

Med Omräkningsreserv avses de valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av utlandsverksamheternas finansiella rapporter till koncernens rapportvaluta i SEK samt valutakursdifferens avseende säkring av nettoinvestering i utländsk valuta (avser endast Skandiabankens norska filial). Vid avyttring omklassificeras realiserade värdeförändringar till resultaträkningen.

FORTS. NOT 34 EGET KAPITAL

Balanserade vinstmedel

Här ingår upparbetade vinstmedel från dotterbolag inom Skandiakoncernen. Samtliga poster i det egna kapitalet inom Skandia Livkoncernen och moderbolaget Skandia Liv är bundet eget kapital då inget är utdelningsbart med mer än att det tilldelas som återbäring till försäkringstagarna.

2012 års ordinarie bolagsstämma disponerade vinstmedlen enligt 2011 års balansräkning:	Moderbolaget
2011 års redovisade resultat	
Överfört till konsolideringsfond för följande försäkringsgrenar:	
Förmånsbestämd försäkring	-642
Avgiftsbestämd traditionell försäkring	-15 045
Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring	-102
Individuell traditionell livförsäkring	-12 771
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring samt premiebefrielseförsäkring	-197
Gruppliv- och tjänstegrupplivförsäkring	-25
Uppsägbar sjuk- och olycksfallsförsäkring	-24
Mottagen återförsäkring	0
	-28 806

35 OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget	2012	2011
Ingående balans	40	1 645
Årets avsättning	45	40
Förändring i tidigare års avsättning	1	-1 645
Utgående balans	86	40

Obeskattade reserver består av en periodiseringsfond.

36 EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER
(FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING)

Koncernen	2012	2011
Skadeförsäkring	236	—
Livförsäkring	33	—
	269	—

37 LIVFÖRSÄKRINGS-AVSÄTTNING (FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	208 959	176 646	194 807	162 489
Valutaeffekt på ingående balans	-546	-41	—	—
Förvärd balans	527	—	—	—
Premier	12 856	13 070	11 743	11 208
Utbetalningar	-12 924	-12 839	-10 846	-10 711
Riskresultat	21	-13	9	-25
Tilldelad ränta brutto	5 022	6 685	5 042	6 714
Kostnadsuttag	-1 920	-1 662	-1 860	-1 602
Avkastningsskatt	-894	-1 183	-894	-1 183
Effekt av ändrad marknadsränta	5 308	31 996	4 745	31 908
Tilldelad återbäring	377	295	—	0
Effekt av skillnad i garantiränta och diskonteringsränta	-1 107	-1 058	-1 107	-1 058
Effekt av annullationer	-1 005	-1 968	-1 005	-1 968
Premiereserv riskprodukter	44	-4	44	-4
Överföring till pensionsskulden enligt IAS 19	-3 069	—	—	—
Andra förändringar	-1 122	-965	-1 132	-961
Utgående balans	210 527	208 959	199 546	194 807

I moderbolaget förfaller 13 179 MSEK inom tolv månader och i koncernen förfaller 13 524 MSEK inom tolv månader.

Moderbolaget

Avsättningarna beräknas enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdesberäknas och att beräkningarna bygger på antaganden om bland annat ränta, dödlighet, skatt och driftskostnader. Livförsäkringsavsättningar som avser tjänstepensioner värderas enligt akksamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta störst påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrivs av Finansinspektionen i FFFS 2011:22. Föreskriften anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden inbetalningar och utbetalningar från försäkringen förväntas.

Från ränteantagandet avseende både Tjänstepension och Övrig försäkring har avdrag gjorts för avkastnings-skatt och generella omkostnader om sammanlagt cirka 1-2 procent.

Skandia Liv använder sig av Skandiaspecifika dödlighetsantaganden. Metoden som använts för att fastställa dessa grundar sig på en branschgemensam dödlighetsundersökning, som publicerades våren 2007.

38 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR (FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING)

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Skadeförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	—	—	—	—
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	—	—	—	—
Ingående balans	—	—	—	—
Valutaeffekt på ingående balans	—	—	—	—
Förvärvad balans	920	—	—	—
Övriga förändringar	20	—	—	—
Avvecklingsresultat	-31	—	—	—
Utgående balans	909	—	—	—
UB Inträffade och rapporterade skador	821	—	—	—
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	88	—	—	—
Livförsäkring				
IB Inträffade och rapporterade skador	105	113	105	113
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	1 363	1 124	1 327	1 089
IB Avsättning för sjukräntor	4 623	5 351	4 623	5 351
IB Skadebehandlingsreserv	165	167	165	167
Ingående balans	6 256	6 755	6 220	6 720
Valutaeffekt på ingående balans	-1	—	—	—
Förvärvad balans	932	—	—	—
Kostnad för skador som rapporterats under året	874	790	707	795
Utbetalt	-825	-845	-775	-845
Avvecklingsresultat	-210	-33	-205	-16
Effekt av ändrad marknadsränta	74	249	74	249
Effekt av ändrade antaganden	-543	—	-544	—
Andra förändringar	21	-660	43	-683
Utgående balans	6 578	6 256	5 520	6 220
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	397	105	106	105
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	1 377	1 363	1 239	1 327
UB Avsättning för sjukräntor	4 653	4 623	4 024	4 623
UB Skadebehandlingsreserv	151	165	151	165
	7 487	6 256	5 520	6 220
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 218	105	106	105
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	1 465	1 363	1 239	1 327
Avsättning för sjukräntor	4 653	4 623	4 024	4 623
Avsättning för skadebehandlingskostnader	151	165	151	165
	7 487	6 256	5 520	6 220

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 443 (105) MSEK i koncernen och 106 (105) MSEK för moderbolaget.

²⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 1 388 (1 390) MSEK i koncernen och 1 249 (1 354) MSEK för moderbolaget.

Moderbolaget

Oreglerade skador som avser tjänstepensioner värderas enligt aktsamhetsprincipen, det vill säga realistiska antaganden ska användas. För Övrig livförsäkring (icke tjänstepensionsklassad försäkring) används betryggande antaganden, det vill säga antaganden som var för sig har en inbyggd säkerhetsmarginal.

Vid värderingen har antagandet om diskonteringsränta stor påverkan. Valet av diskonteringsränta föreskrivs av Finansinspektionen i FFFS 2011:22. Föreskriften anger att marknadsräntor (räntekurvor) ska användas vilket innebär att valet av ränta beror på försäkringarnas kassaflödesprofil, det vill säga när i tiden utbetalningar från försäkringen förväntas.

För Övrig försäkring med indexerade sjukräntor har realränteantagandet -0,07 procent använts och för tjänstepensionsklassad försäkring 0,38 procent. För sjukräntor där ersättningen är fastställd till ett bestämt belopp, har kapitalvärdet beräknats med den nominella räntefoten 1,16 procent för icke tjänstepensionsklassad och 1,63 procent för tjänstepensionsklassad försäkring. Avsättningen för sjukräntor har beräknats utifrån antaganden som bygger på bolagets egna erfarenheter. Avsättningen innehåller även en avsättning för framtida driftskostnader för hantering av pågående sjukräntor, den så kallade Skadebehandlingsreserven. Minskningen av skadebehandlingsreserv, 14 MSEK redovisas i resultaträkningens post Utbetalda försäkringsersättningar. Vid beräkning av reserver för sjukräntor behövs också antaganden om reaktivering av sjuka. De antaganden som använts bygger på bolagets egna erfarenheter.

39 VILLKORAD ÅTERBÄRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Villkorad återbäring i trad liv portfölj¹⁾				
Ingående balans	254	224	254	224
lanspråktagen återbäring för betalning av nya premier	-63	-48	-63	-48
Förändring av villkorad återbäring	45	78	44	78
Utgående balans	236	254	235	254
Villkorad återbäring i depåförsäkringsportföljen				
Ingående balans	—	—	—	—
Förvärvad ingående balans	14 017	—	—	—
Insättningar	4 837	—	—	—
Förtida uttag	-735	—	—	—
Uttag vid dödsfall	-45	—	—	—
Värdeförändringar värdepapper				
Orealiserad värdeförändring	280	—	—	—
Realiserad vinst	383	—	—	—
Realiserad förlust	-123	—	—	—
Kostnadsuttag	-151	—	—	—
Utgående balans	18 463	—	—	—
Totalt Utgående balans	18 699	254	235	254

¹⁾ Den ianspråktaga villkorade återbäringen får bara användas för att betala nya premier. Beloppet förs således direkt till premieinkomst. Marknadsförändringar påverkar inte den villkorade återbäringen direkt. Påverkan är indirekt genom bolagets fördelning av överskott genom återbärringsräntan.

40 FOND FÖRSÄKRINGSÅTAGANDEN

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	—	—	—	—
Förvärvad balans	105 842	—	—	—
Insättningar	8 545	—	—	—
Förtida uttag	-5 369	—	—	—
Uttag vid förfall	-2 549	—	—	—
Uttag vid dödsfall	-117	—	—	—
Förändringar i fondvärden				
Orealiserad värdeförändring	1 011	—	—	—
Realiserad vinst	3 138	—	—	—
Realiserad förlust	-1 142	—	—	—
Kostnadsuttag	-867	—	—	—
Valutakursdifferens	-264	—	—	—
Utgående balans	106 206	—	—	—

41 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Avsättning för särskild löneskatt att erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner	-137	—	9	—
Uppskjutna lagfartskostnader	120	130	—	—
Skatteskuld avseende skattetvist	51	22	9	10
Avsättning för avveckling av tjänstepensionsbestånd	20	—	—	—
Övriga avsättningar	4	28	—	9
	58	180	18	19

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ingående balans	180	202	19	23
Förvärvad balans	3	—	—	—
Nya avsättningar	-18	13	—	11
Ianspråktaga avsättningar	-47	-35	—	-15
Återförda avsättningar från tidigare år	-50	—	-1	—
Andra avsättningar	-10	—	—	—
Valutakursdifferens	0	—	—	—
Utgående balans	58	180	18	19

Av avsättningarna kommer för koncernen 11 MSEK att avvecklas inom tolv månader.

42 SKULDER I BANKVERKSAMHET

Skulder	2012
Skulder till kreditinstitut	99
In- och upplåning från allmänheten ¹⁾	77 365
Emitterade värdepapper med mera ²⁾	1 826
Finansiella skulder till verkligt värde	134
Aktuella skatteskulder	72
Övriga skulder	368
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	284
Uppskjutna skatteskulder	0
Avsättningar	114
Efterställda skulder ³⁾	1 200
Totalt skulder	81 462
Avgår koncerninterna poster	-3 730
Totalt skulder i Bankverksamhet	77 732

¹⁾ Inlåning och upplåning från allmänheten

Inlåningen fördelad efter återstående löptid, bokfört värde	
Betalbara vid anfordran	72 835
Högst 3 månader	3 331
Längre än 3 månader men högst 1 år	822
Längre än 1 år men högst 5 år	377
Längre än 5 år	0
	77 365

²⁾ Emitterade värdepapper med mera

Certifikat	743
Obligationslån	1 083
	1 826

³⁾ Efterställda skulder

Tidsbundna förlagslån	300
Eviga förlagslån	900
	1 200

Specifikation	Nominellt belopp	Räntevillkor	Förfallodag
2018	200	3 mån stibor +1,00 %	2018-12-10
2019	100	4 mån stibor +1,00 %	2019-12-16
Evigt	900	5 mån stibor +1,25 %	—

43 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Försäringstagare	1 153	953	842	921
Försäkringsförmedlare	49	—	—	—
Utgående balans	1 202	953	842	921

44 DERIVATINSTRUMENT MED NEGATIVA VÄRDEN

	2012							2011						
	Nominellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde				Totalt verkligt värde	Nominellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde				Totalt verk- ligt värde
			Aktier	Valuta	Ränte- bärande	Råvaror				Aktier	Valuta	Ränte- bärande	Råvaror	
Koncernen														
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen														
Optioner med negativa värden	2	—	—	—	8	—	8	—	—	80	—	—	—	80
Terminer med negativa värden	22 003	—	0	210	—	—	210	3 765	—	0	254	867	—	1 121
Swappar med negativa värden	14 993	—	—	379	342	100	821	-8	—	149	240	3	223	615
Koncernen exklusive Skandiabanken	36 998	—	0	589	350	100	1 039	3 757	—	229	494	870	223	1 816
Skandiabanken	10 755	—	—	—	134	—	134	—	—	—	—	—	—	—
Koncernen inklusive Skandiabanken	47 753	—	0	589	484	100	1 173	3 757	—	229	494	870	223	1 816
Moderbolaget														
Derivatinstrument upptagna i balansräkningen														
Optioner med negativa värden	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Terminer med negativa värden	15 147	—	0	1	—	—	1	3 422	—	0	171	867	—	1 038
Swappar med negativa värden	4 734	—	—	379	210	100	689	-8	—	149	240	—	223	612
	19 881	—	0	380	210	100	690	3 414	—	149	411	867	223	1 650

I moderbolaget förfaller 104 MSEK inom tolv månader och i koncernen förfaller 337 MSEK inom tolv månader.

45 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Ej likviderade köp av placeringstillgångar	433	3 358	153	3 358
Skulder till koncernföretag	0	522	1 488	1 999
Erhållen kontantsäkerhet avseende derivataffärer	1 603	1 088	1 603	1 088
Övrigt	1 840	547	591	1 215
	3 876	5 515	3 835	7 660

46 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Upplupna räntekostnader	129	27	1	18
Upplupna löner och sociala avgifter	306	59	38	37
Upplupna hyreskostnader	95	26	24	26
Övriga upplupna kostnader	373	500	164	277
Förutbetalda intäkter	480	380	—	—
	1 383	992	227	358

47 POSTER INOM LINJEN

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar ¹⁾				
Byggnader och mark	18 576	18 293	18 576	18 293
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	147 292	147 863	131 469	147 863
Aktier och andelar	119 297	93 459	106 557	93 444
Lån med säkerhet i fast egendom	—	—	—	—
Övriga lån	—	—	—	—
Derivat	—	—	—	—
Fondförsäkringstillgångar	18 463	—	—	—
Tillgångar för villkorad återbäring	93 223	—	235	—
Premiefordringar	22	—	—	—
Kassa och Bank	875	—	—	—
	397 748	259 615	256 837	259 600

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Marginalsäkerhet för derivatavtal	3 583	5 580	3 358	5 578
Värdepapper avseende återköpstransaktioner	13 812	20 886	13 812	20 886
Obligationer pantsatta hos Riksbanken i Sverige och Norge ²⁾	5 208	—	—	—
Kontanta medel	292	—	257	—
Övriga panter	41	—	—	—
	22 936	26 466	17 427	26 464

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ Säkerheter ställs för intradagslimit och avseende likvid till påföljande dag. Centralbankskontona används för all clearing-avveckling mellan bankerna och säkerhet krävs från första kronan av eventuellt uppkommande minussaldon på respektive konto. Avser bankverksamhet.

Ansvarsförbindelser/Eventualförpliktelse

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Borgens- och garantiförbindelser	28	26	—	—
Pensionsförpliktelse	—	—	—	—
Övriga ansvarsförbindelser/eventualförpliktelse	4	—	—	—
	32	26	—	—

Skandia AB är, i förhållande till tredje man, alltså bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan If-koncernen och Skandia AB garanterar If-koncernen att Skandia AB skall hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

Åtaganden

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Utfästa investeringar inom private equity/fonder	20 189	21 341	20 189	21 341
Outnyttjad del av beviljad räkningskredit i bankverksamhet	7 026	—	—	—
Beviljade men ej utbetalade krediter i bankverksamhet	13 058	—	—	—
	40 273	21 341	20 189	21 341

48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

KONCERNEN 2012	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde	
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	13 565	13 565	13 565	
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	30 170	30 170	30 170	
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	473	473	473	
Aktier och andelar	108 317	—	—	—	—	—	—	—	108 317	108 317	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	150 833	2 034	—	802	—	122	—	—	153 791	153 791	
Alternativa placeringar	7 527	—	—	—	—	—	—	—	7 527	7 527	
Lån	—	—	—	—	7	—	—	—	7	7	
Derivat	—	2 422	—	—	—	—	—	—	2 422	2 422	
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	—	—	—	—	—	8 453	8 453	
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	124 611	—	—	—	—	—	—	—	124 611	124 611	
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	498	498	498	
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	9 080	9 080	9 080	
Tillgångar i bankverksamhet	—	23	133	—	57 791	22 890	—	49	80 886	80 886	
Fordringar	—	—	—	—	856	—	—	422	1 278	1 278	
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	299	299	299	
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1 062	1 062	1 062	
Andra tillgångar	—	—	—	—	9 450	—	—	1 473	10 923	10 923	
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	20	—	—	2 855	—	—	60	2 935	2 935	
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	266	—	—	663	929	929	
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	356	—	—	497	853	853	
TOTALT TILLGÅNGAR	399 741	4 499	133	802	71 581	23 012	—	58 311	558 079	558 079	
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	218 283	218 283	218 283	
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	124 670	—	—	—	—	—	—	235	124 905	124 905	
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	7	8 809	8 816	8 816	
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	8	—	8	8	
Skulder i bankverksamhet	—	—	134	—	—	—	77 412	186	77 732	77 732	
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	9 080	9 080	9 080	
Derivat	—	1 039	—	—	—	—	—	—	1 039	1 039	
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	—	—	—	—	—	13 812	13 812	
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	3 437	1 660	5 097	5 097	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	128	—	—	6	—	538	711	1 383	1 383	
TOTALT AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	138 482	1 167	134	—	6	—	81 402	238 964	460 155	460 155	

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

MODERBOLAGET 2012	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen									
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	46 476	46 476	46 476
Aktier och andelar	108 266	—	—	—	—	—	—	—	108 266	108 266
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	137 261	—	—	—	—	—	—	—	137 261	137 261
Alternativa placeringar	7 114	—	—	—	—	—	—	—	7 114	7 114
Lån	—	—	—	—	6	—	—	—	6	6
Derivat	—	2 075	—	—	—	—	—	—	2 075	2 075
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	—	—	—	—	—	8 453	8 453
Placeringsstillgångar för vilka livförsäringstagarna bär placeringsrisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fordringar	—	—	—	—	1 099	—	—	2	1 101	1 101
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	266	266	266
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
Andra tillgångar	—	—	—	—	5 661	—	—	4	5 665	5 665
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	2 807	—	—	—	2 807	2 807
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	754	754	754
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4
TOTALT TILLGÅNGAR	261 094	2 075	—	—	9 573	—	—	47 507	320 249	320 249
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	86	86	86
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	205 066	205 066	205 066
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—	—	235	235	235
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	268	268	268
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skulder i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Derivat	—	690	—	—	—	—	—	—	690	690
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	—	—	—	—	—	13 812	13 812
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	3 835	853	4 688	4 688
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	194	33	227	227
TOTALT AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	13 812	690	—	—	—	—	4 029	206 541	225 072	225 072

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

KONCERNEN 2011	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen									
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	267	267	267
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	30 480	30 480	30 480
Placeringar i koncernföretag och intressföretag	—	—	—	—	—	—	—	27	27	27
Aktier och andelar	95 260	—	—	—	—	—	—	—	95 260	95 260
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	176 665	—	—	—	—	—	—	—	176 665	176 665
Alternativa placeringar	8 231	—	—	—	—	—	—	—	8 231	8 231
Lån	—	—	—	—	8	—	—	—	8	8
Derivat	—	2 798	—	—	—	—	—	—	2 798	2 798
Återköpstransaktioner	8 249	—	—	—	—	—	—	—	8 249	8 249
Placeringsstillgångar för vilka livförsäringstagarna bär placeringsrisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	148	148	148
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fordringar	—	—	—	—	6 056	—	—	3	6 059	6 059
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	628	628	628
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	449	449	449
Andra tillgångar	—	—	—	—	8 595	—	—	15	8 610	8 610
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	3 375	—	—	—	3 375	3 375
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	813	813	813
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	—	—	—	121	121	121
TOTALT TILLGÅNGAR	288 405	2 798	—	—	18 034	—	—	32 951	342 188	342 188
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	215 215	215 215	215 215
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—	—	254	254	254
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	3 929	3 929	3 929
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skulder i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Derivat	—	1 816	—	—	—	—	—	—	1 816	1 816
Återköpstransaktioner	20 886	—	—	—	—	—	—	—	20 886	20 886
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	5 515	975	6 490	6 490
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	926	66	992	992
TOTALT AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	20 886	1 816	—	—	—	—	6 441	220 439	249 582	249 582

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

MODERBOLAGET 2011	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen										
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel	Säkringsredovisning	Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Icke finansiella tillgångar	Redovisat värde	Verkligt värde	
Immateriella tillgångar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Byggnader och mark/Förvaltningsfastigheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	—	23 681	23 681	23 681	
Aktier och andelar	91 508	—	—	—	—	—	—	91 508	91 508	91 508	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	166 885	—	—	—	—	—	—	166 885	166 885	166 885	
Alternativa placeringar	7 718	—	—	—	—	—	—	7 718	7 718	7 718	
Lån	—	—	—	—	8	—	—	8	8	8	
Derivat	—	2 572	—	—	—	—	—	2 572	2 572	2 572	
Återköpstransaktioner	8 249	—	—	—	—	—	—	8 249	8 249	8 249	
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tillgångar i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Tillgångar i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Fordringar	—	—	—	—	5 671	—	—	5 671	5 671	5 671	
Aktuell skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	622	622	622	
Uppskjuten skattefordran	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Andra tillgångar	—	—	—	—	7 483	—	—	3	7 486	7 486	
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	3 363	—	—	—	3 363	3 363	
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	—	—	—	—	813	813	813	
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	—	—	—	—	—	—	—	172	172	172	
TOTALT TILLGÅNGAR	274 360	2 572	—	—	16 525	—	—	25 291	318 748	318 748	
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	—	40	40	40	
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	201 027	201 027	201 027	
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—	—	254	254	254	
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	—	122	122	122	
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skulder i bankverksamhet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skulder i konsoliderade fonder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Derivat	—	1 650	—	—	—	—	—	—	1 650	1 650	
Återköpstransaktioner	20 886	—	—	—	—	—	—	—	20 886	20 886	
Övriga skulder	—	—	—	—	—	—	7 660	929	8 589	8 589	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—	322	36	358	358	
TOTALT AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	20 886	1 650	0	0	0	0	7 982	202 408	232 926	232 926	

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

BESTÄMMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

	KONCERNEN 2012			KONCERNEN 2011		
	Instrument med publice- rade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observer- bara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke obser- verbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publice- rade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observer- bara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke obser- verbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Aktier och andelar	85 733	434	22 150	73 279	3 752	18 229
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	135 943	14 890	—	158 911	17 754	—
Alternativa placeringar	—	3 814	3 713	—	5 161	3 070
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	8 249	—	—
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	122 664	1 947	—	—	—	—
Innehav för handel						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 203	831	—	—	—	—
Derivat	1 863	559	—	2 513	285	—
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	20	—	—	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	—	25	—	—	—	—
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	122	—	—	—	—	—
Tillgångar i bankverksamhet	704	22 185	—	—	—	—
	356 685	44 705	25 863	242 952	26 952	21 299
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	20 886	—	—
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	122 723	1 947	—	—	—	—
Innehav för handel						
Derivat	590	449	—	1 278	538	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	128	—	—	—	—
Skulder i bankverksamhet	—	134	—	—	—	—
	137 125	2 658	—	22 164	538	—

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR FÖR DE FINANSIELLA INSTRUMENTEN I NIVÅ 3

TILLGÅNGAR

	KONCERNEN 2012			KONCERNEN 2011		
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen		
	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt
Ingående balans	18 229	3 070	21 299	13 664	2 327	15 991
Vinst/förlust i resultaträkning	879	159	1 038	337	49	386
Köp	6 363	1 009	7 372	5 309	925	6 234
Försäljningar	-2 895	-447	-3 342	-2 071	-293	-2 364
Valutakursförändring	-810	-157	-967	195	32	227
Värdetförändring	384	79	463	795	30	825
Utgående balans	22 150	3 713	25 863	18 229	3 070	21 299
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	892	159	1 051	395	49	444

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM INTE HAR BOKATS BORT¹⁾

	Koncernen	
	2012	2011
Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		
Räntebärande värdepapper		
Redovisat värde tillgång	13 812	20 886
Redovisat värde tillhörande skuld	-13 812	-20 886
Nettoexponering	0	0

¹⁾ Vid en äkta återköpstransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld.

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN
BESTÄMMNING AV VERKLIGT VÄRDE GENOM PUBLICERADE PRISNOTERINGAR ELLER VÄRDERINGSTEKNIKER

	MODERBOLAGET 2012			MODERBOLAGET 2011		
	Instrument med publice- rade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observer- bara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke obser- verbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publice- rade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderingstekniker baserade på observer- bara marknadsdata Nivå 2	Värderingstekniker baserade på icke obser- verbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Aktier och andelar	86 116	—	22 150	73 279	—	18 229
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	128 334	8 926	—	153 466	13 419	—
Alternativa placeringar	—	3 400	3 713	—	4 648	3 070
Återköpstransaktioner	8 453	—	—	8 249	—	—
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	—	—	—	—	—	—
Innehav för handel						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	—	—	—	—
Derivat	1 863	213	—	2 513	59	—
Upplupna ränte- och hyresintäkter	—	—	—	—	—	—
	224 766	12 539	25 863	237 507	18 126	21 299
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen						
Som bestämts tillhöra kategorin						
Återköpstransaktioner	13 812	—	—	20 886	—	—
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	—	—	—	—	—	—
Innehav för handel						
Derivat	590	100	—	1 278	372	—
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	—	—	—	—	—	—
	14 402	100	—	22 164	372	—

FORTS. NOT 48 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER OCH DESS VERKLIGA VÄRDEN

SÄRSKILDA UPPLYSNINGAR FÖR DE FINANSIELLA INSTRUMENTEN I NIVÅ 3

TILLGÅNGAR

	MODERBOLAGET 2012			MODERBOLAGET 2011		
	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen			Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen		
	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt	Aktier och andelar	Alternativa placeringar	Totalt
Ingående balans	18 229	3 070	21 299	13 664	2 327	15 991
Vinst/förlust i resultaträkning	879	159	1 038	337	49	386
Köp	6 363	1 009	7 372	5 309	925	6 234
Försäljningar	-2 895	-447	-3 342	-2 071	-293	-2 364
Valutakursförändring	-810	-157	-967	195	32	227
Värdetförändring	384	79	463	795	30	825
Utgående balans	22 150	3 713	25 863	18 229	3 070	21 299
Den del av vinst/förlust som avser tillgångar innehavda på balansdagen	892	159	1 051	395	49	444

FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM INTE HAR BOKATS BORT¹⁾

	Moderbolaget	
	2012	2011
Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		
Räntebärande värdepapper		
Redovisat värde tillgång	13 812	20 886
Redovisat värde tillhörande skuld	-13 812	-20 886
Nettoexponering	0	0

¹⁾ Vid en äkta återköpsransaktion, en försäljning av ett räntebärande värdepapper med avtal om återköp till ett förutbestämt pris, fortsätter tillgången att upptas i balansräkningen och likviden upptas som skuld.

ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

49 LEASING

I egenskap av leasetagare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. De avser hyra av lokaler för några av koncernens dotterbolag. Den totala leasingkostnaden för året uppgick till 130 (11) MSEK. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Operationella leasingavtal				
inom ett år	147	7	—	—
senare än ett år men inom fem år	645	30	—	—
senare än fem år	255	23	—	—
Totalt leasingavgifter	1 047	60	—	—

Skandia Livs lokalkostnader har fortsatt att under 2012 vara en del av det avtal som reglerar kostnader mellan Skandia Liv och Skandia AB. Kostnaden varierar med Skandia Livs nyttjande av yta. Se not 51. Samtliga leasingavtal i Skandia AB överläts till Skandia Liv den 1 januari 2013.

I egenskap av leasegivare har koncernen ingått ett antal operationella leasingavtal. Avtalen avser uthyrning av bostäder och lokaler. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal per den 31 december fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Operationella leasingavtal				
inom ett år	350	576	—	—
senare än ett år men inom fem år	1 337	1 257	—	—
senare än fem år	396	251	—	—
Totalt leasingavgifter	2 083	2 084	—	—

Variabel del av hyresavtal som ingår i periodens resultat uppgår till 43 (56) MSEK.

50 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Personalkostnader KSEK	Koncernen		Moderbolaget	
	2012	2011	2012	2011
Löner och ersättningar	-1 247 698	-336 805	-179 431	-171 004
Sociala kostnader	-358 186	-100 441	-55 031	-59 058
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	-381 802	-78 883	-83 959	-61 269
Övriga personalkostnader	-101 989	-45 390	-31 621	-29 558
Personalkostnader	-2 089 675	-561 519	-350 042	-320 889

	2012			2011		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Medelantal anställda						
Moderbolaget i Sverige	107 46 %	126 54 %	233	114 46 %	133 54 %	247
Dotterbolag i Sverige	923 51 %	901 49 %	1 824	79 49 %	82 51 %	161
Totalt i Sverige	1 030 50 %	1 027 50 %	2 057	193 47 %	215 53 %	408
Dotterbolag i Danmark	113 59 %	78 41 %	191	55 61 %	35 39 %	90
Dotterbolags filial i Norge	100 55 %	81 45 %	181	—	—	—
Totalt i utländska dotterbolag och filialer	213 57 %	159 43 %	372	55 61 %	35 39 %	90
Totalt Koncernen¹⁾	1 243 51 %	1 186 49 %	2 429	248 50 %	250 50 %	498

¹⁾ År 2012 är 2 199 anställda kontorstjänstemän och 230 anställda fältmän. År 2011 var alla kontorstjänstemän.

Könsfördelning inom företagsledningen per den 31 december

	2012			2011		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Moderbolaget i Sverige						
Styrelse	5 45 %	6 55 %	11	2 22 %	7 78 %	9
vd och andra personer i företagets ledning	5 33 %	10 67 %	15	1 14 %	6 86 %	7
Dotterbolag						
Styrelse	11 18 %	50 82 %	61	6 20 %	24 80 %	30
vd och andra personer i företagets ledning	17 34 %	33 66 %	50	5 29 %	12 71 %	17
Totalt Koncernen						
Styrelse	16 22 %	56 78 %	72	8 21 %	31 79 %	39
vd och andra personer i företagets ledning	22 34 %	43 66 %	65	6 25 %	18 75 %	24

FORTS. NOT 50 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

2012 KSEK Moderbolaget i Sverige	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande Gunnar Palme	1 208	—	—	—	1 208
Styrelseledamot Elisabet Anell Åhlund	395	—	—	—	395
Styrelseledamot Peggy Bruzelius	365	—	—	—	365
Styrelseledamot Gunnar Holmgren	541	—	—	—	541
Styrelseledamot Sverker Lundkvist	429	—	—	—	429
Styrelseledamot Lars Otterbeck	341	—	—	—	341
Styrelseledamot Kristina Schauman	365	—	—	—	365
Styrelseledamot Leif Victorin	479	—	—	—	479
fd Styrelseledamot Jens Erik Christensen	83	—	—	—	83
fd Styrelseledamot Monica Lindstedt	146	—	—	—	146
Verkställande direktör Bengt-Åke Fagerman ¹⁾	5 499	—	102	3 843	9 444
Andra ledande befattningshavare (5 personer) ^{1) 2)}	12 543	—	567	3 945	17 055
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (27 personer) ¹⁾	21 083	2 669	968	6 885	31 605
Övriga anställda (200 personer)	122 804	9 517	5 534	57 260	195 115
Totalt Moderbolag	166 281	12 186	7 171	71 933	257 571

Dotterbolag

Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning (anställda i dotterbolag, 6 personer)	14 485	—	6 657	4 142	25 284
Styrelseordförande (1 person) ³⁾	600	—	—	—	600
Styrelseledamöter (11 personer) ³⁾	1 933	—	—	—	1 933
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer (8 personer)	16 782	4 508	1 714	5 108	28 112
fd Verkställande direktörer (2 personer)	5 445	1 015	4 015	1 699	12 174
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar (32 personer)	35 918	5 088	1 495	10 271	52 772
Övriga anställda (2 149 personer)	890 481	61 615	88 865	209 515	1 250 476
Totalt Dotterbolag⁴⁾	965 644	72 226	102 746	230 735	1 371 351

2012 Koncernen	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande	1 808	—	—	—	1 808
Styrelseledamöter	5 077	—	—	—	5 077
Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer	27 726	5 523	5 831	10 650	49 730
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	27 028	—	7 224	8 087	42 339
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar	35 918	5 088	1 495	10 271	52 772
Andra anställda som påverkar företagets risknivå	21 083	2 669	968	6 885	31 605
Övriga anställda	1 013 285	71 132	94 399	266 775	1 445 591
Totalt Koncernen⁵⁾	1 131 925	84 412	109 917	302 668	1 628 922

¹⁾ Risktagare enligt definition nedan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de fem personer som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen. I koncernledningen ingår även sex personer som har sin anställning i och erhåller sin ersättning från andra koncernbolag. Antal personer är omräknat så att det avser helårstjänster då det under året slutat och tillkommit personer som ej suttit i koncernledningen hela året.

³⁾ Avser externa styrelseordföranden och styrelseledamöter. Utöver dessa finns interna ordföranden och ledamöter som ej erhåller några arvoden.

⁴⁾ I totalt dotterbolag ingår 133 793 KSEK avseende ersättningar till anställda i dotterbolag i Danmark och 136 013 KSEK avseende ersättningar till anställda i dotterbolags filial i Norge.

⁵⁾ I totalt koncernen avser 254 802 KSEK löner och ersättningar till fältmän, resten avser löner och ersättningar till kontors-tjänstemän.

2011 KSEK Moderbolaget i Sverige	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Styrelseordförande Gunnar Palme	904	—	—	—	904
Styrelseledamot Gunnar Holmgren	460	—	—	—	460
Styrelseledamot Monica Lindstedt	208	—	—	—	208
Styrelseledamot Leif Victorin	350	—	—	—	350
Styrelseledamot Jens Erik Christensen	250	—	—	—	250
Styrelseledamot Lars Otterbeck	300	—	—	—	300
Verkställande direktör Bengt-Åke Fagerman ¹⁾	4 350	941	115	3 053	8 459
Andra ledande befattningshavare (6 personer) ^{1) 2)}	10 721	2 640	597	4 223	18 181
Andra anställda som påverkar företagets risknivå (14 personer) ^{1) 3)}	14 937	2 306	2 116	5 317	24 676
Övriga anställda ³⁾	124 633	7 659	13 411	37 393	183 096
Totalt Moderbolag	157 113	13 546	16 239	49 986	236 884

FORTS. NOT 50 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

2011	Grundlön/ Styrelse arvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Totalt
Dotterbolag					
Styrelseordförande	672	—	—	—	672
Styrelseledamöter	—	—	—	—	—
Verkställande direktörer	5 923	809	123	1 136	7 991
Andra ledande befattningshavare i dotterbolagens ledningar (13 personer) ²⁾	12 345	1 161	227	669	14 402
Övriga anställda	128 864	7 452	3 095	19 852	159 263
Totalt Dotterbolag⁴⁾	147 804	9 422	3 445	21 657	182 328
Koncernen					
Styrelseordförande	1 576	—	—	—	1 576
Styrelseledamöter	1 568	—	—	—	1 568
Verkställande direktörer	10 273	1 750	238	4 189	16 450
Andra ledande befattningshavare i koncernens ledning	10 721	2 640	597	4 223	18 181
Andra ledande befattningshavare i dotterbola- gens ledningar ²⁾	12 345	1 161	227	669	14 402
Andra anställda som påverkar företags risknivå	14 937	2 306	2 116	5 317	24 676
Övriga anställda	253 497	15 111	16 506	57 245	342 359
Totalt Koncernen⁵⁾	304 917	22 968	19 684	71 643	419 212

¹⁾ Risktagare enligt definition nedan.

²⁾ Med andra ledande befattningshavare menas i moderbolaget de sex personer som tillsammans med verkställande direktören utgör Skandia Livs ledningsgrupp. I koncernen tillkommer de personer som förutom vd i varje bolag utgör dess ledningsgrupp.

³⁾ Ersättning i samband med frivillighetserbjudandet redovisas i övriga förmåner och ersättningar. Den uppgick till 1 487 KSEK för gruppen övriga risktagare och 6 515 KSEK till övriga anställda.

⁴⁾ I totalt dotterbolag ingår 70 022 KSEK avseende ersättningar till anställda i dotterbolag i Danmark.

⁵⁾ Alla löner och ersättningar i koncernen avser kontorstjänstemän.

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia Livs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmuntra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia Liv med en väl avvägd riskhorisont. Det resultat som ligger till grund för beslut om rörliga ersättningar ska inkludera en bedömning av om resultatet är hållbart även under en konjunkturförsvagning. Ersättningar till anställda inom Skandia Liv ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- marknaden, det vill säga vad andra företag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad,
- befattningens svårighetsgrad och ansvar, samt
- kompetens, erfarenhet och prestation.

Ersättningspolicyen för Skandia Liv ska ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i företagens miljö. Skandias funktion för internrevision ska årligen självständigt granska om företagens ersättningar överensstämmer med ersättningspolicyen och rapportera resultatet av granskningen till styrelsen. Denna rapportering sker normalt i samband med att årsredovisningen fastställs.

Risakanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystemet eller väsentliga förändringar av detta görs en analys av hur systemet påverkar de risker Skandia Liv utsätts för och hur dessa risker hanteras. Skandia Livs Chief Risk Officer, har ett särskilt ansvar för denna bedömning.

Risakanalysen omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till Skandia Livs anställda, hur Skandia Livs ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka företags risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av Skandia Livs system för riskstyrning och riskhantering. Tyngdpunkten i analysen ligger på de rörliga ersättningarna.

Genomförd riskanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia Livs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom företaget och inte uppmuntrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som påverkat analysens resultat:

- Ett ersättningsutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia Livs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Den rörliga ersättningen baseras på i förväg fastställda prestationskriterier till stor del kopplade till enhets- och företagsövergripande men även individuella finansiella samt icke-finansiella kriterier.
- Tydliga processer för godkännande av mål och styrtalet, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef".
- Regler som understödjer ett långsiktigt och balanserat risktagande, vilket bland annat uppnås genom fleråriga utvärderingsperioder och att 60 procent av intjänad rörlig ersättning för anställda som kan påverka Skandia Livs risknivå hålls inne i minst tre år.

Berednings- och beslutsprocess

I Skandia Liv finns ett ersättningsutskott. Ersättningsutskottet är ett permanent styrelseutskott bestående av tre styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och aktieägaren. Utskottets ledamöter är Gunnar Palme, ordförande, Lars Otterbeck och Gunnar Holmgren. Verkställande direktören och personalchefen är, i den utsträckning ersättningsutskottet så begär, adjungerade.

Utskottets uppgift är att bereda väsentliga ersättningsfrågor rörande anställda i Skandia Liv och dess dotterbolag. Utskottet ska bland annat bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören, övriga medlemmar i Skandias koncernledning samt, i förekommande fall, andra som är ansvariga direkt inför styrelsen eller verkställande direktören. I de fall verkställande direktörer för dotterbolag ingår i Skandias koncernledning beslutas ersättningen för dessa av respektive bolags styrelse och godkänns av ersättningsutskottet.

Beslut om ersättning till övriga anställda i Skandia Liv fattas i enlighet med den så kallade "farfarsprincipen" som tillämpas inom Skandia.

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Grundlön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Årlig rörlig ersättning baserad på prestation, det vill säga resultatbaserad ersättning. Sådan ersättning baseras på uppnått resultat i förhållande till förväntan.
- Skandianen (tidigare Livianen) som är en resultatandelstiftelse. För anställda som inte har rätt till rörlig ersättning enligt ovan görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias ekonomiska resultat.
- Övriga förmåner, till exempel tjänstebil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsersättning.
- Pensionsplanerna i Skandia Liv utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP), samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

FORTS. NOT 50 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till verkställande direktören och övriga i Skandias koncernledning utgörs av en fast grundlön.

Rörlig ersättning och Skandianen

Verkställande direktören och övriga i Skandias koncernledning är inte berättigade till rörlig ersättning. För andra medarbetare tillämpar Skandia särskilda program för rörlig ersättning och dessa är grundade på såväl den anställdes resultat som den berörda resultatenhets och Skandias totala resultat. Hänsyn tas även till kvalitativa kriterier. Programmen för rörlig ersättning är baserade på upprättandet av detaljerade och individuella prestationskontrakt.

Om den totala ersättningen innehåller en rörlig del, ska det vara en lämplig balans mellan fast lön och rörlig ersättning. När det gäller rörlig ersättning finns det ett tak som anger hur stor ersättning som kan utbetalas om alla mål uppnås. Taket är bestämt i förväg. Den rörliga ersättningen kan sättas till noll.

Skandia Liv tillämpade under 2012 två olika program för rörlig ersättning. Varje medarbetare kan endast omfattas av en av dessa modeller som avser ersättning till:

- andra ledande befattningshavare (utöver Skandias koncernledning) och nyckelpersoner
- ledande befattningshavare och medarbetare inom Skandia Liv Kapitalförvaltning

För andra ledande befattningshavare och nyckelpersoner utgör möjligheten till rörlig ersättning maximalt 20 procent av grundlönen.

För ledande befattningshavare inom Skandia Liv Kapitalförvaltning utgör möjligheten till rörlig ersättning maximalt 50 procent av grundlönen och för övrig personal inom kapitalförvaltningen utgör möjligheten till rörlig ersättning mellan 10–40 procent av grundlönen.

För övriga medarbetare, som inte har rätt till rörlig ersättning enligt ovan nämnda program, kan en ersättning motsvarande maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp utgå med avsättning i resultatandelsstiftelsen Skandianen. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. För 2012 kan avsättningen maximalt uppgå till 27 500 SEK per medarbetare.

Anställda som arbetar med att granska verksamheten såsom Chief Risk Officer, chefaktuarier, ansvarig för regel efterlevnaden (compliance officer), internrevisionen samt medarbetare till nämnda befattningshavare är inte berättigade till rörlig ersättning.

Förändring av skuld för rörlig ersättning

KSEK Moderbolaget	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå		Övriga anställda	Totalt	Varav uppskjuten ersättning
Ingående balans 1 januari 2011	3 198	2 431	10 086	15 715	—	
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2011	3 325	2 831	8 346	14 502		
Utbetalda ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	-1 279	-804	-8 673	-10 756		
Justering av ersättningar från tidigare år	-2	-526	-1 413	-1 941		
Utgående balans 31 december 2011	5 242	3 932	8 346	17 520	3 019	
Beräknad avsättning för intjänade rörliga ersättningar under år 2012	—	2 419	10 013	12 432		
Utbetalda ersättningar som intjänats under tidigare år ¹⁾	-1 081	-1 232	-8 520	-10 833		
Justering av ersättningar från tidigare år	-623	249	175	-199		
Utgående balans 31 december 2012	3 538	5 368	10 014	18 920	6 488	

¹⁾ Utbetalning av rörlig ersättning samt avsättningen till resultatandelsstiftelsen Skandianen.

Procentuell fördelning av rörlig ersättning

Moderbolaget	2012	2011
Kontant rörlig ersättning	76 %	65 %
Aktierelaterad ersättning	—	—
Övrigt ¹⁾	24 %	35 %
	100 %	100 %

¹⁾ Avser resultatandelsstiftelsen Skandianen.

Pensioner

Från det att verkställande direktören fyller 60 år kan han begära förmånsbestämd pension på lönedelar upp till 52 inkomstbasbelopp. Ordinarie pensionsålder är 65 år. På lönedelar över 52 inkomstbasbelopp är pensionen avgiftsbestämd med en årlig premie på 35 procent.

För andra ledande befattningshavare inom Skandias koncernledning föreligger både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsutfästelser. Pensionsåldern varierar mellan 60 och 65 år. En ledande befattningshavare har en avgiftsbaserad pensionslösning där premien har bestämts till vad som skulle ha gällt för en förmånsnivå motsvarande 70 procent av fasta lönen. Två ledande befattningshavare har en avgiftsbaserad pensionsplan (FTP avdelning 1) i botten samt en extra premie på 7 procent av den fasta lönen på lönedelar över 30 inkomstbasbelopp. Andra ledande befattningshavare i Sverige har en förmånsbaserad pensionsplan (FTP avdelning 2) i botten samt en avgiftsbaserad pensionsplan med en premie på 37 procent av den fasta lönen på lönedelar över 30 inkomstbasbelopp.

För verkställande direktören uppgick årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning till 22 (28) procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgick till 44 (39) procent. Pensionsförpliktelser beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" uppgick till 27 420 KSEK.

För andra ledande befattningshavare i Skandias koncernledning uppgick årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning till 17 (21) procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgick till 4 (11) procent. Pensionsförpliktelser beräknade enligt IAS 19 "Ersättningar till anställda" uppgick till 17 864 KSEK.

Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön

	2012		2011	
	Avgifts- bestämd	Förmåns- bestämd	Avgifts- bestämd	Förmåns- bestämd
Verkställande direktör	22 %	44 %	28 %	39 %
Andra ledande befattningshavare 11 (6) personer	17 %	4 %	21 %	11 %

Uppsägningsvillkor och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida har verkställande direktören rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 12 månader. Vidare har verkställande direktören rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner (grundlön) vilket 2012 motsvarar 5 358 KSEK. Från avgångsvederlag avräknas eventuella andra inkomster. Vid egen uppsägning har verkställande direktören 6 månaders uppsägningstid.

Övriga i Skandias koncernledning har en ömsesidig uppsägningstid på mellan 6 och 12 månader. Vidare har dessa befattningshavare rätt till avgångsvederlag. Ingen har en uppsägningsslön samt avgångsvederlag som tillsammans överstiger motsvarande 24 månadslöner.

FORTS. NOT 50 MEDELANTAL ANSTÄLLDA SAMT LÖNER OCH ERSÄTTNINGAR

Avgångsvederlag och garanterade ersättningar¹⁾

KSEK	2012	2011
Moderbolaget		
Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag		
Avgångsvederlag	—	—
Antal personer	—	—
Årets utbetalda		
Avgångsvederlag ²⁾	10 732	8 259
Utfästa belopp:		
Avgångsvederlag	11 833	4 350
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	7	1
Högsta enskilda utfästa belopp	5 358	4 350

¹⁾ Inga garanterade ersättningar föreligger.

²⁾ Avgångsvederlag under 2012 kommer av förändringar i samband med Skandias omorganisation. Avgångsvederlag under 2011 kommer av den omställningsprocess som Skandia genomförde våren 2011. Processen skedde dels genom så kallade naturliga avgångar, dels genom ett frivillighetserbjudande till medarbetarna som innehöll avgångsvederlag och omställningsprogram.

Lån

Skandia erbjuder anställda personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar 1,5 MSEK. Den anställde förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia betalar sociala avgifter på förmånsräntan. För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

KSEK	2012	2011
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i Skandiakoncernen	14 538	2 801
Verkställande direktörer samt vice verkställande direktörer i Skandiakoncernen	8 404	3 875
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	43 735	13 011
-varav styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter i Skandia Liv	—	—
-varav verkställande direktör i Skandia Liv	2 169	2 389
-varav övriga ledande befattningshavare i Skandia Liv	15 866	5 278

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån på 229 (290) KSEK samt 472 (936) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 2 152 (4 279) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelser till förmån för redovisade personer.

Anställda som påverkar Skandia Livs risknivå

Med utgångspunkt från ovan nämnda riskanalys har Skandia Liv identifierat de anställda som kan påverka risknivån. Med anställd som kan påverka Skandia Livs risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på risknivån ("Risktagare").

Följande befattningar tillhör kategorin Risktagare:

1. verkställande direktören
2. chefen för Skandia Livs Kapitalförvaltning
3. övriga som ingår i Skandias koncernledning
4. produktchef Risk och Hälsa
5. chefen för avdelningen för Produktstrategi och Lönsamhetsstyrning
6. chefen för avdelningen för offentlig affär (rapporterar till affärschefen)
7. ledamot i kapitalförvaltningens investeringskommitté
8. chefen för kapitalberäkning
9. chefen för riskstyrning och riskkontroll (CRO)
10. chefen för enheten Compliance
11. övriga medarbetare på enheten Compliance
12. chefaktuarier
13. chefen för enheten operativ risk
14. övriga medarbetare på enheten operativ risk

De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia Livs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Inläsning av rörlig ersättning för Risktagare och riskjusterad utbetalning

För Risktagare ska utbetalningen av 60 procent av den eventuella rörliga ersättningen skjutas upp minst tre år.

Innan den uppskjutna delen utbetalas ska beloppet riskjusteras, det vill säga resultatet som ersättningen baseras på ska säkras och utvärderas. Detta innebär att den rörliga ersättningen kan komma att reduceras om det i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller Skandia Liv inte uppfyllt de resultatkrav som uppställts. En avsättning för den del av risktagarnas rörliga ersättning som skjuts upp görs i balansräkningen. Det avsatta beloppet förändras under inläsningsperioden i samma utsträckning som värdet på Skandia Livs finansiella tillgångar förändras.

Styrelsen har rätt att ensidigt besluta att rätten till utbetalning av den uppskjutna ersättningen faller bort vid sådana extraordinära förhållanden som innebär att Skandias finansiella stabilitet är hotad eller att resultatkravkriterierna rätteligen inte uppfyllts.

51 UPPLYSNINGAR NÄRSTÅENDE

NÄRSTÅENDE

Skandia Liv ägs av Thulestiftelsen. Verksamheten i Skandia Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer. Det innebär att alla värden i Skandia Liv ska återföras till försäkringstagarna. Ingen vinstutdelning får ske till ägarna.

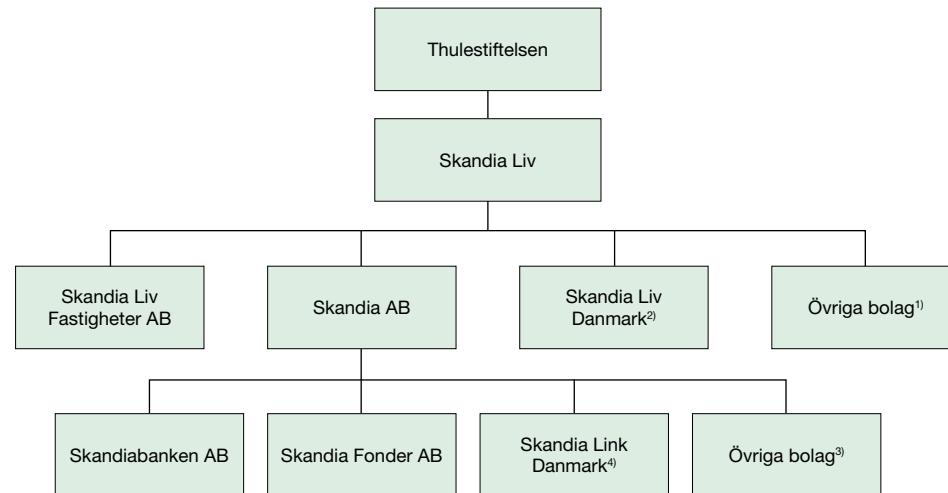
Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen, styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen. Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med undantag för bolag inom Skandiakoncernen förekommer inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor med dessa personer och bolag.

Under perioden 1 januari till och med 21 mars 2012 ingick Skandia AB med dotterbolag i Old Mutualkoncernen.

OMORGANISATION

Under november 2012 har bolagen Skandia Telemarketing AB och Skandia Försäljning AB förvärvats från Skandia AB till Skandia Liv till bokfört värde om 10 MSEK respektive 22 MSEK.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹⁾ I övriga bolag ingår Skandia Försäljning AB och Skandia Telemarketing AB. Skandia Liv förvärvade båda bolagen från Skandia AB den 1 november 2012. Utöver dessa bolag ingår även Skandikon Administration AB och Skandikon Pensionsadministration AB.

²⁾ I Danmark finns Skandia Livsforsikring A/S, Skandia Livsforsikring A A/S, Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S (50 procent) samt Skandia A/S (50 procent).

³⁾ Övriga bolag som Skandia AB äger avser Skandia Capital AB, Skandia Informationsteknologi AB, Sophiahemmet Rehab Center AB samt Old Mutual Guodian Life Ins Co Ltd (50 procent).

⁴⁾ I Danmark finns Skandia Link Livsforsikring A/S, Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S (50 procent) samt Skandia A/S (50 procent).

PROCESS

I Skandia finns sedan flera år en väl inarbetad struktur med outsourcing där framför allt Skandia AB har tillhandahållit tjänster till flera bolag inom koncernen. Denna struktur har kvarstått under hela 2012 främst på grund av att personalen i Skandia AB under 2012 fortsatt varit anställd där. Från och med 2012 finns den egna säljkåren i Skandia Försäljning AB. Den har tillhandahållit distributionstjänster till Skandia Liv, Skandia AB och Skandia-banken.

När det gäller transaktioner av löpande karaktär finns en etablerad process med funktionsavtal som reglerar de uppdrag som Skandia Liv har uppdragit åt andra Skandiabolag att utföra. Marknadspris tillämpas i de fall det är möjligt att göra en jämförelse med liknande tjänster på marknaden som till exempel distribution av försäkringar eller Skandia Liv Fastigheter ABs uthyrning av lokaler. I övrigt tillämpas självkostnadsmetoden.

I samband med affärsplaneringen tas en budget fram med totala kostnader per uppdrag fördelat på särkostnader och samkostnader samt fördelningsnycklar som speglar nyttjandegrad baserat på ABC-metodik. Ersättning utgår utifrån faktiskt utfall.

I Danmark samarbetar dotterbolagen Skandia Livsforsikring A/S och Skandia Livsforsikring A A/S med Skandia Link Livsforsikring A/S genom bolagen Skandia A/S och Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S. Skandia A/S ägs till 50 procent av Skandia Liv och till 50 procent av Skandia AB. Syftet är att samordna alla administrativa resurser vilket ger möjligheter till kostnadssynergier. Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S tillhandahåller kapitalförvaltning för Skandia AB och Skandia Livs dotterbolag i Danmark mot en marknadsmässig avgift som beräknas på det förvaltade kapitalet.

De transaktioner som har skett mellan Skandia Liv och dess närstående beskrivs nedan.

FORTS. NOT 51 UPPLYSNINGAR NÄRSTÄENDE

Transaktioner mellan Skandia Liv och övriga Skandiabolag i väsentlighetsordning (MSEK)

Karaktär	Bolag som erhållit	Bolag som erlagt	Ersättning 2012	Hänvisning	Ersättning 2011 ¹⁾
Ränta på långfristiga lån	Skandia Liv	Skandia Liv Fastigheter AB, Skandia Livsforsikring A A/S och Skandia Livsforsikring A/S	1 503	1)	959
Distributionsstöd, marknadskommunikation, kundcenter, grupp försäkring, affärsutveckling samt diverse stab- och servicefunktioner	Skandia AB, Skandia-banken AB och Skandia Försäljning AB	Skandia Liv	553	2)	563
Distributionsersättning	Skandia AB och Skandia Försäljning AB	Skandia Liv	545	3)	503
Tjänstepensioner för anställda inom Skandiakoncernen	Skandia Liv	Skandia AB, Skandia-banken AB, Skandia Fonder AB, Skandia Informationsteknologi AB, Skandia Försäljning AB, Skandikon pensionsadministration AB och Skandikon Administration AB	206	4)	175
IT drift och service	Skandia Informationsteknologi AB	Skandia Liv	71	5)	72
Ersättning avseende kapitalförvaltningsavtal	Skandia Liv	Skandia AB	55	6)	53
Gemensamt tjänstepensionskoncept	Skandia Liv	Skandia AB	29	7)	29
Hyra av kontorslokaler	Skandia AB	Skandia Liv	23	8)	—
Ersättning avseende hälsokedjan	Skandia AB	Skandia Liv	23	9)	26
Pensionsadministration	Skandikon Pensionsadministration AB	Skandia Liv	22	10)	24
Återförsäkring	Skandia Liv	Skandia AB	10	11)	6
Ränta på koncernkonto	Skandikon pensionsadministration AB, Skandikon Administration AB och Skandia Liv Fastigheter AB	Skandia Liv	8	12)	15
Personalförmaner	Skandia AB	Skandia Liv	5	13)	9

¹⁾ 2011 års siffror är inte helt jämförbara med utfallet 2012 på grund av omstrukturering inom koncernen.

- Skandia Liv Fastigheter AB har lån från Skandia Liv uppgående till totalt 16 600 (18 600) MSEK per den 31 december 2012. Marknadsmässig ränta erläggs vilken baseras på utlåtanden om marknadsmässig nivå som tagits in, via ombud, från större kreditinstitut. För 2012 avser 646 (-) MSEK ränteskillnadsersättning på avslutade lån. Skandia Liv A/S har lån från Skandia Liv uppgående till totalt 150 (156) MSEK per den 31 december 2012. Marknadsmässig ränta har erhållits.

- Skandia AB tillhandahåller marknadsnära funktioner för Skandia Livs räkning för att öka effektiviteten inom bolagen. De tjänster som samordnas är bland annat distribution och distributionsstöd, kundtjänst, marknadskommunikation, affärsutveckling, administration av grupp försäkringsprodukter samt diverse stab- och servicefunktioner. När det gäller distribution erhåller Skandia AB en marknadsmässig ersättning för utförda prestationer. Skandia Liv betalar ett fast belopp per säljare för uppdragstagarens särskilda risker och utlägg till Skandia Försäljning AB. Den ersättning som utgår för övriga områden som avses i denna punkt grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande.
- Skandia AB erhåller distributionsersättning av Skandia Liv som i sin helhet vidare distribueras till Skandia Försäljning AB och till externa mäklare. Detta sker till en marknadsmässig ersättning. Därutöver betalar Skandia Liv ett fast belopp per säljare till Skandia Försäljning AB.
- Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandiakoncernen. Dessa pensionsförmaner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premierna är därmed marknadsmässiga.
- Skandia Informationsteknologi AB tillhandahåller IT-tjänster till hela Skandiakoncernen. Ersättning utgår enligt självkostnadsprincipen och fördelas utifrån utnyttjande av de olika IT-tjänsterna.
- Från och med september 2009 betalar Skandia AB ett fast belopp om 13,9 MSEK per kvartal som ersättning för den kompensation som Skandia Liv utgivit till DnBNOR, med anledning av ett omförhandlat kapitalförvaltningsavtal. Ersättningen kommer att erläggas till och med 2013.
- Skandia Liv och Skandia AB har ett gemensamt tjänstepensionskoncept. Skandia Liv står för administrationen och erhåller en ersättning för administrationstjänsterna som grundas på självkostnader.
- Skandia Liv betalar marknadsmässig hyra till Skandia AB. Föregående år ingick hyran i punkt 2.
- Skandia Liv erbjuder, inom sjukförsäkringskonceptet hälsokedjan, rehabilitering. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB. För detta betalar Skandia Liv en marknadsmässig ersättning.
- Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandia. En marknadsmässig ersättning utgår och baseras på samma modell som tillämpas för bolagets externa kunder.
- Skandia AB återförsäkrar en del av bolagets sjukförsäkringsrisker inom Sverige hos Skandia Liv. På så sätt uppnås samordningsvinster i riskprövning med mera. Skandia AB betalar en marknadsmässig premie för återförsäkringen som säkerställs genom att Skandia Liv varje år återförsäkrar en del av risken på den öppna marknaden.
- Samtliga svenska dotterbolag till Skandia Liv exklusive Skandia AB-koncernen ingår i en gemensam koncernkontostruktur. Dotterbolagen erhåller eller ersätter marknadsmässig ränta till Skandia Liv för sin andel av behållningen på kontot.
- Anställda i Skandiakoncernen har möjlighet att ta personallån hos Skandiabanken AB. Skandiabanken AB debiterar Skandia AB mellanskillnaden mellan personallån hos Skandiabanken AB och marknadsmässig ränta för samtliga personallån upptagna av anställda i Skandiakoncernen i steg ett. Skandia AB belastas dock endast med räntekostnad, det vill säga mellanskillnaden mellan marknadsmässig ränta och personallån, hänförlig till personallån upptagna av sina egna anställda då räntekostnad hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter vidare debiteras till den juridiska person där respektive person är anställd.

Transaktioner mellan Skandia Liv och dess styrelse framgår av not 50.

Skandia har automatisk likvidavräkning av mellanhavanden som sker minst månatligen. Skandia Livs nettoskuld till övriga Skandiabolag uppgick per den 31 december 2012 till sammanlagt 340 (185) MSEK.

Koncernbidrag, utdelningar och kapitaltillskott

Skandia Liv har under 2012 lämnat ett koncernbidrag till Skandia Liv Fastigheter AB på 1 069 MSEK.

Vidare har Skandia Liv erhållit utdelning fördelat enligt följande; Skandia Liv Fastigheter AB 3 500 MSEK, Skandia AB 421 MSEK, Skandia Livsforsikring A/S 174 MSEK och Skandia Assets Management Fondsmäglerselskap A/S 14 MSEK.

Skandia Liv har under året lämnat kapitaltillskott till Skandia Livsforsikring A/S på 364 MSEK och till Skandia Livsforsikring A A/S på 58 MSEK.

52 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER

KONCERNEN ENLIGT IAS 19

Pensionskostnader	2012	2011
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	41	9
Räntekostnad	123	10
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	-5	0
Avskrivning: aktuariella vinster (-) och förluster (+)	2	-2
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	46	—
Pensionskostnader förmånsbestämda planer	207	17
Pensionskostnader avgiftsbestämda planer	205	63
Totala pensionskostnader	412	80

Avstämning av förmånsbestämda pensionsplaner i balansräkningen	2012	2011	2010	2009	2008
Nuvärdet av helt eller delvis fonderade förmånsbestämda förpliktelser	213	0	0	19	21
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	-196	0	0	-48	-52
Oredovisade aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-25	0	0	5	3
Förpliktelser nuvärde minus förvaltningstillgångar	-8	0	0	-24	-28
Nuvärdet av helt ofonderade planer	4 555	282	265	419	422
Effekter av överenskommelse om över- och underskott	—	—	—	-123	—
Oredovisade aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-313	-17	-6	-44	-57
Redovisad förmånsbestämd skuld (+) och tillgång (-)	4 234	265	259	228	337

Specifikation av förändring i redovisad förmånsbestämd pensionsskuld	2012	2011
Ingående balans	265	259
Nettokostnad redovisad i resultaträkningen	207	17
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-185	-11
Förvärv av Skandia AB	3 947	—
Valutadifferens	0	—
Utgående balans	4 234	265

Nuvärdet av förmånsbestämda förpliktelser	2012	2011
Ingående balans	282	265
Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period	41	9
Räntekostnader	123	10
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-186	-11
Förvärv av Skandia AB	4 146	—
Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder	46	—
Aktuariella vinster (-) och förluster (+)	316	9
Valutadifferens	0	—
Utgående balans	4 768	282

Förvaltningstillgångar ¹⁾	2012	2011
Ingående balans	—	0
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	3	—
Förvärv av Skandia AB	199	—
Premier betalda av arbetsgivaren	6	—
Utbetalda pensionsersättningar från förvaltningstillgångar	-9	—
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-3	—
Valutadifferens	0	—
Utgående balans	196	—

Avkastning på förvaltningstillgångar	2012	2011
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	3	—
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-3	—
Faktisk avkastning	0	—

Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	2012	2011
Ingående balans	-17	-6
Förvärv av Skandia AB	—	—
Avskrivning	-1	-2
Aktuariella vinster (+) och förluster (-)	-320	-9
Utgående balans	-338	-17

Aktuariella vinster och förluster	2012	2011	2010	2009	2008
Erfarenhetsbaserade justeringar					
Förmånsbestämd förpliktelse	-6	1	51	-18	13
Förvaltningstillgång	-3	—	—	2	1
Effekt av förändringar i aktuariella antaganden					
Förmånsbestämd förpliktelse	-311	-10	-15	28	-59
Förvaltningstillgång	—	—	—	—	—
Totala aktuariella vinster och förluster	-320	-9	36	12	-45

Förvaltningstillgångar, fördelning	2012	2011
Räntebärande värdepapper	112	—
Fastigheter	14	—
Aktier och liknande finansiella instrument	60	—
Övrigt	10	—
Totala förvaltningstillgångar	196	—

FORTS. NOT 52 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE KONCERNEN ENLIGT IAS 19

Aktuariella antaganden ²⁾	2012	2011
Diskonteringsränta	3,00 %	3,50 %
Förväntad avkastning på förvaltningstillgångar	—	—
Uppskattad löneökningstakt ³⁾	3,00 %/4,50 %	3,00 %/4,50 %
Uppskattad framtida inflation	2,00 %	2,00 %

¹⁾ Avser de förvaltningstillgångar som tryggas utanför Skandiakoncernen.

²⁾ Antaganden är angivna som sammanvägda medelvärden för respektive pensionsplan.

³⁾ För högre befattningshavare förväntas löneökningstakten uppgå till 4,5 procent.

Den förmånsbestämda pensionskostnaden för 2013 beräknas uppgå till 183 MSEK. Av de totala pensionskostnaderna för 2012 redovisas kostnader avseende tidigare och innevarande period, 292 (72) MSEK, i driftskostnaderna. Resterande kostnader, 120 (8) MSEK, redovisas som kapitalavkastning, netto i det icke-tekniska resultatet.

Avgiftsbestämda och förmånsbestämda pensionsplaner

I Skandiakoncernen finns det två typer av pensionsplaner, avgiftsbestämda och förmånsbestämda. Avgiftsbestämda pensionsplaner innebär att företagets pensionskostnad utgörs av en procentuell andel av den anställdes lön i varje redovisningsperiod som den anställde utfört tjänster åt företaget. Redovisningen av avgiftsbestämda planer innebär att premien kostnadsförs i takt med att förmånen intjänas.

Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställde garanteras en viss pension efter avslutad anställning. Pensionen baseras på slutlönen, varför Skandia har en förpliktelse mot nuvarande och tidigare anställda som skall redovisas i balansräkningen.

Redovisning av pensionsförpliktelse och pensionskostnad

I moderbolaget och respektive dotterbolag redovisas kostnaden för avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner som den driftskostnad som uppstår när fakturerade premier betalas. På koncernnivå skiljer sig redovisningen av de förmånsbestämda pensionsplanerna. Koncernredovisningen utgår från en beräkning som visar den slutförpliktelse företaget anses ha mot de anställda när de går i pension. Företagets utestående förpliktelse samt kostnad för förmånsbestämda pensionsplaner beräknas årligen med hjälp av aktuariella metoder grundade på företagets långsiktiga antaganden om bland annat diskonteringsränta, löneökningstakt, anställningstid samt inflation. Den utestående pensionsförpliktelsen och pensionskostnaden fastställs enligt den så kallade Projected Unit Credit Method. Denna metod innebär i korthet en linjär kostnadsfördelning mellan tiden från det att man börjar tjäna in sin pension tills pensionsåldern uppnås.

Förmånsbestämda pensionsplaner finns i Sverige och Norge. Norges andel av koncernens totala förpliktelse för förmånsbestämda pensionsplaner utgör cirka 1 procent varför denna inte särredovisas i nedanstående sammanställningar.

Den huvudsakliga delen av de anställdas förmånsbestämda pensionsplaner (cirka 95 procent) tryggas i Skandia Liv, vilket innebär att de beräknas och redovisas tillsammans med Skandia Livs totala förvaldade kapital och försäkringstekniska avsättningar. För dessa pensionsplaner har Skandiakoncernen inga förvaltningstillgångar som är direkt avskiljbara varför den i balansräkningen redovisade pensionsskulden för dessa planer motsvarar pensionsåtagandet brutto. Övriga pensionsåtaganden med tryggande utanför Skandiakoncernen redovisas netto efter avdrag för förvaltningstillgångar.

De aktuariella antagandena fastställs årligen i anslutning till balansdagen. Diskonteringsräntan baseras på bostadsobligationer med en duration på strax över åtta år. Då durationen på förpliktelserna är betydligt längre, extrapoleras räntan för att möta den längre durationen. Övriga finansiella antaganden är baserade på Skandias långsiktiga förväntningar. De antaganden som fastställdes vid årsskiftet framgår av ovanstående tabell. En sänkning av diskonteringsräntan med 0,5 procentenheter skulle medföra en ökning av pensionsskulden med cirka 9 procent eller 416 MSEK.

Effekter på pensionsförpliktelsens nuvärde och förvaltningstillgångarnas marknadsvärde till följd av ändrade aktuariella antaganden utgör aktuariella vinster och förluster. Detsamma gäller för förändringar i värdet på den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen respektive förvaltningstillgången som avviker mot de långsiktiga anta-

gandena. Aktuariella vinster och förluster redovisas inte i resultaträkningen omedelbart när de inträffar. Då dessa vid slutet av den föregående rapporteringsperioden överstiger 10 procent av det högsta värdet av antingen pensionsförpliktelsen eller förvaltningstillgångarna, så kallade korridorgränsvärdet, så resultatförs det överstigande beloppet över den genomsnittliga återstående tjänstgöringstiden för de anställda som omfattas av planen. Tillämpningen sker separat för respektive plan.

Avsättningar för förmånsbestämda pensioner i Skandia motsvarar nettot av förpliktelsens nuvärde vid bokslutstidpunkten reducerat med förvaltningstillgångarnas marknadsvärde samt justering för oredovisade aktuariella vinster eller förluster. I koncernens resultaträkning utgörs kostnaden för förmånsbestämda pensionsplaner av summan av kostnader avseende tjänstgöring under innevarande och tidigare period, ränta på förpliktelsen, förväntad avkastning på tillgångarna samt avskrivning på aktuariella vinster och förluster överstigande korridorgränsvärdet. Kostnad avseende tjänstgöring under innevarande period och tidigare perioder redovisas som en driftskostnad. Övriga poster redovisas som Kapitalavkastning, egen pensionsskuld, i det icke-tekniska resultatet. Löneskatt har beaktats och redovisats vid beräkningen av de förmånsbestämda pensionsplanerna.

Pensionsplanerna

Pensionsplanerna i Skandiakoncernen utgörs främst av pensionsförmåner som framgår av kollektivavtal om tjänstepension (FTP-planen) samt i viss grad av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Motsvarande förhållande gäller för Norge och Danmark. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension.

Pensionsplanerna för de anställda i Skandiakoncernen tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Pensionsförpliktelsen inkluderar till viss del även ett säkerställande genom företagsägda kapitalförsäkringar och tryggande via Försäkringsbranschens pensionskassa (FPK). Förpliktelsen inkluderar dessutom en skuld avseende rätt till förtida pension för vissa anställda. Enligt gällande kollektivavtal omfattas denna medarbetargrupp av möjligheten till förtida pension vid 62 års ålder jämfört med 65 år för övriga anställda.

53 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN
Nya redovisningsregler från 2013

Den 1 januari 2013 träder två nya IFRS redovisningsstandarder ikraft, IFRS 13, Verkligt värde och IAS 19, Ersättningar till anställda.

IFRS 13 innehåller ett samlat regelverk för beräkning av verkligt värde och tillhörande upplysningar. Förutom upplysningskraven innebär standarden ingen väsentlig skillnad för Skandia.

Den största förändringen i IAS 19 är att den så kallade korridorometoden för aktuariella vinster och förluster vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner försvinner. De nya reglerna ska tillämpas retroaktivt och ger en effekt om drygt 338 MSEK som redovisas i eget kapital.

För detaljinformation avseende ovanstående förändringar se not 1.

Sänkta månadsutbetalningar för vissa försäkringar

Skandia Liv anpassar kundernas månadsutbetalningar efter det rådande ekonomiska läget. Det innebär att månadsutbetalningarna för många kunder blir lägre än förra året. Totalt sänks Skandia Livs månadsutbetalningar med 3,1 procent och den maximala sänkningen för en enskild kund är 7 procent. Syftet är att dagens pensionärer inte ska få sitt kapital utbetalt i en högre takt än det räcker till, vilket nästa generation skulle få betala.

Sänkningen av utbetalningarna påverkar inte storleken på försäkringskapitalet och månadsutbetalningarna kan självklart aldrig bli lägre än det garanterade beloppet. Den faktor som nu justeras kallas prognosränta. Den relaterar till förväntningarna på den ekonomiska utvecklingen i framtiden och används för att månadsutbetalningarna ska bli jämnare över tid. Efter justeringen ligger den på i genomsnitt 2,9 procent för försäkringar som börjat betalas ut.

Förändringen gjordes för vissa försäkringar för ett år sedan och införs för resterande kunder vid olika tidpunkter beroende på produkt och årsförfallodag, med start nu i januari 2013. Den omfattar alla Skandias traditionellt förvaldade försäkringar som inte redan justerats.

FORTS. NOT 53 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Rörelseöverlåtelse

Skandia Livs förvärv av Skandia AB förväntas leda till betydande kostnads- och intäktssynergier. Som ett led i förverkligandet av dessa synergier och för att skapa en effektivt integrerad organisation, har vid ingången av 2013 större delen av den administrativa verksamheten och därmed personalen i Skandia AB flyttats till Skandia Liv. Även den IT-verksamhet, inklusive personal, som tidigare bedrivits i Skandia Informationsteknik AB har överförts till Skandia Liv. Den nya organisationen innebär att driften av Skandia AB, genom outsourcing, så långt som möjligt hanteras av centrala funktioner i Skandia Liv.

54 EFFEKTER AV ÄNDRAD REDOVISNINGSPRINCIP

I RFR 2 har det införts en alternativregel för redovisning av koncernbidrag. Den innebär att både givna och mottagna koncernbidrag i en koncern får redovisas i resultaträkningen under rubriken bokslutsdispositioner. Koncernen påverkas inte då dessa poster eliminerar. Förändringen avser koncernbidrag lämnade till dåvarande moderbolaget 2011 och två bolag i vår fastighetskoncern 2011 och 2006.

Effekter på balansräkningen 2011-12-31	Koncernen			Moderbolaget		
	Före justering	Justering koncernbidrag	Efter justering	Före justering	Justering koncernbidrag	Efter justering
Placeringar i koncernföretag	27	—	27	26 073	-2 392	23 681
Totalt tillgångar	342 188	—	342 188	321 140	-2 392	318 748
Konsolideringsfond	117 886	1 179	119 065	114 736	-110	114 626
Årets resultat	-25 432	-1 179	-26 611	-26 524	-2 282	-28 806
Totalt eget kapital, avsättningar och skulder	342 188	0	342 188	321 140	-2 392	318 748
Effekter på resultaträkningen 2011						
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	-23 634	—	-23 634	-26 216	—	-26 216
Bokslutsdispositioner	—	-1 600	-1 600	1 606	-3 097	-1 491
Resultat före skatt	-23 634	-1 600	-25 234	-24 610	-3 097	-27 707
Avkastningsskatt och Kupongskatt	-1 273	—	-1 273	-1 273	—	-1 273
Skatt på årets resultat	-525	421	-104	-641	815	174
ÅRETS RESULTAT	-25 432	-1 179	-26 611	-26 524	-2 282	-28 806

55 AVSTÄMNING AVKASTNING I TOTALAVKASTNINGSTABELL MOT FINANSIELLA RAPPORTER

POSTER I RESULTATRÄKNING	2012	2011
Kapitalavkastning, intäkter		
Hysesintäkter från byggnader och mark (Koncern) ¹⁾	2 099	2 197
Utdelning på aktier och andelar		
Koncernföretag ²⁾	4 109	28
Andra aktier och andelar ¹⁾	2 403	2 998
Alternativa placeringar ¹⁾	263	363
Ränteintäkter med mera		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	4 716	5 023
Övriga finansiella placeringar ¹⁾	281	252
Lån med säkerhet i fast egendom ¹⁾	0	1
Fordringar på koncernföretag ²⁾	1 495	945
Övriga finansiella tillgångar ¹⁾	67	74
Valutavinst, netto	—	1 436
Realisationsvinst, netto		
Byggnader och mark	999	1 077
Aktier och andelar	1 488	1 509
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	957	6 013
Alternativa placeringar	544	128
Orealiserade vinster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	—	1 315
Aktier och andelar	11 439	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	5 740
Alternativa placeringar	148	—
Kapitalavkastning, kostnader		
Driftskostnader från byggnader och mark (Koncern) ¹⁾	-897	-994
Kapitalförvaltningskostnader	-189	-176
Räntekostnader		
Räntekostnader finansiella instrument ¹⁾	-53	-150
Övriga räntekostnader med mera ¹⁾	-1	-5
Övriga finansiella kostnader ¹⁾	-58	-102
Valutakursförlust, netto	-3 952	0
Nedskrivningar dotterbolagsaktier ²⁾	-407	-351
Realisationsförlust, netto		
Lån med säkerhet i fast egendom	—	0

FORTS. NOT 55 AVSTÄMNING AVKASTNING I TOTALAVKASTNINGSTABELL
MOT FINANSIELLA RAPPORTER

POSTER I RESULTATRÄKNING	2012	2011
Orealiserade förluster på placeringstillgångar		
Byggnader och mark	-123	—
Aktier och andelar	—	-16 334
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-845	—
Alternativa placeringar	—	-1 169
Totalt kapitalavkastning enligt resultaträkningen	24 483	9 818
Justering		
Uppdaterade marknadsvärden, sent inkomna värderingar	10	3
Skillnad på grund av andra valutakurser i redovisningen	104	141
Skillnad på grund av andra värderingskurser i redovisningen	412	328
Övriga justeringar	465	-281
Kapitalförvaltningskostnader	189	176
Koncernföretagsposter ²⁾	-3 021	-622
Totalt kapitalavkastning enligt Totalavkastningstabellen³⁾	22 642	9 563

¹⁾ Direktavkastning beräknas genom att ta ovanstående poster ställt i relation till ett genomsnitt av nettoplacerings- tillgångarna under året.

²⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. T.o.m. 2011 ingår inte investeringar i dotterbolag i beräkningen. Däremot inkluderas redovisade värdet på våra fastigheter.

³⁾ Totalavkastning beräknas utifrån ovanstående avkastning ställt i relation till dagsviktade nettoplaceringstillgångar. Detta överensstämmer med branchpraxis.

POSTER I BALANSRÄKNING	2012	2011
Placeringstillgångar		
Byggnader och mark ¹⁾	30 170	30 480
Koncernföretag ¹⁾	46 476	23 681
Aktier och andelar	108 266	91 508
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	137 261	166 885
Alternativa placeringar	7 114	7 718
Lån med säkerhet i fast egendom	6	8
Derivat	2 075	2 572
Övriga finansiella placeringstillgångar	8 453	8 249
Fordringar		
Ej likviderad försäljning av placeringstillgångar ²⁾	154	4 895
Betald kontantsäkerhet avseende derivataffärer ²⁾	257	621
Upplupna ränteintäkter	2 805	3 363
Övriga fordringar	11	27
Andra tillgångar		
Kassa och bank ³⁾	3 570	3 958
Skulder		
Derivat	-690	-1 650
Återköpstransaktioner	-13 812	-20 886
Ej likviderade köp av placeringstillgångar ⁴⁾	-153	-3 358
Erhållen kontantsäkerhet avseende derivataffärer ⁴⁾	-1 603	-1 088
Upplupna räntekostnader	-1	-18
Övriga skulder	-37	-254
Totalt marknadsvärde, netto	330 322	316 711
Justeringar		
Minoritetsintresse i fastigheter	-358	-325
Koncernföretag ¹⁾	-22 441	-23 681
Uppdaterade marknadsvärden, sent inkomna värderingar	10	3
Skillnad på grund av andra valutakurser i redovisningen	104	141
Skillnad på grund av andra värderingskurser i redovisningen	412	328
Diff i settlementdagar	-54	-72
GarantiPension Plus (GPP)	-696	-426
Övriga justeringar	-148	-7
Övervärde i fondförsäkringsaffären	1 361	—
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell	308 512	292 672

¹⁾ Totalavkastningen utgår från placeringstillgångarna i moderbolaget. Till och med 2011 ingår inte investeringar i dotterbolag i beräkningen. Däremot inkluderas det redovisade värdet på våra fastigheter. Från och med 2012 ingår dotterbolagen med undantag för Skandia Liv Fastigheter AB som ersätts med det redovisade värdet på fastigheterna.

²⁾ Se not 30.

³⁾ Bankkonton i kapitalförvaltningen. Bankkonton tillhörande försäkringsrörelsen inkluderas inte.

⁴⁾ Se not 45.

56 FÖRVÄRV AV SKANDIA AB

Den 21 mars 2012 förvärvade Skandia Liv 100 procent av aktiekapitalet i Skandia AB med dess nordiska försäkrings- och bankverksamhet från Old Mutual. Köpeskillingen, som erlades kontant, uppgick till 22 592 MSEK inklusive ränta om 92 MSEK. Förvärvsrelaterade kostnader har aktiverats i moderbolaget med 162 MSEK. Total anskaffningskostnad i moderbolaget uppgår således till 22 754 MSEK. Förvärvet finansierades genom avyttring av placeringstillgångar.

Förvärvet av Skandia AB är strategiskt viktigt för Skandia Liv. Förutom att Skandia Liv blir starkare innebär förvärvet även stora samordningsvinster. Tidigare har de båda bolagen, Skandia Liv och Skandia AB, arbetat sida vid sida men med olika förutsättningar. Skandia AB har genererat vinst till sin ägare, Old Mutual, medan Skandia Liv har fördelat vinsterna till kunderna, det vill säga försäkringstagarna. Det har fungerat men inte varit tillräckligt effektivt då resurskrävande kontrollfunktioner behövs för att bevaka vinstutdelningsförbudet mellan de båda bolagen. Skandia Livs kunder får således inte bara en förväntad avkastning på investeringen utan även ett värde genom de synergieffekter som förvärvet förväntas bidra med.

Skandia Liv har genomfört en identifiering och värdering till verkligt värde av de förvärvade tillgångarna och övertagna skulderna i Skandia AB-koncernen. Det verkliga värdet för nettotillgångarna har fastställts till 22 262 MSEK, uppdelat på bokfört värde vid förvärvstillfället, 10 638 MSEK, justeringar till verkligt värde, -2 160 MSEK samt identifierade övervärden i form av immateriella tillgångar, 13 784 MSEK. Skillnaden mellan köpeskillingen om 22 592 MSEK och de identifierade nettotillgångarna hänförs till goodwill motsvarande 330 MSEK. Goodwillposten består av framtida kostnads- och intäktssynergier i främst försäkrings- och bankverksamhet i Sverige. Goodwill skrivs inte av utan är föremål för regelbunden nedskrivningsprövning i enlighet med IAS 36.

De immateriella tillgångarna består av:

- Förvärvade övervärden i försäkringsbestånd så kallad Purchased value of in force (PVIF), 13 794 MSEK. Övervärdet motsvarar en värdering av Skandia ABs befintliga långsiktiga försäkringsaffär och beräknas som nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden justerat för risk så kallad Value of In Force (VIF). Förutbetalda anskaffningskostnader är inkluderade i värderingen av PVIF och dessa har återförts som en förvärvsjustering, -2 417 MSEK. Avskrivningsperioden för PVIF är satt till 15 år där 50 procent skrivs av linjärt år 1-5 och resterande 50 procent skrivs av linjärt år 6-15. Avskrivningsperioden ska spegla avskrivningsmönstret för befintlig försäkringsportfölj.
- Stabil inlåning i Skandiabanken, 442 MSEK. Skandiabanken finansierar majoriteten av sin utlåning med inlåning från allmänheten, en finansieringskälla med kort kontraktuell löptid. En större del av Skandiabankens inlåningskunder förväntas dock behålla sin inlåning över en väsentligt längre tid och Skandia Liv är därför villig att betala en premie för den del av inlåningen som förväntas vara stabil. Den stabila inlåningen har en linjär avskrivningsperiod på åtta år.
- Varumärket Skandia, 416 MSEK. Varumärket har förvärvats från Old Mutual för nyttjanderätt inom Sverige, Danmark och Norge. Varumärket skrivs inte av då Skandia Liv inte har för avsikt att ändra namnet under en överskådlig framtid och därmed går det inte att bestämma nyttjandeperioden för varumärket.
- Uppskjuten skatt relaterad till de identifierade immateriella tillgångarna uppgår till 868 MSEK.

Justeringar till verkligt värde består i huvudsak av:

- Återföring av förutbetalda anskaffningskostnader då dessa är inkluderade i den identifierade immateriella tillgången PVIF (se ovan).
- Justering kopplat till Skandia ABs innehav i det kinesiska bolaget Old Mutual Guodian Life Insurance Company Ltd ("Kina"). I november 2011 ingick Skandia AB avtal om överlåtelse avseende Kina till ett bolag inom Old Mutual-koncernen. Parternas mål var att fullfölja överlåtelsen senast i samband med fullföljandet av Skandia Livs förvärv av Skandia AB. På grund av godkännandeprocessen i Kina har överlåtelsen av det kinesiska innehavet emellertid fördröjts. Då Kina är en tillgång som förvärvats med avsikt att avyttras värderas Kina till överenskommen köpeskillning vilken motsvarar bokfört värde i moderbolaget. Nettoeffekten av denna koncernjustering ökar förvärvat eget kapital med 265 MSEK.

Utöver ovanstående justeringar görs även en justering av befintligt avtalsförhållande på förvärvsdagen avseende Skandia ABs förmånsbestämda pensionsplaner som förvaltas av Skandia Liv. Tillgångarna som är avsedda att täcka pensionsåtagandet elimineras i koncernredovisningen för att inte dubbelräknas i koncernen. Förvaltnings-tillgångarna, 4 754 MSEK, i Skandia ABs pensionsplan elimineras mot Skandia Livs redovisade försäkringstekniska skuld, 2 981 MSEK, och konsolideringsfonden via övrigt totalresultat, 1 773 MSEK.

Skandia AB konsolideras från och med 22 mars 2012 och har för perioden 22 mars till 31 december 2012 bidragit med 1 374 MSEK i resultat före avskrivningar och skatt. Om Skandia AB hade varit ägt sedan första januari hade motsvarande bidrag uppgått till 1 995 MSEK.

Förvärvsanalys

	Bokfört värde	Justering till verkligt värde	Förvärvade immateriella tillgångar	Förvärvad balans värderad till verkligt värde
Förvärvade övervärden i försäkringsbestånd (PVIF)	—	—	13 794	13 794
Stabil inlåning	—	—	442	442
Varumärke	—	—	416	416
Övriga immateriella tillgångar	59	-14	—	45
Placeringstillgångar inklusive kassa och bank	28 284	-203	—	28 081
Uppskjuten skattefordran	926	42	—	968
Förutbetalda anskaffningskostnader	2 441	-2 417	—	24
Utlåning till allmänheten ¹⁾	53 352	—	—	53 352
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	121 583	-1 758	—	119 825
Övriga tillgångar	4 140	251	—	4 391
Totalt tillgångar	210 785	-4 099	14 652	221 338
Försäkringstekniska skulder	124 107	-1 890	—	122 217
Förutbetalda försäkringsintäkter	38	-38	—	—
Uppskjuten skatteskuld	872	-9	868	1 731
In- och upplåning från allmänheten	72 465	—	—	72 465
Övriga skulder	2 665	-2	—	2 663
Totalt skulder	200 147	-1 939	868	199 076
Förvärvade nettotillgångar	10 638	-2 160	13 784	22 262
Goodwill	—	—	—	330
Köpeskillning	—	—	—	22 592
Förvärvsrelaterade kostnader	—	—	—	162
Bokfört värde i moderbolaget	—	—	—	22 754

¹⁾ I posten ingår reserveringar för kreditförluster om 127 MSEK.

Bolagsstyrningsrapport

BOLAGET

Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia Liv) är ett svenskt livförsäkringsaktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Skandia Liv är ett helägt dotterbolag till Thulestiftelsen som bildades i december 2011 för att möjliggöra Skandia Livs förvärv i mars 2012 av Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) från Old Mutual. I och med förvärvet blev Skandia Liv moderbolag i en grupp bolag som bedriver finansiell verksamhet (Skandia). Skandia tillhandahåller försäkrings-, bank- och fondprodukter inom Norden. Skandia Liv drivs enligt ömsesidiga principer, vilket innebär att Skandia Liv inte får lämna någon öppen eller dold utdelning till aktieägaren. Styrningen sker genom årsstämman, styrelse och vd i enlighet med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Utöver dessa externa regelverk utgår styrningen från bolagsordningen samt interna policyer och instruktioner som reglerar Skandias verksamhet. Skandia Liv följer Svensk kod för bolagsstyrning (Koden).

KODEN

Syftet med Kodens regler är att utveckla bolagsstyrningen och främja förtroendet för näringslivet. Grundprincipen är att tillämpa Koden genom "följ eller förklara", det vill säga att avvikelser från Koden är tillåtna men måste förklaras. Koden riktar sig främst till noterade bolag, men även till bolag som Skandia Liv, med ett stort antal försäkringstagare som står för bolagets riskkapital. Mot bakgrund av Skandias storlek och allmänna intresse har styrelsen i Skandia Liv valt att följa Koden. De regler som styrelsen valt att avvika från och förklaringar till dessa följer nedan.

AVVIKELSER FRÅN KODEN

KODBESTÄMMELSE 1 - ÅRSSTÄMMA

Skandia Liv följer inte Kodens regler om årsstämman eftersom bolaget bara har en ägare och stämman således inte är öppen.

KODBESTÄMMELSE 3.1 - STYRELSENS UPPGIFT

Vinstutdelning från bolaget är förbjuden och styrelsens uppgift är därför inte att främja ägarens intresse av avkastning på aktiekapitalet. Allt överskott i bolaget tillkommer försäkringstagarna och de försäkrade.

KODBESTÄMMELSERNA 4.2 OCH 4.4 - STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Sammansättningen av styrelsen regleras av särreglerna för icke vinstutdelande livförsäkringsaktiebolag i försäkringsrörelselagen (jämför ovan).

KODBESTÄMMELSE 7.6 - STYRELSENS ARBETSFORMER

Granskning av delårsrapporter – Bolagets revisorer granskar inte bolagets halvårsrapport. Avvikelse från Kodens bestämmelser sker med hänsyn till att bolaget inte är ett aktiemarknadsbolag och med syftet att begränsa kostnaderna för försäkringstagarna.

KODBESTÄMMELSE 9.1 - ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Skandia Liv tillämpar Finansinspektionens allmänna råd om ersättningspolicy i försäkringsföretag med mera och omfattas inte av denna punkt.

STYRDOKUMENT

Skandia Liv tillträdde aktierna i Skandia AB i mars 2012. Skandia omfattar i huvudsak Skandia Liv med dotterbolagen Diligentia AB, Skandikon, SFAB, Skandia Livsforsikring A/S, Skandia Livsforsikring A A/S och Skandia AB med dess dotterbolag Skandiabanken inklusive filial i Norge, Skandia Fonder AB och Skandia Link Livsforsikring A/S i Danmark. Av dessa är Skandia Liv, Skandia AB, Skandiabanken och Skandia Fonder AB tillståndspliktiga bolag i Sverige och står under Finansinspektionens tillsyn.

Sedan separationen från Old Mutual har ett arbete pågått att få en ny och enhetlig struktur för ägarstyrning på plats i Skandia. Övergripande utgår ägarstyrningen från

Thulestiftelsens instruktion till Skandia Liv med dotterbolag som antogs vid den extra bolagsstämman den 21 mars 2012. I denna har Thulestiftelsen särskilt tagit fasta på vad som stadgas i Skandia Livs bolagsordning beträffande verksamhetens inriktning samt reglerna om vinstutdelningsförbud och styrelsesammansättning. Som verksamhet anges att Skandia Liv, direkt eller genom dotter- och intresseföretag, ska tillhandahålla försäkrings- och bankprodukter för sparande eller trygghet vid sjukdom, olycksfall eller dödsfall. Bolagsordningen föreskriver att Skandia Liv inte får dela ut vinst till aktieägaren och att en ledamot ska ingå i styrelsen som är utsedd av försäkringstagarna, eller intressegrupp med anknytning till dem. Ägarinstruktionen anger att ägarstyrningen ska ske med beaktande av vinstutdelningsförbudet. Vidare anges att Skandia Liv ska bistå Thulestiftelsen i förberedelserna för och genomförandet av ombildningen av Skandia Liv till ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Härutöver har en ny arbetsordning, inklusive mandat för vd och instruktioner för styrelseutskotten, beslutats av Skandia Livs styrelse. Motsvarande styrdokument, med anpassningar till verksamheten, har antagits av styrelserna för Skandia AB, Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB. Styrelsen har vidare beslutat en manual för styrning av Skandia Livs dotterbolag som syftar till att kombinera god styrning och kontroll med möjligheter till effektiv och flexibel förvaltning av verksamheterna i Skandia. Manualen fastställer ramarna för bolagsstyrningen och ska antas av alla bolag i Skandia. Den innehåller bland annat krav på att vissa affärshändelser ska eskaleras till styrelsen i Skandia Liv eller dotterbolagsstyrelser för beslut, beloppsmässiga begränsningar i beslutanderätt och riktlinjer för arbetet i styrelser, kommittéer och forum.

BOLAGSSTÄMMAN

Bolagsstämman är Skandia Livs högsta beslutande organ. Vid den ordinarie bolagsstämman fastställs resultat- och balansräkning, vidare utses revisorer och ledamöter i styrelsen. Det beslutas också om arvoden till styrelseledamöter och revisorer, samt ansvarsfrihet för styrelsen och vd. Stämman fastställer att rörelseresultatet ska överföras till eller tas ur konsolideringsfonden (en fond bestående av försäkringstagarnas överskottsmedel som är bolagets egna kapital, det vill säga riskkapital). Beslutanderätten hos stämman ligger hos Thulestiftelsen som äger samtliga aktier i Skandia Liv,

till dess att verksamheten övergår till att bedrivas genom ett ömsesidigt försäkringsbolag.

Det hölls två extra bolagsstämmor i Skandia Liv under 2012, den 19 januari och 21 mars. Vid dessa stämmor beslutades dels om ändringar i bolagsordningen föranledda av ändringar i försäkringsrörelselagen, dels om en ny ägarstyrningsinstruktion. Vidare avgick Jens Erik Christensen som ledamot i styrelsen och Marek Rydén som suppleant. Vid årstämman den 23 maj 2012 nyvaldes styrelseledamöterna Elisabet Annell Åhlund, Peggy Bruzelius och Kristina Schauman. Omval gjordes av Gunnar Palme som är styrelsens ordförande och ledamöterna Gunnar Holmgren, Lars Otterbeck och Leif Victorin. Monica Lindstedt avgick ur styrelsen vid årstämman. I valberedningen ingick utöver Thulestiftelsens styrelse, Gunnar Palme och försäkringstagarföreningen ProSkandias ordförande Leif Hansson. I styrelsen ingår vidare Sverker Lundkvist som försäkringstagarledamot utsedd av Skandia Livs försäkringstagarkommittén. De fackliga organisationerna omvalde Jane Olofsson och nyvalde Anne Andersson och Lars Nordin i bolagets styrelse. Deloitte AB utsågs till revisor, där Svante Forsberg är huvudansvarig.

STYRELSEN

Styrelsen är enligt försäkringsrörelselagen ansvarig för bolagets organisation och förvaltning. Den beslutar om Skandia Livs strategiska inriktning, utser vd och fastställer riktlinjer och instruktioner. Styrelsen ska se till att det finns lämpliga interna regelverk för riskhantering och riskkontroll, och har i anslutning till utvecklingen av affärsstrategin genomfört en riskanalys. Till styrelsens uppgifter hör också att se till att det finns en tillfredsställande kontroll över bokföring och medelsförvaltning. Styrelsen följer löpande Skandia Livs verksamhet, ekonomiska resultat och kapitalförvaltning. Till hjälp i uppföljningen har styrelsen internrevision som är oberoende i förhållande till verksamheten. Vidare hanterar och beslutar styrelsen i frågor som rör ersättningar till bland annat ledande befattningshavare i Skandia. Styrelsens beslutanderätt inskränks av årsstämmans ensamrätt att besluta i vissa frågor och möjlighet att besluta i andra frågor som inte uttryckligen hör till styrelsens eller vds kompetens. Mer än hälften av ledamöterna i en styrelse i ett icke vinstutdelande försäkringsbolag ska enligt försäkringsrörelselagen vara oberoende. Med oberoende ledamot avses en person som

varken är anställd i bolaget, anställd eller styrelseledamot i företag som ingår i samma koncern som bolaget eller i en företagsgrupp av motsvarande slag. Härtill stadgar Kodens att minst två av de styrelseledamöter som är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen även ska vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Skandia Livs styrelse består för närvarande av elva ordinarie ledamöter, varav sex inklusive ordföranden är oberoende. Sju av styrelsens ledamöter inklusive ordföranden är valda av årsstämman. En ledamot är utsedd av en särskild försäkrings-tagarkommitté. I styrelsen ingår tre ledamöter som de fackliga organisationerna utser enligt lag. Särskilda lagregler gäller även om jäv. Vd i Skandia Liv är adjungerad till styrelsens sammanträden.

ARBETSFÖRDELNING INOM STYRELSEN

Styrelsen i Skandia Liv har inrättat fem utskott vars huvuduppgifter beskrivs under rubrikerna nedan. Utskotten är beredande och fattar inte beslut annat än i de fall då styrelsen delegerat beslutanderätten till utskottet. Styrelsen har fastställt utskottens uppgifter i särskilda instruktioner. De dotterbolagsstyrelser som har motsvarande utskott har antagit instruktioner som överensstämmer med motsvarande utskott i Skandia Liv, efter anpassning till verksamheten. Gemensamt för utskotten gäller att styrelsen ska inom sig utse minst tre styrelseledamöter att ingå i respektive utskott. Särskilda regler finns beträffande ordförandeskap i utskotten, samt krav på styrelseledamöters oberoende i förhållande till bolaget och ägaren. Utöver styrelseledamöterna är befattningshavare i Skandia adjungerade till utskotten och ska delta i sammanträdena i den utsträckning som begärs.

REVISIONSUTSKOTTET

Utskottets uppgift är att stödja styrelsens arbete genom beredning av ärenden om bokföring, redovisning och finansiell kontroll och uppföljning i Skandia Liv. Utskottet svarar för att säkerställa en god intern kontroll, främst avseende den finansiella rapporteringen i Skandia, och därmed en ordning som är väl förenlig med Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. Frågor rörande planering och uppföljning av såväl internrevisionens arbete som de externa revisorernas uppdrag och granskning, samt samordning mellan dessa i syfte att öka effektiviteten, förbereds av utskottet inför styrelsebeslut. Samtliga fyra ledamöter

är oberoende. Adjungerade till utskottet är vd, Chief Financial Officer (CFO), Chief Risk Officer (CRO), Chief Compliance Officer (CCO), chefaktuarie och andra ledande befattningshavare i bolaget, internrevisionschefen samt representanter för de externa revisorerna.

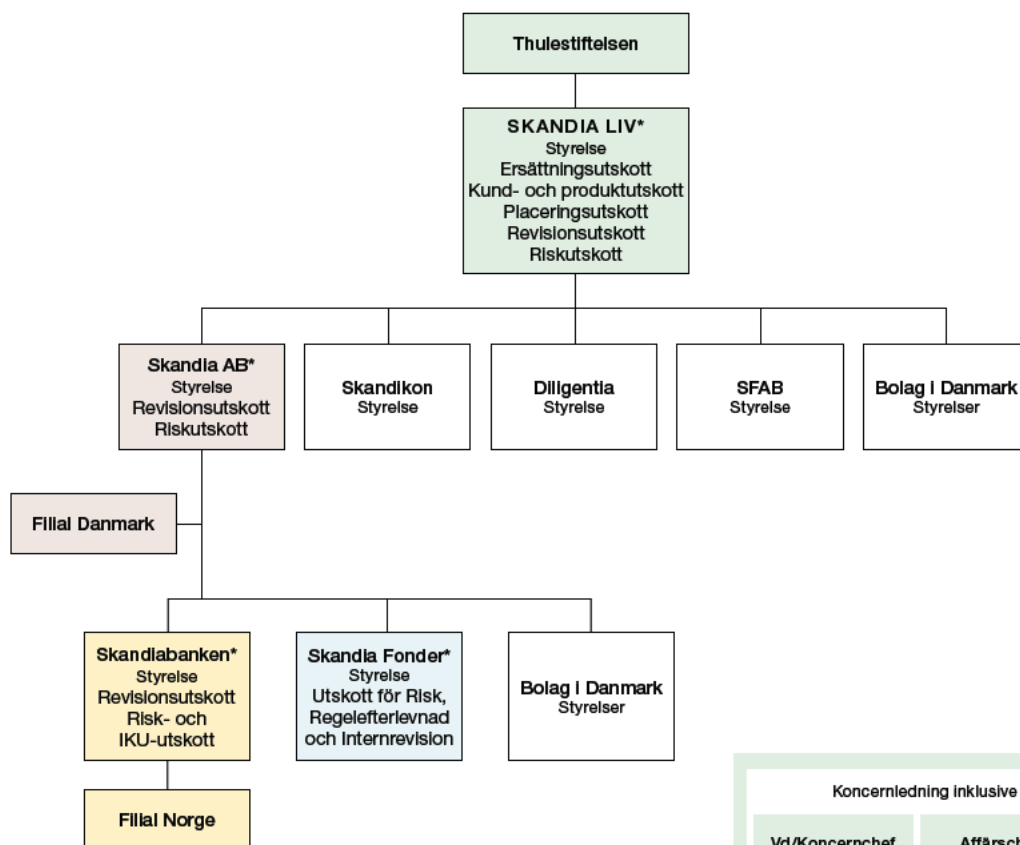
RISKUTSKOTTET

Riskutskottet granskar, för styrelsens räkning, riskhantering och riskkontroll i Skandia Liv och dess dotterbolag. Särskilt i fråga om strukturen för och implementeringen av riskhanteringssystemet, det vill säga riskstrategi, riskaptit, riskramverk och riskhanteringsprocesser. Utskottet ska även, utifrån Compliancefunktionens rapporter, granska verksamhetens regelefterlevnad och den interna kontrollens kvalitet och effektivitet. Utskottets uppgifter ingår vidare att hantera och förbereda frågor avseende tillämpning av skälighets- och contributionsprincipen för styrelsens beslut. Utskottet verkar för en fullgod tillämpning i organisationen av Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag. Ordförande är styrelseledamot i Thulestiftelsen och därmed inte oberoende styrelseledamot i Kodens mening. Övriga tre ledamöter är oberoende. Adjungerade till utskottet är vd, CFO, CRO, CCO, chefaktuarie och andra ledande befattningshavare i bolaget samt internrevisionschefen.

PLACERINGSUTSKOTTET

Styrelsens placeringsutskott svarar för förvaltningen av Skandia Livs finansiella placeringstillgångar. Utskottet förbereder styrelsebeslut i strategiska placeringsfrågor, fattar beslut om den övergripande tillgångsfördelningen inom de ramar som styrelsen beslutar och det riskmandat ALM-kommittén löpande rekommenderar samt utvärderar löpande förvaltningens resultat och risktagande. I beslutprocessen rörande den övergripande fördelningen av tillgångsslag ska utskottet beakta solvensrisk-, skuldtäcknings- och konsolideringspolicyer samt legala och avtalsenliga restriktioner, säkerställa att portföljrisken ligger inom det riskmandat som ALM-kommittén rekommenderat, fastställa avkastningskrav och förvaltningsstrategier för tillgångsslag, fatta beslut om rebalanseringspolicy och kreditinstruktion. I placeringsutskottet ingår Skandia Livs vd, övriga fyra ledamöter är oberoende. Föredragande i utskottet är Skandia Livs Kapitalförvaltningschef.

* Tillståndspliktigt bolag i Sverige under Finansinspektionens tillsyn.

ERSÄTTNINGsutskottet

Utskottet förbereder styrelsens beslut om ersättningsfrågor rörande bland annat ledande befattningshavare i Skandia. Bland utskottets uppgifter innefattas att bereda och föreslå ersättningsvillkoren för vd, och vds förslag om ersättningar till Skandia-ledningen och andra som är direkt ansvariga inför Skandia Livs styrelse. Utskottet godkänner vidare styrelsebeslut som tagits i Skandia Livs dotterbolag om ersättningar till de verkställande direktörerna. Samtliga tre ledamöter är oberoende. Adjungerande till utskottet är HR-chefen. Särskilt utsedda ledamöter från dotterbolagen kan vara adjungerande som del av sina förberedelser av väsentliga ersättningsfrågor. Vidare kan CRO vara adjungerande avseende utvärdering och uppföljning av hur ersättningspolicyn påverkar risker som Skandia utsätts för och hanteringen av dessa.

KUND- OCH PRODUKTutskottet

Utskottet har bland annat till uppgift att bereda ärenden avseende principer för produkt- och tjänsteutbud, information och service till Skandia Livs kunder. Vidare ska utskottet ha kontakter med olika kundgrupper för att få del av kunders uppfattning i olika avseenden. Utskottet följer även upp kundklagomål. Samtliga fyra ledamöter är oberoende och ordförande är försäkringstagarledamot i Skandia Livs styrelse. Adjungerade till utskottet är vd, chefaktuarien, cheferna för Produkt- och

Affärsenheterna och andra befattningshavare i bolaget. Utskottet kan vidare adjungera företrädare för försäkringstagarintresse eller annan i lämplig utsträckning.

Koncernledning inklusive vd-kommittéer och koncernledningsforum			
Vd/Koncernchef Affärs- och kapitalplaneringskommittén	Affärschef Affärskommitté Erbjudandeforum	CFO Bokslutskommitté	Chef Produkt Investeringsprodukt-kommitté Produktforum
Chef Riskhantering ALM-kommitté Försäkringskommitté Riskkommitté	Chefjurist	Compliancechef	GOO Outsourcingforum
Danmarksansvarig	HR-chef	Informationschef	IT-chef
Kapitalförvaltningschef	Strategi- och verksamhetschef	Vd Skandia AB	Vd Skandiabanken

STYRELSENS ARBETE UNDER 2012

Skandia Livs styrelse har under 2012 haft tolv sammanträden. Agendan har fokuserat på förändringsarbetet som följde förvärvet av Skandia AB och dess dotterbolag, vilket omfattat separationen från Old Mutual, integrationen av verksamheterna i Skandia samt efterföljande implementering. Frågorna som styrelsen har behandlat har rört bland annat effektivitetsvinster och synergier som Skandia beräknar att realisera över tiden inom ramen för den nya koncernstrukturen, organisatoriska förändringar, samt

ÖVERSIKT ÖVER LEDAMÖTERNAS OCH VDS NÄRVARO VID STYRELSENS OCH UTSKOTTENS SAMMANTRÄDEN

LEDAMÖTER STYRELSEN	Styrelsen	Placerings- utskottet	Revisions- utskottet	Risk- utskottet	Ersätt- nings- utskottet	Kund- och produkt- utskottet
Gunnar Palme	12	7	6	3	6	3
Mårten Andersson	avgick 2012-01-12					
Elisabet Annell Åhlund	från och med 2012-05-23	3	3	3		
Peggy Bruzelius	från och med 2012-05-23	4	4	2		
Jens Erik Christiansen	avgick 2012-03-21	5				
Gunnar Holmgren		12	8			6
Monica Lindstedt	avgick 2012-05-23	7				
Sverker Lundkvist	från och med 2012-03-21	7		3		3
Lars Otterbeck		10	8		5	3
Kristina Schauman	från och med 2012-05-23	6	2			2
Leif Victorin		12		3		
Jane Olofsson		12				
Anne Andersson	från och med 2012-05-23	6				
Lars Nordin	från och med 2012-05-23	6				
Bengt-Åke Fagerman			7			
STYRELSESUPPLEANTER						
Marek Rydén	avgick 2012-03-21	1				
Linda Lundin		11				
Leif Nordqvist		5				
Dahn Eriksson		2				

nya interna riktlinjer och styrmodeller. Till de senare hör bland annat en modell för finansiell styrning, ett ramverk för bolagsstyrning samt riktlinjer för riskstyrning och kontroll av verksamheten. Styrelsen har fastställt Skandias långsiktiga affärsstrategi. Vidare har styrelsen följt arbetet kring det kommande solvensregelverket för försäkringsbolag Solvens 2 samt Skandiabankens IRK-ansökan. Vid sidan av dessa större frågor har styrelsen behandlat löpande ärenden, beslutat om policyer och fastställt affärsplanen.

ORDFÖRANDENS ROLL

Ordföranden leder arbetet i styrelsen och har kontinuerliga kontakter med vd i Skandia Liv och styrelsen för Thulestiftelsen. I kontakterna med vd är syftet att fungera som samtalspartner och följa bolagets löpande utveckling samt frågor av strategisk karaktär. Ordförande ansvarar för att styrelsens arbete är välorganiserat och bedrivs på ett effektivt sätt. Det innebär bland annat att styrelsen regelbundet uppdateras om Skandias verksamhet, får ändamålsenlig utbildning och tillräckliga beslutsunderlag för att arbetet ska kunna fungera effektivt. Ordförande ska kontrollera att styrelsens beslut verkställs och ta initiativ till styrelsens årliga utvärdering av sitt arbete.

VD:S ROLL

Vd ansvarar för bolagets löpande förvaltning enligt de riktlinjer och anvisningar som styrelsen meddelar. I och med förvärvet av Skandia AB blev vd även koncernchef i Skandia. Vd har utsett en ledningsgrupp och ansvarsuppdelningen inom denna regleras i mandat för respektive befattningshavare. I syfte att verka för "Ett Skandia" och uppnå bättre löpande samarbete mellan affärsenheterna har vd inrättat kommittéer och forum som ledningen är ansvariga för inom respektive befattningshavares mandat.

SKANDIA LIVS STYRELSE

ORDINARIE LEDAMÖTER

Gunnar Palme

Ordförande och oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2008. Ordförande i ersättningsutskottet, samt ledamot i övriga styrelseutskott.

Född 1954, jur kand vid Stockholms universitet.

Senior Advisor i EQT. Styrelseordförande i Bystad Holding AB, samt styrelseledamot i Axema AB och Bergene Holm AS.

Tidigare vd och CEO i AssiDomän och Munksjö samt tidigare anställd och vice vd i Atlas Copco. Tidigare CEO och ordförande i Finn Power. Tidigare ordförande i Bewator, Rexell och Ung Företagsamhet i Sörmland samt styrelseledamot i Sydsvenska Kemi.

Elisabet Annell Åhlund

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ordförande i revisionsutskottet och ledamot i riskutskottet.

Född 1945, fil pol mag vid Stockholms Universitet.

Styrelseuppdrag i bl.a. JM, Öresundsbron och Upplands Motor. Tidigare anställd vid KPMG som auktoriserad revisor, och vd i ett antal olika revisions- och konsultföretag. Tidigare vd och koncernchef för den internationella SIFO-gruppen.

Tidigare styrelseuppdrag i bl.a. TV4, Bure, Sardus, Lantmännen, Ax:son Johnson International, Catella och Danderyds sjukhus. Ingick under 2003-2010 i Skandia Livs styrelse.

Peggy Bruzelius

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i placerings- och revisionsutskotten.

Född 1949, ekon dr h.c. och civil-ekonom vid Handelshögskolan.

Styrelseuppdrag i bl.a. Axfood, Syngenta AG (Schweiz), Akzo Nobel nv (Nederländerna) och Diageo plc (Storbritannien) och styrelseordförande i Lancelot Holding AB.

Tidigare tjänstgjort inom Boliden, ABB och SEB-koncernen. Har sedan 1998 varit verksam inom ett stort antal bolagsstyrelser, bl.a. Electrolux, Husqvarna, Scania och Ratos.

Gunnar Holmgren

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2002. Ordförande i placeringsutskottet och ledamot i ersättningsutskottet.

Född 1957, ekon dr vid Åbo Akademi.

Tidigare Generaldirektör för Försvarets materielverk, vd för Sveriges Försäkringsförbund och Finansråd i Finansdepartementet. Lång erfarenhet av ägarstyrningsfrågor inom både privat och statlig bolagsverksamhet. Erfarenhet av styrelsearbete från bl.a. annat SBAB och Stadshypotek.

Sverker Lundkvist

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012 (Försäkrings- tagarrepresentant). Ordförande i kund- och produktutskottet och ledamot i riskutskottet.

Född 1943, civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Tidigare vd i Dresdner Bank Stockholm och Köpenhamn, vd och grundare av Coopers & Lybrand Konsulter AB samt finansdirektör i Alfa Laval, Skandia International och Incentive. Styrelseledamot i Tysk-Svenska Handelskammaren och institutioner knutna till kulturlivet. Ingick mellan 2005-2010 i Skandia Livs styrelse.

Lars Otterbeck

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i placerings-, ersättnings- samt kund- och produktutskotten.

Född 1942, ekon dr och docent vid Handelshögskolan i Stockholm.

Ledamot i styrelserna för Old Mutual plc och Aberdeen Property Investors Indirect Investment Management AB .

Tidigare vd i Alecta, Dagab och Saba, samt vice ordförande i SAF. Tidigare styrelseuppdrag i bl.a. Hakon Invest, Tredje AP-Fonden, Lindex och Kollegiet för Bolagsstyrning. Styrelseledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2007. Ordförande i Skandia AB mellan 2007-2012 och tidigare ledamot i Skandiabanken.

Kristina Schauman

Oberoende ledamot i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Ledamot i revisions-, samt kund- och produktutskotten.

Född 1965, civilekonom vid Handelshögskolan i Stockholm.

Innehar styrelseuppdrag i ÅF, Apoteket, Orexo och är ledamot för Rädda Barnen Sveriges Advisory Board.

Tidigare verksam i finansiella chefsbefattningar inom Stora Enso, ABB och Investor, och som finansdirektör i OMX och Carnegie bank. Tidigare styrelseledamot i bl.a. Vasakronan, AB L M Ericsson Finans och Saab Aircraft Credit AB.

Leif Victorin

I Kodens mening ej oberoende styrelseledamot sedan 2012 genom ledamotskap i Thulestiftelsen och Skandia AB. Ordförande i riskutskottet.

Född 1940, civilingenjörsexamen och tekn lic vid Chalmers tekniska högskola.

Tidigare anställd, Sverigechef samt chef för Skandia Norden i Skandia och vd för Skandia Liv. Tidigare vice ordförande i försäkringstagarföreningen ProSkandia. Tidigare styrelseuppdrag för Autoliv, Sophiahemmet och Anticimex. Oberoende försäkringstagarledamot i Skandia Livs styrelse mellan 2008-2012.

Anne Andersson

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2012.

Arbetstagarrepresentant i Skandiabanken sedan 2004. Tidigare arbetstagarrepresentant i Skandia AB mellan 2004 - 2012.

Född 1956, Internationell ekonomexamen Linköpings Universitet.

Anställd i Skandia 1986. Arbetar idag med personuppgiftsfrågor på Juridikavdelningen. Ordförande i Skandias Saco-förening.

Lars Nordin

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2012. Tidigare arbetstagarrepresentant i Skandia AB mellan 2011-2012.

Född 1956. Gymnasial utbildning i ekonomi samt intern säljutbildning. Högre utbildningen i IFU 1990-1993.

Anställd inom Skandia som rådgivare sedan 1982. Förtroendevald sedan 1993 i Föreningen Skandias Fälttjänstemän och sedan 2011 ordförande i föreningen (FSF) som är lokalorganisation till Försäkrings-tjänstemannaförbundet (FTF).

Jane Olofsson

Ej oberoende ledamot (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011. Tidigare suppleant sedan 2010.

Född 1982, gymnasial utbildning inom Samhällsvetenskap.

Anställd i Skandia som personskadereglerare sedan 2005.

Förtroendevald inom FTF-facket för försäkring och finans sedan 2008. Ordförande i Skandias FTF-förening. Suppleant i FTFs Förbundsstyrelse.

STYRELSESUPPLEANTER

Dahn Eriksson

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2007.

Född 1962, civilekonomexamen vid Uppsala universitet.

Anställd i Skandia Liv sedan 2001 på ekonomienheten. Tidigare skatterevisor och IT-revisor på Skattermyndigheten i Stockholm.

Styrelseledamot i Saco-föreningen i Skandia.

Linda Lundin

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011.

Född 1977, yrkesutbildning i datateknik och programmering. Anställd i Skandia sedan 2000 som systemutvecklare. Ordförande i Skandias FTF-Klubb Öster. Vice ordförande i FTF-föreningen i Skandia.

Leif Nordqvist

Ej oberoende suppleant (arbetstagarrepresentant) i Skandia Livs styrelse sedan 2011.

Född 1958, lärarexamen Göteborg 1983.

Anställd i Skandia som försäkringsrådgivare sedan 1988. Förste vice ordförande i Föreningen Skandias Fälttjänstemän (FSF) .

STYRELSESEKRETERARE

Viveka Classon Källström

Född 1968, chefjurist Skandia Liv. Styrelsesekreterare sedan 2012.

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Bengt-Åke Fagerman

Född 1954, civilekonomexamen vid Stockholms universitet, MIL managementutbildning och Skandias interna försäkringsutbildning.

Anställd i Skandia sedan 1978. Affärsområdeschef inom Skandias Sverigeorganisation 1989-1995, chef för affärsområde Företag inom Skandia Liv sedan 2005 och sedan förvärvat 2012 koncernchef Skandia. Styrelseledamot i Skandia AB och Skandiabanken AB. Vice ordförande i Svensk försäkring och styrelseledamot i Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FOA).

Vd har inget delägarskap i företag som Skandia Liv och övriga Skandiabolag har betydande affärsförbindelser med.

Från vänster: Lars Otterbeck, Jane Olofsson, Linda Lundin, Lars Nordin, Gunnar Palme, Leif Victorin, Anne Andersson, Elisabet Annell Åhlund, Kristina Schauman, Gunnar Holmgren, Sverker Lundkvist. Ej på bild: Peggy Bruzelius, Dahn Eriksson, Leif Nordqvist.

LEDNINGEN I SKANDIA

Bengt-Åke Fagerman
Vd Skandia Liv
Födelseår: 1954
Anställd i Skandia sedan 1978

Johan Barrefelt
Chef Compliance
Födelseår: 1976
Anställd i Skandia sedan 2011

Bengt Blomberg
IT-chef
Födelseår: 1962
Anställd i Skandia sedan 1983

Viveka Classon Källström
Chef Juridik
Födelseår: 1968
Anställd i Skandia sedan 1997

Johan Ekström
Chef Strategi
Födelseår: 1970
Anställd i Skandia sedan 2011

Håkan Ljung
Chef Riskhantering
Födelseår: 1967
Anställd i Skandia sedan 2006

Marek Rydén
CFO
Födelseår: 1969
Anställd i Skandia sedan 1996

Annie Sebelius
Informationschef
Födelseår: 1971
Anställd i Skandia sedan 2009

Hans Sterte
Kapitalförvaltningschef
Födelseår: 1961
Anställd i Skandia sedan 2007

Ann-Charlotte Stjerna
Vd Skandia AB
Födelseår: 1972
Anställd i Skandia sedan 1999

Anna-Carin Söderblom Agius
COO och tf chef Produkt
Födelseår: 1967
Anställd i Skandia sedan 2007

Øyvind Thomassen
Vd Skandiabanken
Födelseår: 1962
Anställd i Skandia sedan 1989

Per Wahlström
Chef Danmark
Födelseår: 1959
Anställd i Skandia sedan 1989

Bo Ågren
Affärschef
Födelseår: 1964
Anställd i Skandia sedan 1988

Marie Ågren
HR-chef
Födelseår: 1972
Anställd i Skandia sedan 2012

Från vänster: Bengt Blomberg, Annie Sebelius, Hans Sterte, Marie Ågren, Marek Rydén, Bo Ågren, Bengt-Åke Fagerman, Per Wahlström, Viveka Classon Källström, Johan Barrefelt, Ann-Charlotte Stjerna, Johan Ekström, Øyvind Thomassen, Anna-Carin Söderblom Agius. Ej på bild: Håkan Ljung.

ERSÄTTNING TILL STYRELSELEDAMÖTER OCH FÖRETAGSLEDNING

Ersättningen för 2012 till styrelseledamöter framgår av not 50. Styrelsen har beslutat att ingen rörlig ersättning utgår till ledningen i Skandia.

INTERN KONTROLL

Skandias interna kontroll bygger, om inte annat särskilt anges, på en verksamhetsanpassad tillämpning av principen med tre så kallade försvarslinjer. Dessa utgör den generella grunden för verksamhetens riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Vidare syftar principen med tre försvarslinjer till att tydliggöra uppdelningen av ansvar gällande risk och regelefterlevnad inom Skandia och skiljer mellan:

- första försvarslinjen som styr och kontrollerar sin verksamhet (med dess risker och krav på regelefterlevnad),
- funktionerna i andra försvarslinjen som följer upp och kontrollerar verksamhetsstyrningen och kontrollen av risker och regelefterlevnad i första försvarslinjen, och
- funktionerna i tredje försvarslinjen som utvärderar Skandias samlade hantering av risk och regelefterlevnad.

INTERNREVISION

Skandia Livs internrevision är direkt underställd styrelsens revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från verksamheten. Internrevisionens arbete är riskbaserat och utförs enligt den årliga revisionsplan som godkänns av styrelsen. Arbetet omfattar att granska och utvärdera effektiviteten i den interna styrningen och kontrollen, inklusive funktionerna för riskhantering och regelefterlevnad. Samordning sker med Skandia Livs externa revisorer och övriga interna kontrollfunktioner i syfte att utesluta dubblering av insatserna. Chefen för internrevision rapporterar direkt till Skandia Livs revisionsutskott och avger periodiska rapporter till styrelsen samt informerar löpande vd i Skandia Liv.

EXTERNREVISORERNA

Vid årsstämman 2012 utsågs Deloitte, med auktoriserade revisorn Svante Forsberg som huvudansvarig revisor, till Skandia Livs revisorer till utgången av 2013 års årsstämma. Valet av revisorer har skett efter beredning i Skandia Livs revisionsutskott.

Svante Forsberg är auktoriserad revisor och licensierad för finansiella företag och även revisor för Alliance Oil, Anticimex, Black Earth Farming, Fabege, Lannebo Fonder, O2 Vind och Swedbank. Under 2012 har Deloitte utfört revisions- och revisionsnära uppdrag åt Skandia Liv. Deloitte har deltagit i företagsundersökningen i samband med förvärvet av Skandia AB samt assisterat Skandia Liv i integrationsarbetet. De externa revisorerna arbetar väl koordinerade med Skandia Livs internrevision och har under året presenterat en gemensam riskanalys och övergripande revisionsplan där funktionernas olika inriktningar framgår. Ersättning till revisorer framgår av not 8.

INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN FÖR 2012

Skandia Livs arbete med den interna kontrollen och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen är baserad på det ramverk som har etablerats av Committee of Sponsoring Organizations (COSO). Ramverket är uppbyggt kring fem internkontrollkomponenter: Kontrollmiljö, Riskanalys, Kontrollaktiviteter, Information och kommunikation samt Uppföljning.

KONTROLLMILJÖ

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen omfattar kontroller av den operativa organisationen. Dessa görs för att säkerställa att rätt kompetens finns på nyckelpositioner och att rätt fördelning finns av befogenheter och ansvar mellan styrelsens utskott och vds kommittéer. Kontrollmiljön består även av de värderingar och den företagskultur som styrelse, vd och ledning kommunicerar och verkar utifrån, i syfte att skapa en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. Detta har dokumenterats och kommunicerats i styrdokument såsom interna policyer och instruktioner, häribland policy för attest- och utanordningsrätt, samt i riktlinjer och rutinbeskrivningar. Skandias bolagsstyrningsmanual innehåller alla koncernövergripande policyer och instruktioner, vilket säkerställer tillgängligheten för personalen.

RISKBEDÖMNING OCH KONTROLLAKTIVITETER

En finansiell riskanalys har genomförts under året för identifiering av resultat- och balansposter med risk för väsentliga fel. Med utgångspunkt i riskbedömningen

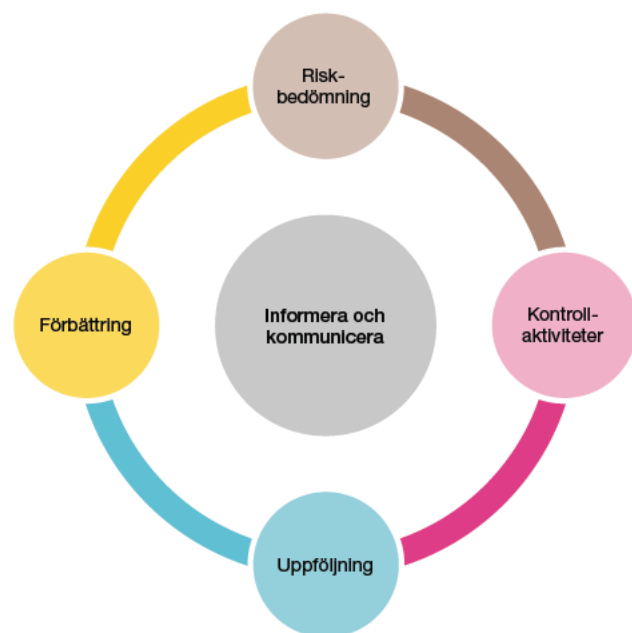
kartläggs och dokumenteras bolagets processer, risker och kontrollaktiviteter. Kontrollaktiviteterna inkluderar företagsövergripande kontroller, verksamhetskontroller samt generella IT-kontroller. Kontrollerna syftar till att förebygga och upptäcka fel och avvikelser. Uppföljning av kontrollaktiviteternas effektivitet sker löpande dels genom självutvärdering och dels genom testning.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Inom Skandia Liv finns etablerade informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Policyer, riktlinjer, manualer och ekonomihandbok kommuniceras via intranätet.

UPPFÖLJNING

Chefaktuarien kontrollerar de aktuariella beräkningarna med avseende på den finansiella rapporteringen i syfte att säkerställa överensstämmelse med de försäkrings-tekniska riktlinjerna och beräkningsunderlagen. Bolagets ekonomiska situation och effektivitet bereds i revisionsutskott, riskutskott och behandlas på varje styrelsemöte. Styrelsen erhåller kvartalsvis ekonomiska rapporter och informeras om relevanta nyckeltal. Skandia Livs internrevision granskar den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen baserad på den riskanalys och revisionsplan som fastställts av revisionsutskottet. Bolaget följer upp att de interna och/eller externa revisorernas föreslagna förbättringsåtgärder genomförs.

Underskrifter

STOCKHOLM DEN 15 APRIL 2013

Gunnar Palme
ORDFÖRANDE

Elisabet Annell Åhlund

Peggy Bruzelius

Gunnar Holmgren

Sverker Lundkvist

Lars Otterbeck

Kristina Schauman

Leif Victorin

Anne Andersson

Lars Nordin

Jane Olofsson

Bengt-Åke Fagerman
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

VÅR REVISIONSBERÄTTELSE HAR LÄMNATS DEN 15 APRIL 2013

Deloitte AB

Svante Forsberg
AUKTORISERAD REVISOR

Revisionsberättelse

TILL ÅRSSTÄMMAN I LIVFÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET SKANDIA (PUBL) ORGANISATIONSNUMMER 502019-6365

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för år 2012 med undantag för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 93-102. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 11-92.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR FÖR ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer

vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

UTTALANDEN

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2012 och dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Våra uttalanden omfattar inte bolagsstyrningsrapporten på sidorna 93-102. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Livförsäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för år 2012. Vi har även utfört en lagstadgad granskning av bolagsstyrningsrapporten.

STYRELSENS OCH VERKSTÄLLANDE DIREKTÖRENS ANSVAR

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen samt att bolagsstyrningsrapporten på sidorna 93-102 är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning för försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Därutöver har vi läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

UTTALANDEN

Vi tillstyrker att årsstämman behandlar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats, och dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

STOCKHOLM DEN 15 APRIL 2013

Deloitte AB

Svante Forsberg

AUKTORISERAD REVISOR

